

Yaburina Nabi Dawudaa Bεtine

Isirayila manga Dawuda nan Kitabun yireni ito sebexi naxan xili “Nabi Dawudaa Yaburina.” Sora yo sora bεti keden na a ra muxune yi naxan bama Ala batu waxatine yi. Yamaan yi salima waxatin naxan yi, e Ala batu, e yi bεtina ndee bama nεn Ala Batu Banxin kui. Dεnkεleya muxu kedenna fan yi nε nεn bεtine bε a konni a nεma Ala maxandε waxatin naxan yi. Bεtini itoe findixi Ala matɔxɔn nun Ala maxandin nan na.

Bεti kεmε tonge suulun nan malanxi Kitabun yireni ito kui Isirayila fonne yi naxanye bama sali-deni. Dawuda mi na ndee sebexi, koni e malanxi a xinla bun bayo a tan nan a wuyaxi sebε, a mɔn yi muxune yamari e xa bεtine yitɔn a mangaya waxatini.

Iki a yitaxunxi dɔxɔde suulun nan na. Yaburin Yire Singena: Keli a sora 1 ma han 41. A Yire Firindena: Keli a sora 42 ma han 72. A Yire Saxandena: Keli a sora 73 ma han 89. A Yire Naanindena: Keli a sora 90 ma han 106. A Yire Suulundena: Keli a sora 107 ma han 150.

Yaburin sora kεmε tonge suulunna yε, falana nde sebexi sora kεmε nun nde xunna ra naxan e keliden yitama en na hanma e ba kiina hanma maxa seen naxanye lan e ma. Falan bun tiina nde mɔn sebexi ndee tagini naxan e ba kiin yεbama. Ne bunne mi fa kolon ki faɓi bayo e sebεn bata nεε wuli saxan ti fayida.

Bεti siya fu nun firin nan kolonxi Nabi Dawudaa Yaburin kui:

1) Tantun betin naxanye Alaa gboon nun a fanna fe falama. (Misaala: sora 8, 19, 33, 100, 103-105, 111, 113, 114, 117, 135, 136, 145-149)

2) Alaa mangayana fe betine, naxanye a falama e naxa, “Mangan nan Alatala ra.” (Misaala: 47, 93, 96 han 99)

3) Mangana betine, Ala maxandina mangan xa hanma mangana Ala maxandina. (Misaala: 2, 18, 20, 21, 45, 72, 89, 101, 110, 144)

4) Ala Batu Banxini so betine. (Misaala: 15, 24)

5) Isirayila kaane yi Higi yisiga betini itoe nan bama e nema yi sigε sanla nde rabadeni Yerusalen taani. (Misaala: 84, 91, 121, 122)

6) Siyon geyaan betini itoe findixi yiren matoxon nan na denaxan sugandixi Ala Batu Banxin tiden na Yerusalen taani. (Misaala: 46, 48, 76, 87, 132)

7) Betini itoe findixi kawandin nan na tinxin muxune xa. (Misaala: 14, 50, 53, 75, 81, 95)

8) Betini itoe findixi xaranna nan na denkeleya yamaan xa. (Misaala: 1, 37, 49, 73, 78, 112, 119, 127, 133)

9) Yamaan betini itoe bama tɔrɔ waxatin nin, naxanye findixi Ala maxandin na jaxankatani. (Misaala: 12, 44, 58, 60, 74, 79, 80, 83, 85, 90, 94, 106, 108, 123, 126, 137)

10) Tɔrɔn sifan birin nɔε a ligε nen denkeleya muxun yi fa Ala ma. Mawuga betini itoe nan wuya Yaburin kui. (Misaala: 5-7, 13, 17, 22, 25, 26, 28, 31, 35, 38, 39, 41-43, 51, 54, 57, 59, 61, 63, 64, 69-71, 86, 88, 102, 109, 120, 130, 140-143)

11) Denkeleya muxuna Ala nuwali sama wali faɓin kolon betini itoe nan na, a na a xunba hanma a na a yulubin xafari. (Misaala: 9-10, 30, 32, 34, 40.1-12, 92, 107, 116, 118)

12) Denkeleya muxun limaniya betini itoe nan bama, a yi a sewan nun a boje xunbenla mayita. (Misaala: 3, 4, 11, 16, 23, 62, 131, 139)

Marigi Yesu fan Yaburin tantun betine ba nen. (Maraka 14.26) A mon nde a fe fala nen a xaranna kui. (Maraka 12.10 nun 36) A mon yi nde fala a Ala maxandini. (Maraka 15.34, e nun Luka 23.46)

Alaa Muxu Sugandixin Yesu a fe sebexi Yaburin yire wuyaxi yi. Yesu a torone sebexi yireni itoe yi: Yaburin 22 e nun Yaburin 69. Na feene fan sebexi Matiyu yire wuyaxi yi, alo Matiyu 27.34-48. Yesu keli fena sayani e nun a binyena fe sebexi yireni itoe yi: Yaburin 16, nun Yaburin 110 e nun Yaburin 118. Xera Piyeri ne nan ma fe falaxi Kewanle sora 2 nun 4 kui. Yaburi Kitabun yirena fe falaxi Ningila Yesu kui dangu doxora ma keme ra.

Kitabun yireni ito nae denkeleya muxune maliye nen ki fani. A fe firin yitama en na. A singena, a lanma en xa Ala mataxo, bayo a xanuntenyaan nun a senben gbo. A joxon mi na. A firindena, a lanma adamadiin xa a toron birin yita Ala ra alogo a xa en madenden. Ala waxi a xon en xa en kui feene yita a ra.

Dawudaa Yaburin findixi Isirayila kaane Ala maxandine nun Marigi Yesu Ala maxandine nun denkeleya muxu singene Ala maxandine nan na. (Xerane 4.24-26) Yaburin mon nae finde nen en fan ma Ala maxandine ra en na e fala Ala xa waxatin naxan yi.

Yaburin Yire Singena: Keli Sora 1 ma han 41

1

Kira firinna

¹ Sɛwan na kanna xa,
naxan mi muxu ɲaxine maxadi xuine suxuma,
naxan mi birama yulubitɔne kiraan fɔxɔ ra,
naxan mi a sama magele tiine fari.

² Na kanna sɛwama nɛn
Alatalaa sariyan suxudeni,
a a xaxili lu Alaa sariyan xɔn kɔɛɛn nun yanyin na.

³ A sabatima nɛn
alo wudi binla naxan xude dɛni,
a bogima nɛn a waxatini,
a dɛɛne mi xarɛ.
Na kannan fefe suxu,
a sɔnɔyama nɛn a xa.

⁴ Koni muxu ɲaxine mi na kiini mumɛ,
e luxi nɛn
alo foyen se dagin naxan xalima.

⁵ Nanara, muxu ɲaxine yalagima nɛn kiti sa waxa-
tini,
yulubitɔne mi tiyɛ tinxin muxune yɛ.

⁶ Alatala a ɲɔxɔ luma nɛn tinxin muxune xɔn,
koni muxu ɲaxine kiraan sigama gbalon nin.

2

Alaa manga sugandixina

¹ Nanfera siyane murutɛma?
Nanfera yamanane muxune yanfa fuune soma?

² Dunuɲa mangane bata tondi,
kuntigine bata e malan
Alatala nun a muxu sugandixin xili ma.

³ E naxa, “En xa en yetɛ ba e nɔɔn bun,

en xa en xunna ba e yamarin bun.”

⁴ Marigin naxan ariyanna yi
na gelema e ma.

⁵ A fitinaxin yi falan ti e xili ma,
a e magaxu a xɔɓni,

⁶ a naxa, “N bata n ma mangan dɔxɔ
n ma geya sarijanxin fari Siyon yi.”

⁷ Mangan fan naxa,
“Alatala bata naxan nagidi,
n na a ralima nɛn:

a naxa n na,
‘N ma dii xɛmɛn nan i tan na.
N bata findi i fafe ra to.

⁸ N maxɔdin,
n siyane soma nɛn i yii i kɛɛn na,
bɔxɔn danne birin yi findi i gbeen na.

⁹ I e nɔma nɛn mangaya wure dunganna ra,
i yi e rayensenɲɛ ayi alo fɛɲɛna.’ ”

¹⁰ Nayi, ɛ tan mangane,
ɛ xaxili fen.
ɛ tan dunuɲa kuntigine,
ɛ kawandin namɛ.

¹¹ ɛ Alatala batu, ɛ gaxu a yɛɛ ra,
ɛ sɛwa, ɛ xuruxurun.

¹² ɛ dii xɛmɛn mafan,
alogo a nama xɔɓ, a yi ɛ raxɔri.
Bayo, a bɔɲɛn mafura tɛ.
Sɛwan ne xa, naxanye e yigiya a ma.

3

Ala nan marakisi tiin na

¹ Dawudaa beta, a to a gi a dii Abisalomi bun.

² Alatala, n yengefane bata wuya ayi.

E gbegbe bata keli n xili ma!

³ E n ma fe falama,
e naxa, “Ala mi a malima.”

Beti xuini te.

⁴ Koni, Alatala,
i tan nan n ma ye masansan wure lefaan na.
I binyen fima n ma,
e nun xunna kenla.

⁵ N na n xuini tema Alatala ma,
a yi n yabi keli a geya sarijanxini.

Beti xuini te.

⁶ N na n sa, n yi xi, n yi xulun
bayo Alatala n kantanma.

⁷ N mi gaxue yaxu wuli wuyaxin yee ra,
naxanye n nabilinxi yiren birin yi.

⁸ Alatala keli! N nakisi, n ma Ala.
N yaxune birin deene bonbo,
i yi muxu jaxine jinne magira.

⁹ Marakisi Tiin nan Alatala ra!
Ala xa a yamaan baraka.

Beti xuini te.

4

Yigi sana Ala yi

¹ Dawudaa beta, beti baane kuntigin xa. A xa ba
maxase luti kanne ra.

² N ma Ala tinxinxina,
n na i xili, i xa n yabi.

N ma tərəni, i xa n mali.
Kininkinin n ma,
i yi n ma maxandin name.

³ Ɛ tan adamadiine,
ε n ma binyen findima yagin na
han waxatin mundun yi?
Ɛ fatama fe fuune nun wulene ma
waxatin mundun yi?

Beti xuini te.

⁴ Ɛ xa a kolon,
a Alatala bata muxu təgəndiyaxine sugandi a yetε
xa.

N na Alatala maxandi,
a n xuiin mεma nεn.

⁵ Ɛ gaxu, ε fata yulubi ligan ma.
Ɛ na ε sa, ε raxara,
ε bəjεn namiri.

Beti xuini te.

⁶ Ɛ saraxan ba Ala xa tinxinni.
Ɛ yigin sa Alatala yi.

⁷ Muxu wuyaxi naxa,
“Nde hεrin yitε en na?
Alatala, i nərən xa godo nxu ma!”

⁸ Koni i bata n bəjεn nasεwa han,
dangu se xaba waxatin lugon sεwan na.

⁹ N na n sa,
n xima bəjε xunbenla nin,
amasəto i tan Alatala nan tun n makantanma.

5

Ala xa en natanga

¹ Dawudaa βetina, βeti baane kuntigin xa. A xa ba xulenna ra.

² Alatala, i tuli mati n fala xuine ra,
i yi i tuli mati n kutun xuiin na.

³ N ma Ala nun n ma mangana,
i tuli mati n ma wuga xuiin na.
N ni i tan nan maxandima.

⁴ Alatala, xɔtɔnni i n xuiin namɛma.
Xɔtɔnni, n na n yitama i ra,
n yi i ya yabin mamɛ.

⁵ Ala mi i tan na
fe ɲaxin nafan naxan ma.
I mi tiɲɲe muxu ɲaxi yo ra i yɛtagi.

⁶ Wasodene mi tiyɛ i yɛtagi.
I fe ɲaxi rabane birin naɲaxuma nɛn.

⁷ I wuledene halagima nɛn.
Alatala faxa tiine nun yanfantenne raɲaxuma
nɛn.

⁸ Koni n tan soma nɛn i konni
i ya hinan gbeen xɔn ma,
n ni i batuma nɛn i ya Banxi Sariɲanxini.

⁹ Alatala, ti n yɛɛ ra i ya tinxinni n yaxune e fe ra.
I ya kiraan yita n na.

¹⁰ N mi lɛ n yaxune fala xui yo ra,
e waxi fe kalan nan tun xɔn ma.
E kɔɛ yinle rabixi alo gaburuna,
yanfa falane nan e lenne ma.

¹¹ Ala, e yalagi,
e kɔtɛne xa findi e yɛtɛ bira xunna ra.
E kedi i yɛtagi e matandine fe ra,
bayo e bata murutɛ i ma.

¹² Koni ne birin xa ɲaxan,
naxanye e luxunxi i yi.
E xa bɛtin ba sɛwani habadan!

Na muxune ratanga
 i xinla rafan naxanye ma,
 e yi sɛwa i ya fe ra!
¹³ Alatala, i tinxin muxune barakama nen,
 i yi e rabilin fanna ra
 i yi e ratanga
 alo yɛ masansan wure lefana.

6

Ala maxandin tɔrɔ waxatini

¹ Dawudaa bɛtina, bɛti baane kuntigin xa. A xa ba maxase luti kanne ra e nun kondenna luti solomasɛɛɛ kannu ra.

² Alatala, i nama n maxadi xɔlɔni!
 I nama fitina n xili ma,
 i n ɲaxankata!

³ Alatala, kininkinin n ma,
 n bata xadan!
 Alatala, n nakɛndɛya,
 bayo fanga mi fa n na.

⁴ N niin tɔrɔxi han!
 Alatala, han waxatin mundun yi?

⁵ Alatala, fa n kantan.
 N niin nakisi i ya hinanni.

⁶ Muxe mi e mirɛ i tan ma sayani.
 Nde nɔɛ i tantunɲɛ laxira yi?

⁷ N bata xadan kutundeni,
 n ma sadeni kunxi yɛɛgen na kɔɛ yo kɔɛ,
 n wugama han n ma xunbunsaan yi yikun.

⁸ Sunun bata n yɛɛni fɔrɔ.
 Wugan bata n yɛɛne buturun n yaxune fe ra.

⁹ Ɛ makuya n na,

ε tan fe ɲaxi rabane!

Bayo Alatala n wuga xuiin mεma.

¹⁰ Alatala bata n ma mayandi xuiin mε,
Alatala mɔn bata n ma maxandin suxu.

¹¹ N yaxune birin yagima nεn,
e yarabi.

E kuisanxin xεtεma nεn mafuren!

7

Ala maxandin malina fe ra

¹ Dawudaa mawugan βetina, a naxan baxi Alatala
xa Kusi Bunyamin kaana fe ra.

² Alatala n ma Ala,
n bata n luxun i yi.

N xunba, i yi n nakisi
ne birin ma naxanye n fɔxɔ ra.

³ Yaxune nama n yibɔ alo yatana,
naxan ma se suxi mi xunβε.

⁴ Alatala n ma Ala,
e n kansunma naxan na,
xa n sɔnna na a ra,

⁵ xa n bata fe ɲaxin dɔxɔ muxun na,
nxu nun naxan dɔxi bɔɲε xunbenli,
xa n bata n yεngεfaan muɲa tɔɲεgɛni,

⁶ nayi, i xa tin n yaxune xa n kedi,
e yi n suxu,
e yi n mabodon,
e yi n fatin lu saxi gbangbanni.

βeti xuini te.

⁷ Alatala keli i ya xɔlɔni,
keli n yaxu xajεne xili ma.
Keli, n ma Ala,
i sariya kenden sa!

8 Siyane malanxin xa i rabilin,
i mangayaan liga e xunna.

9 Alatala xa siyane makiti.

Alatala, i xa n ma kitin sa n ma tinxinni,
bayo fe yo mi n na.

10 Danna sa muxu jaxine gbalone ra!

I xa tinxin muxune ratanga,

i tan Ala tinxinxina,

i tan naxan muxun bɔɲene nun sɔndɔmɛne
rakɔrsima.

11 Ala nan n yɛ masansan wure lefaan na.

A muxu sɔndɔmɛ fajine rakisima nɛn.

12 Ala nan kitisa tinxinxin na.

Ala na a ra naxan xɔlɔma waxatin birin.

13 Xa muxu jaxin mi tubi Ala ma,

a silanfanna raxanxanma nɛn,*

a yi a xanla ba a woli xinla ma.

14 Ala bata a faxa ti seene tongo,

a a xalimakunle findi tɛɛn na.

15 Naxan lugoxi tinxintareyaan na,

a mɔn nafexi gbalon na,

a raɲanna nan wulen na.

16 A yinla gema a a ratilin,

a yetɛɛn yi bira a kui.

17 A tɔrɔn nun gbalon nakeli,

ne yi xɛtɛ a ma.

18 N na Alatala tantunma a tinxinna fe ra.

N bɛtin bama nɛn Kore Xɔnna Alatala xinli.

* **7:13:** Silanfanna: Sofane yɛngɛso dɛgɛmana.

8

Alaa binyena adamadiin xa

¹ Dawudaa betina, beti baane kuntigin xa. A xa ba Gati kaane kondenna ra.

² Nxu Marigina Alatala,
i tan nan xili gbee kannna ra bəxən birin yi!
I bata i ya nərən nate

han kore xənna ma!

³ I bata diidine nun dii jərəne yamari
e yi i matəxə
alogo i yaxune xa e dundu,
e nun yengefane nun gbeejəxə tiine.

⁴ N na koren mato
i naxan nafalaxi i yiin na,
kiken nun sarene
i naxanye dəxi e yirene yi, n naxa,

⁵ “Nanse da jəxən na,
i to i yengi dəxi a xən?
Nanfera i jəxə luxi adamadiin xən?”

⁶ I a daxi nən,
a nərən yi maso malekane ra.
I binyen nun xunnayerenna fi a ma.

⁷ I bata yamarin so a yii
i ya dali seene birin xunna.

I bata seen birin lu a sanna bun:

⁸ alo xuruse kurune nun jinge kurune
nun burunna subene

⁹ nun xəline nun yəxene
e nun niimaseen naxanye fəxə igeni.

¹⁰ Nxu Marigina Alatala,
i tan nan xili gbee kannna ra bəxən birin yi!

9

Barika birana Ala xa

¹ Dawudaa betina, beti baane kuntigin xa. A xa ba alo “Dii Xεμε Faxan” betina.

² Alatala, n ni i tantunma nen n bojen ma feu!

N ni i ya kabanako feene yebama nen.

³ N naxanma nen n sewa i ya fe ra.

Kore Xonna Ala,

n tantun betin bama i xa nen.

⁴ N yaxune xetema e giye nen i yee ra,

e dagalanje ayi, e nan.

⁵ Bayo i bata n xun mayenge kitin bolon,

i bata dɔxɔ i ya mangaya gbedeni,

i yi kitin sa tinxinni.

⁶ I bata falan ti siya gbetene xili ma,

i mon yi muxu naxine raxori,

muxe mi fa e mirima e xinle ma sonon habadan!

⁷ Yaxune bata nan fefe,

i bata e taane kala.

Ninan bata ti e ma feu!

⁸ Koni Alatala nan mangan na habadan,

a mangaya gbeden dɔxi kiti sa xinla ma.

⁹ A dununa makitima tinxinni.

A sariya kenden sama yamane xa.

¹⁰ Muxu yigbetenxine faran makantanxin nan

Alatala ra,

e luxundena toro waxatine yi.

¹¹ Naxanye i tan kolon,

ne e yigi sama i yi nen,

bayo naxan na i fen,

Alatala, i mi i me na ra mumε!

¹² ε Alatala tantun betin na,

naxan dɔxi Siyon yi, a manga taani!

Ɛ a wali faɲine rali siyane ma!

¹³ Ala nan wuli bɔxɔnxin gbeeɲɔxɔ tiin na.

A mi ɲinanɲe a xɔn ma.

A yengi dɔxi yiigelitɔne wuga xuiin xɔn ma.

¹⁴ Alatala, kininkinin n ma!

A mato

n yaxune n nayarabima kii naxan yi,

i tan naxan n bama faxan dɛ.

¹⁵ Nanara, n ni i tantunɲe Siyon kaane yeɲagi,

n yi sɛwa i ya marakisina fe ra.

¹⁶ Siyane bata yinla ge,

e bira a kui,

e bata e suxu e yeɲe luti ratixine ra.

¹⁷ Alatala bata a yeɲe yita a kiti kɛndɛne xɔn ma.

Muxu ɲaxin tan suxuma a kɛwanle nan na.

Maxase xuina. Bɛti xuini te.

¹⁸ Muxu ɲaxine sigama laxira yi,

e nun siyaan naxanye birin e mɛxi Ala ra.

¹⁹ Ala mi tɔrɔ muxune rabɛɲinɲe mumɛ!

Yiigelitɔne mi yigitɛgɛma.

²⁰ Alatala, keli!

Adamane nama nɔɔn sɔtɔ!

Siyane xa makiti i yeɛ xɔri!

²¹ Alatala, gaxun nagodo e ma!

E xa a kolon fa fala daɲɔxɔn nan tun e ra.

Bɛti xuini te.

10

Ala maxandina malina fe ra

¹ Alatala, nanfera i makuyaxi nxu ra?

I luxunma nxu ma tərɔ waxatine yi nanfera?

² Muxu ɲaxine bata waso ayi,
e mən yiigelitəne beɛɛnxənyama.

A e suxu a kətene ra.

³ A kanbama a nata ɲaxine yi.

Kumadena Alatala raɲaxuma,
a a me a ra.

⁴ Muxu ɲaxina a falama de ɲaxun na, a naxa,
“Ala mi muxe yulubine saranma e ra!

Ala mi na!”

A a miriyaan birin nan na ra.

⁵ A feen birin nasənyama.

A mi i ya kitine suxuma,
a mən yoma a yaxune ma.

⁶ A a falama a yete ma, a naxa,

“N mi fule mumε,
n mi luyε tərəni mumε!”

⁷ A deen nafexi dangane nun wulene

nun fala xui xələne nan na.

A fe ɲaxin nun tərɔ feen nan tun falama.

⁸ A a luxunma banxidene ra,

a sɔntarene legedenma e faxa feen na.

A yeε masama fangatarene ma wundoni.

⁹ A legedenna tima a luxundeni

alo yatana.

A saxi, a yiigelitəne legedenma,

a e suxu a lutin na,

a e bubu, a e xali.

¹⁰ Fangatarene e felenma e bira,

e lu a nən bun ma.

¹¹ A yi a fala a yete ma, a naxa,

“Ala a fe mi a yi!

A bata a yeene raxi. A mi n toε!”

12 Alatala, keli! I fangan mayita, Ala!
I nama ɲinan yiigelitɔne ma!

13 Nanfera muxu ɲaxina Ala raɲaxuma,
a yi a fala a yetɛ ma, a naxa,
“Ala mi n ɲaxankate?”

14 Koni i tan Ala,
i tɔrɔn nun sɔxɔlɛn toma yati!
I xaxili luma nɛn ne xɔn ma mali xinla ma.
Fangatarene bata e yetɛ taxu i tan na.
Kiridi mali tiin nan i tan na.

15 Muxu ɲaxin fangan kala,
i yi a ɲaxankata a fe ɲaxine fe ra
han i yi a raxɔri.

16 Alatala nan mangan na habadan.
Suxure batune raxɔrima nɛn a bɔxɔn ma.

17 Alatala, i yiigelitɔne maxandi xuiin mɛma nɛn,
i yi e bɔɲɛn sɛnbɛ so.
I yi e wuga xuiin namɛ.

18 I xa sariya kɛndɛn sa kiridine xa
e nun muxu ɲaxankataxine.
Nanara, daɲɔxɔn mi fa magaxun tiyɛ sɔnɔn.

11

Alatala en yigina

1 Dawudaa bɛtina bɛti baane kuntigin xa.

N bata Alatala findi n luxunden na.

I mɔn a falama n xa nanfera
nayi fa fala, “Tugan alo xɔlina,
i siga geyaan ma,

2 amasɔtɔ a mato,
muxu ɲaxine bata e xanle ba,
e e xalimakunle ti muxu sɔndɔmɛ fajine ra
e bun xinla ma dimini.

³ Xa sariya mi fa na,
tinxin muxune nɔɛ nanse ligɛ?”

⁴ Alatala a Batu Banxi Sariɲanxini.
Alatala a manga gbɛdɛni ariyanna yi.
A adamadiine xun matoma a ra
a e rakɔɔsima a yɛɛn na.

⁵ Alatala tinxin muxune nun muxu ɲaxine
rakɔɔsima.

Gbalɔ feen nafanxi naxanye ma,
a ne raɲaxuma a niin birin yi nɛn.

⁶ A tɛɛ wolonna nun dole tɛɛn nagodoma nɛn muxu
ɲaxine ma.

A e tɔɔma foye wolonna ra nɛn.

⁷ Alatala tinxin,
tinxinyaan nafan a ma.

Muxu faɲine a yɛtagin toma nɛn.

12

Ala maxandina malina fe ra

¹ Dawudaa bɛtina, bɛti baane kuntigin xa. A xa ba
kondenna luti solomasɛɛn na.

² Alatala, nxu mali,
bayo muxu tɔgɔndiyaxine bata ɲan.
Dɛnkɛɛya muxu yo mi fa adamadiine yɛ.

³ Birin wulen falama a boden xa.
E e bode yanfa wule matɔxɔn xɔn.

⁴ Alatala, na muxune dɛɛn suxu
naxanye wule matɔxɔn tima,
e nun muxu dɛ raɲaxuxine,

⁵ naxanye a falama, e naxa,
“Nxu nɔɔn sɔtɔma nxu fala xuine nan xɔn.
Nxu dɛɛn fatan han!
Nde nxu nɔɛ?”

6 Awa, Alatala naxa,
 “Bayo yiigelitɔne ɲaxankataxi,
 e nun tɔrɔ muxune wugama,
 nba iki, n bata keli,
 n na e ratangama nɛn
 naxanye ɲaxuxi.”

7 Alatalaa falane,
 fala sariɲanxin nan e ra
 alo gbeti fixɛna
 naxan nasɛnsɛnxi sulun tɛɛn* na
 han sanɲa ma solofere.

8 Alatala, i nxu kantanɲɛ,
 i nxu ratanga muxu sifani itoe ma habadan.

9 Na muxu ɲaxine e kanbama yiren birin yi
 bayo Adamadiine fe fuune yatɛxi.

13

Ala maxandina malina fe ra

1 Dawudaa betina, beti baane kuntigin xa.

2 Alatala, han waxatin mundun yi?

I ɲinanɲɛ n xɔn han habadan?

I yetagin luxunɲɛ n ma han waxatin mundun yi?

3 N niin xa tɔrɔ,

n bɔɲɛn yi ferijɛn sunuxi

han waxatin mundun yi?

N yaxuna n fari

han waxatin mundun yi?

4 Alatala n ma Ala,

n mato, i n yabi.

N fangan xun masa,

xa na mi a ra, n faxama nɛn.

* 12:7: Sulun tɛɛn mɔn falama yirena nde yi fa fala “Furu tɛɛna.”

⁵ N yaxun yi a fala,
a naxa, “N bata a nɔ.”
N yaxune sɛwama nɛn
n na bira waxatin naxan yi.

⁶ N tan n yigin saxi i ya hinanna nin,
sɛwana n bɔɲɛni i ya kisina fe ra.
Alatala, n bɛtin bama i xa nɛn
amasɔtɔ i bata fe faɲin liga n xa.

14

Muxuna ɲaxuyana *Yaburin 53.1-6*

¹ Dawudaa betina beti baane kuntigin xa.
Xaxilitarena a falama a bɔɲɛni,
a naxa, “Ala mi na.”
E birin yifu,
e haramu feene ligama.
Muxu yo mi a faɲin nabama.

² Alatala a yɛɛn nagodoma adamadiine ma
keli ariyanna yi,
a xa a to,
xa nde na naxan xaxili sɔtɛ,
a yi Ala fen.

³ Koni birin bata kiraan beɲin,
e ɲaxu ayi.
Muxu yo mi a faɲin nabama
hali muxu keden pe!

⁴ Fe ɲaxi rabane mi fe kolon ba?
E n ma yamaan tɔnɔn donma
alo donsena,
koni e mi Alatala xandima mumɛ!

⁵ Awa nayi, e gaxuma nɛn,

e xuruxurun.
 Amasɔtɔ Ala tinxin muxune xɔn.
 6 Ɛ tan fe ɲaxi rabane yiigelitɔne
 fe yitɔnxine kalama
 koni Alatala nan e maratangaden na.

7 Nde keƐ Siyon yi a Isirayila rakisi?
 Alatala mɔn na a yamaan sɛnbɛ so,
 Yaxuba bɔnsɔnna sɛwama nɛn,
 Isirayila yi ɲaxan!

15

Alaa muxuna

1 Dawudaa betina.
 Alatala nde nɔɛ luyɛ i ya yire sariɲanxini?
 Nde luyɛ i ya geya sariɲanxin fari?

2 Ɛ mi naxan keƵwanle ra,
 a tinxin, a ɲɔndin falama
 fata a sɔndɔmɛn na.
 3 A mi bonne xili kalama,
 a mi fe ɲaxi yo ligama a dɔxɔ boden na,
 a mɔn mi a rayagima.
 4 Ala bata naxanye raɲaxu,
 a mɛma nɛn ne ra.
 Koni a Alatala yɛɛragaxu muxune binyama nɛn.
 Hali a tɔrɔ,
 a fala xuiin nakamalima nɛn.
 5 A muxune dolima
 koni e mi se sama a fari a raxɛtɛdeni.
 A mi dimi yi seene rasuxuma
 alogo a xa wulen sa sɔntaren xun ma.
 Naxan na feni itoe liga,
 na mi mamaxɛ mumɛ.

16

Ala maxandina yigina fe ra

¹ Dawuda Ala maxandi fajina.

Ala, n kantan,
bayo n bata n luxun i yi.

² N bata a fala Alatala xa, n naxa,
“N Marigin nan i tan na.
Se fajni gbete mi n yii ba i tan na.”

³ N sewaxi
yamanan muxu sarijanxi gbeene nan ma fe ra.

⁴ Naxanye suxurene batuma,
ne tɔɔyaan gboma ayi nen.
Koni n tan mi saraxan be e xa,
n de mi e xinle fale.

⁵ Alatala, i tan nan keden pe n yii,
i maragidi fajin fima n ma.
N ma dunuja yi gidina i tan nan yii.

⁶ Ala naxan soxi n yii,
na rafan n ma,
n bata sewa n ma kee sɔtɔxin na.

⁷ N barikan birama Alatala xa
naxan n kawandima.
Hali kɔeen na, n xaxili sɔte.

⁸ N xaxili Alatala xɔn ma waxatin birin,
bayo a n dexɔn ma,
sese mi n mamaxe.

⁹ Nanara, n bɔnen sewaxi,
n niin yi yifan n ma,
n yi n matabu bɔne xunbenli.

¹⁰ Amasɔtɔ, i mi i me n na,
n siga laxira yi.
I mi tinje

i ya muxu tɔgɔndiyaxin yi kun gaburun kui.

¹¹ I nii rakisi kiraan yitama n na nen,

nanara n sɛwama nɛn i yɛtagi han!
Nii fanna mi ɲanɲɛ i dɛxɔn ma habadan!

17

Sɔntarene Ala maxandina

¹ Dawudaa Ala maxandina.
Alatala, n ma maxandin name tinxinyana fe ra.
I tuli mati n wuga xuiin na!
I tuli mati n ma maxandi xuiin na,
wule mi naxan yi.

² I n xun mafala kitin bolon
amasɔtɔ naxan tinxin,
i na kolon.

³ I na n bɔɲɛni feene fɛsɛfɛsɛ,
i na n nakɔrɔsi kɔɛɛn na,
i na n keɲaan fɛsɛfɛsɛ,
i mi fɛ yo toɛ n na.

N mi tinɲɛ
fala ɲaxin yi mini n dɛ
⁴ alo muxu gbetɛne kɛwanle kii naxan yi.
N bata i ya yamarin suxu.

N mɔn mi biraxi gbalotɔne kirane fɔxɔ ra.
⁵ N sigan tima i ya kirane nan xɔn ma tun,
han iki, n munma dagalanɲɛ ayi singen.

⁶ Ala, n na i maxandima
amasɔtɔ i n yabima nɛn,
nanara i firifiri n xɔn ma,
i yi i tuli mati n ma maxandi xuiin na.

⁷ I ya kabanako hinanna yita nxu ra,
i tan naxan muxune rakisima e yaxune ma
naxan na a luxun i yi.

⁸ N natanga alo i yɛɛne.
N luxun

alo tօxε diin soma a nga gabutεne bun ma kii
naxan yi.

⁹ Nanara, muxu ɲaxine mi n liyε,
n yaxu ɲaxin naxanye n nabilinni.

¹⁰ Kininkinin yo mi e yi,
e falan tima yandan na.

¹¹ E bata fa n fօxօ ra iki,
e n nabilinni.
E yεεne tixi n na e fεrεn fenma
e n nabira bօxօni.

¹² E ligaxi alo yatana
xօօyi se xօnla naxan na,
alo yata gbeen naxan n legedenma luxunni.

¹³ Keli Alatala!
N yaxune yεngε, i yi e nօ.

N natanga muxu ɲaxine ma i ya silanfanna ra.

¹⁴ Alatala, n natanga na dunuɲa muxu sifane ma
naxanye e kօntօnna sօtօma e siimayani.

E ralugo na kօntօnna ra ken
i naxan namaraxi e xa,
e diine fan xa wasa a ra,
a dօnxεn mօn yi lu e mamandenne xa!

¹⁵ Koni n na i yεtagin toma nεn tinxinni,
n na xulun, n wasa i yεtagin na.

18

Barika birana nօ sօtօna fe ra
Samuyeli Firinden 22.1-51

¹ Alatalaa walikεεn Dawudaa βetin βeti baane
kuntigin xa. A βetini ito baxi nεn Alatala to a ba
a yaxune birin yii e nun Sօli yii.

² Alatala n fangana, n bata i xanu!

³ Alatala nan n kantan fanyen na,
 n ma yinna, n xunba muxuna.
 N ma Ala nan n kantan γεμε gbeen na,
 n na n luxunma naxan yi.
 A tan nan n γε masansan wure lefaan na,
 e nun marakisi tiina
 naxan luxi
 alo n ma faran makantanxina.

⁴ Alatala xa tantun!
 N na a xili,
 a yi n nakisi n yaxune ma.

⁵ Sayaan gbalon bata yi n nabilin nun,
 halagin bata yi lu n xun ma nun
 alo ige xunfanna.

⁶ Laxira gbalon bata yi n nabilin nun.
 Bilinganna bata yi a lutin nati n γεε ra nun.

⁷ N na Alatala xili nen n ma tərōni,
 n yi n xuini te n ma Ala ma malina fe ra.
 A yi n xuiin με a Batu Banxini,
 a yi a tuli mati n gbelegbele xuiin na.

⁸ Nanara, bəxən yi xuruxurun,
 a yimaxa, geyane bunne yi siga,
 e xεε, e xuruxurun Ala xələn bun.

⁹ A liga alo tutin nan minima a ηəε yinla ra.
 Halagi ti tεε dεgen nun tεε wolonne yi mini a dε.

¹⁰ A yi kuyeni bə firinna ra, a godo
 a sanne tixi kunda fərən fari.

¹¹ A te maleka gubugubu kanna fari,
 a tukan xulən,
 a siga foyeni.

¹² A a luxun dimini,
 kunda fərən nun tule igen yi a rabilin kore.

¹³ Kundaan yi mini a nərōni.

Balabalan keɛene nun galanna yi godo.

¹⁴ Alatala yi a galanna xuiin namini keli kore,
Kore Xɔnna Ala yi a xuiin namini.

¹⁵ A yi a xalimakunle woli a yaxune ma
a e raxuya ayi.

A e birin nagi kuye sarinna ra.

¹⁶ Alatala to falan ti e xili ma,
a sɔnxɔ e ma xɔlɔni,
fɔxɔ igen xɔnna yi mini keɛenni
bɔxɔ xɔnne yi to.

¹⁷ Ala yi a yiini bandun keli kore,
a n suxu, a yi n ba igen tilin yireni.

¹⁸ A n xunba n yaxu senbe kanne yii,
n yengefaan naxanye fangan yi gbo n xa nun.

¹⁹ E n yenge nen,
n yi gbaloni waxatin naxan yi,
koni Alatala yi n natanga.

²⁰ A n ba nen gbalo yireni,
a n nakisi amasɔtɔ n tan a keɛenxi.

²¹ Alatala bata n kɔntɔnna fi n ma tinxinyani,
a n saren fi amasɔtɔ n kewanle sarijan.

²² N bata sigan ti Alatala a kirane xɔn,
n mi n makuyaxi Ala ra.

²³ N bata a kitine birin suxu,
n mi tondixi a tɔnne suxe.

²⁴ Fe yo mi n na a yeɛ ra yi,
bayo n bata n yete ratanga haken ma.

²⁵ Nanara, Alatala bata n kɔntɔnna fi n ma
amasɔtɔ n tinxin,
n kewanle sarijan a yeɛ ra yi.

²⁶ Naxan na tinxin i xa,
i tinxinma nen na kanna xa.

Fε yo mi naxanye ra,
i ya fetareyaan yitama nen ne ra.

27 I sarijanma nen ne xa
naxanye na sarijan,
koni i jaxuma nen na muxune ra
naxanye jaxu.

28 Bayo i tan nan yiigelitone rakisima,
i mon yi wasodene ragodo.

29 Alatala, i tan nan kenenna fima n ma,
n ma Ala, i yi n ba dimini.

30 N ganla yengema nen i tan barakani.
I tan yi, n tunganma yinna xun ma.

31 Alaa kirane kamalixi feu!
Alatalaa falane tinxin.
Naxanye na e luxun a yi,
a ne kantanma nen alo wure lefana.

32 Alatala nan keden Ala ra.
Nde en kantan fanyen na,
ba en ma Ala ra?

33 A tan nan Ala ra
naxan fangan fima n ma
naxan n kantanma kira yi.

34 A n sanne senbe soma nen
alo xenla, a n nate geyane fari.

35 A bata n maxaran yengen ma,
nanara n naxi sulan xali xodexen bandunje.

36 I bata n ye masansan wure lefaan so n yii,
i yi n nakisi.

I bata i yengi sa n xon ma,
i ya maliin bata n nagbo.

37 I kirani ton n xa
alogo n nama bira.

38 Koni n biraxi n yaxune fəxə ra,
n yi e suxu.

N mi xəte e fəxə ra han e jan.

39 N na e rabirama nən
han e mi fa keke sənən,
e yi bira n sanna bun ma.

40 I sənben soma n yii yenge so feen nan na,
i n yaxune sa n bun ma.

41 I a liga

n yaxune yi e gi n bun ma,
n bata ne kala naxanye yi n naxaxuma.

42 E wugama nən malina fe ra,
koni muxu yo mi e rakise.

E Alatala xilima nən
koni a mi e yabima.

43 N na e yilunburunma nən
alo gbangbanna
foyen sigama naxan na.
N mən yi ti e fari
alo bendena kiraan xən.

44 I bata n natanga yama murutəxin ma,
i yi n findi siyane xunna ra.

N mi yi muxun naxanye kolon,
n bata nəən sətə ne xun na.

45 Xəne e xinbi sinma n bun ma iki,
e na n fala xuiin me,
e yi a suxu.

46 E yii xudin tuma ayi,
e fa xuruxurunə keli e yinne ra.

47 Alatala na yi!

Tantunna xa fi n natangamaan ma!

N nakisimana Ala xa batu!

48 A tan Ala nan n gbeen ɲɔxɔma,
naxan siyane luma n sɛnben bun ma.

49 A n natangama n yaxune ma.

I tan nan n natexi n yaxune xun ma,
i mɔn yi n xunba gbalotɔne yii.

50 Nanara, n na i tantunma siyane tagi.
Alatala, n na i xinla tantunma nɛn bɛtini.

51 Ala nɔ sɔtɔn nagidima a mangan ma han!
A a hinanna yita a muxu sugandixin na,
Dawuda nun a yixɛtɛne habadan.

19

Alaa nɔrɔn nun a sariyana

1 Dawudaa bɛtina, bɛti baane kuntigin xa.

2 Kore xɔnna nan Ala a nɔrɔn mayitama.

Koren nan Ala a wanla makɛnɛnma.

3 Yanyin kawandin bama lɔxɔ yo lɔxɔ.

Dimin xaxili fima kɔɛ yo kɔɛ.

4 Xui yati mi a ra,

falane fan mi a ra.

Tunla mi e xuiin mɛma.

5 Koni, hali na,

e fala xuiin bɔxɔn birin lima,

e falane yi siga han dunuɲa danna.

Ala nan banxin nafalaxi sogen xa kore.

6 Sogen minima nɛn

alo xɛmɛn naxan minima a banxini

siga futu xidideni,

alo fangamaan naxan sigan tima a yɛtɛna a kiraan
xɔn.

7 A minima sogetedeni,

a sa ɲan sogegododeni.

Sese mi luxunɲɛ a xɔlɔn ma.

Bɛti xuini te.

⁸ Alatalaa sariyan kamalixi,
 a muxun nii yifanma a ma.
 Nɔ̄ndin nan Alatalaa maxadi xuine ra.
 E xaxilitarene findima xaxilimane ra.

⁹ Alatala fe ragidixine tinxin.
 A muxun bɔ̄ɔ̄n nasɛwama nɛn.
 Alatalaa yamarine nɔ̄rɔ̄xi.

A muxun xaxinla rabima nɛn.
¹⁰ Alatala a yɛragaxun sarijan.

A buma habadan.
 Nɔ̄ndin nan Alatalaa kitine ra,
 e tinxin feu!

¹¹ E fisa xɛmaan xa,
 e fan xɛma fajine birin xa.
 E ɔ̄axun kumin xa,
 dangu kumi xinden na.

Beti xuini te.

¹² I ya walikɛɛn xaxili sɔ̄tɔ̄ma nɛn e xɔ̄n.
 A tɔ̄nɔ̄n gbegbe sɔ̄tɔ̄ma nɛn e xɔ̄n.

¹³ Nde nɔ̄ɛ a yɛtɛna tantanne birin kolonɔ̄ɛ?
 I xa n ma hake luxunxine mafelu.

¹⁴ N natanga tondin ma,
 a nama n nɔ̄.
 Nayi, n findima muxu dɛfexin na nɛn
 naxan mi matandi ɔ̄axin tiyɛ.

¹⁵ Falan naxanye minima n dɛ,
 e nun miriyaan naxanye n bɔ̄ɔ̄nɛni,
 Alatala xa ne rasuxu sɛwani,
 n kantan fanyena
 e nun n xunbamana.

20

Ala xa mangan baraka

¹ Dawudaa betina, beti baane kuntigin xa.

² Alatala xa i yabi
i tərəni waxatin naxan yi.
Yaxubaa Ala xa i ratanga.

³ Ala xa a maliin nagodo i ma
keli a yire sarijanxini,
a xa i mali keli Siyon Geyaan fari.

⁴ Ala xa i ya kiseene birin nasuxu,
a mən yi sɛwa i ya saraxa gan daxine birin na.
Bɛti xuini te.

⁵ Ala xa i bəjɛn waxən feene so i yii,
a mən yi i ya fe yitənxine birin nasabati.

⁶ Nanara, nxu sənɔɔ sɛwani i ya nɔ sətəna fe ra.
Nxu yi en gbee taxamaseri dugine rate Ala xinli.
Alatala xa tin i ya maxandin birin ma.

⁷ N na a kolon yati,
Alatalaa muxu sugandixin nakisima nɛn.
A a yabima nɛn
keli a ariyanna sarijanxini,
a yi a rakisi a sɛnbɛn na.

⁸ Ndee yigin sama e yɛngɛ so wontoroni,
bonne yi e yigin sa e soone yi,
koni en tan yigin saxi Alatala xinla nin,
en ma Ala.

⁹ Na kanne tantanma nɛn e bira,
koni en tan kelima nɛn, en ti ken!

¹⁰ Alatala xa mangan nakisi!

I xa nxu yabi,
nxu na i maxandi waxatin naxan yi!

21

Ala tantunna mangan xən

¹ Dawudaa bɛtina, bɛti baane kuntigin xa.

² Alatala, mangan bata sewa i fangan na.
A sewan gbo bayo i bata a rakisi.

³ A waxi naxan xɔn, i tinxi na ma.
I bata a maxandin yabi.

Beti xuini te.

⁴ I bata a rasene duba fɔɔine ra,
i mɔn yi xema mangaya taxamasenna so a xun na.

⁵ A maxɔdinna ti nen a siimayana fe ra,
i yi sii xunkuyen so a yii,
naxan luma habadan.

⁶ A binyen bata gbo ayi fata i ya marakisin na.
I nɔrɔn nun xunnayerenna fixi nen a ma.

⁷ I a barakama habadan!
I a ralugoma sewan na i yeɓagi.

⁸ Bayo Mangan yigin saxi Alatala nin,
a kantaxi Kore Xɔnna Ala hinanna nan baraka yi.

⁹ I tan i yaxune birin suxuma nen.
Naxanye i raɓaxuxi,
i ne suxuma nen i fangan na.

¹⁰ I na mini kenenni waxatin naxan yi,
i e ɓanma nen alo sulun teɛna.*
Alatala xɔɔxina e halagima nen
teɛn yi e gan.

¹¹ I e yiɓetene raxɔrima nen dunuɓa yi,
e nun e bɔnsɔnne adamadiine ye.

¹² Hali e fe ɓaxini tɔn i xili ma,
e mɔn yi e miri kɔte ɓaxine ma,
e fulama nen.

¹³ Bayo, i na i ya xalimakunle ti e ra,
e e xun xanbi soma nen, e yi e gi.

* **21:10:** Sulun teɛn mɔn falama yirena nde yi fa fala “Furu teɛna.”

14 Alatala xa batu a sɛnbɛ gbeena fe ra.
 Nxu bɛtin bama nɛn,
 nxu yi i tantun i fangana fe ra.

22

Wugan nun tantunna

1 Dawudaa bɛtina, bɛti baane kuntigin xa. A xa ba
 alo bɛtin naxan xili: “Xɔtɔnna Xɛli Gilɛna.”

2 N ma Ala! N ma Ala!
 I n nabɛɲinxi nanfera?

Nanfera i ya marakisin makuyaxi n na?

Nanfera i mi n kutun xuiin namɛma?

3 N ma Ala, n ni i xilima yanyin na,
 koni i mi n yabima.

Hali kɔɛɛn na, n mi n dundɛ.

4 Koni i tan sarijan,
 i ya mangaya gbɛdɛn nabilinxi Isirayilaa tantunna
 ra.

5 Nxu benbane yigin saxi i tan nan yi.

E e yigin sa i yi,

i yi e ratanga.

6 E to e xui ramini i ma,

i yi e xɔrɔya.

E yigin saxi i yi,

nanara, e mi yagixi.

7 Koni daɲɔxɔ mi fa n tan na sɔnɔn.

N ligaxi nɛn alo kunla

adamadiin naxan naɲaxuxi

yamaan naxan bɔtɛ raba.

8 Naxanye na n to,

e yo n ma.

E yi e dɛɛn bɛtɛxun,

e e xunne yimaxa.

9 E naxa, “A tan naxan Alatalaa fe yi,

Alatala a ratangama ba?

Xa a rafan Alatala ma,
a xa a xunba.”

¹⁰ Koni i tan nan n naminixi nga kuini,
i yi n sa nga kanken ma.

¹¹ Xabu n bari loxoni,
n taxuxi i ra.

N ma Ala nan i ra,
xabu n yi nga kuini waxatin naxan yi han iki.

¹² I nama i makuya n na.

Torɔn bata maso n na,
muxu yo mi na yi
naxan n maliyε.

¹³ N yaxune n nabilinxi

alo turane,

alo Basan yamanan tura xajεne.

¹⁴ E dεεne yibixi alo yatane,
e wurundunma n ma,
e xa n yibo.

¹⁵ N fangan bata ɲan
alo ige boxonxina.

N xonne birin bata ba e bode ra.

N boɲen bata liga
alo dolen na yilo.

¹⁶ N fangan bata ɲan feu!

N lenna xaraxin bata kankan n dε.

I bata n sa faxa bendεni.

¹⁷ Muxu ɲaxi ganla bata n nabilin
alo barene.

E bata n yiine nun n sanne mabo.

¹⁸ N xonne birin kenenni.

E yeεne kankanxi n na.

¹⁹ E bata masensenna ti n ma dugine fe ra,

e xa e yitaxun e bode tagi.

²⁰ Alatala, i nama i makuya n na!

N ma sɛnbɛmaan nan i tan na.

N mali iki sa!

²¹ N niin xunba silanfanna yii.

N natanga bareni itoe ma.

²² N nakisi yatani itoe ma.

N nakisi burunna turaan fenne ma.

²³ N na i xinla ralima nɛn ngaxakedenne ma.

N ni i matɔxɔ nɛn yamaan yɛ.

²⁴ Ɛ tan naxanye gaxu Alatala yɛɛ ra,

ɛ a matɔxɔ.

Ɛ tan Yaxuba bɔnsɔnna,

ɛ a binya.

Ɛ tan Isirayila kaane,

ɛ gaxu a yɛɛ ra.

²⁵ Bayo, a mi a mɛxi yiigelitɔne tɔrɔne ra,

a mi a rabɛjinma.

A mi a yɛtagin luxunma a ma.

Fɔ a a xandi xuiin namɛ.

²⁶ N ni i tantunma yamaan malan gbeeni.

N na n ma dɛ ti xuine rakamalima nɛn

i yɛɛ ragaxu muxune yɛɛ xɔri.

²⁷ Yiigelitɔne xa e dɛge,

e lugo.

Naxanye Alatala fenma,

ne xa a matɔxɔ.

Ala xa siimayaan fi ɛ ma habadan!

²⁸ Bɔxɔn danna muxun birin

e xaxili luma nɛn Alatala xɔn,

e yi e yɛɛ rafindi a ma.

Siyane bɔnsɔnne birin a batuma nɛn.

²⁹ Bayo, Alatala nan mangan na siyane xun na.

³⁰ Nafulu kanne fan fama nɛn e dɛgedeni,

e a batu.
 Naxanye birin xεtεma bεndεni,
 ne xinbi sinma nεn a bun ma,
 naxanye mi nεε e niin nakisε.

³¹ Waxati famatεεn muxune walima a xa nεn
 Marigina a fe falama nεn mamandenne xa.

³² A tinxinyaan fama nεn nalideni muxune ma
 naxanye munma bari,
 Ala bata na ragidi.

23

Alatala nan n kantanma

¹ Dawudaa βεtina.

Alatala n masuxuma
 alo xuruse rabana a xuruseene kantanma kii
 naxan yi.

Nanara, n mi dasε sese ra.

² A matabuden fi n ma
 sεxε jingi fajin denaxan yi.

A yi siga n na
 ige xunbenla dεxεn ma.

³ A bata n nii yifan n ma.

A n xalima kira tinxinxin xεn ma nεn
 a xinla fe ra.

⁴ Hali n so sayaan tilinna dimin xεrε ra,
 n mi gaxuε sese yεε ra

amasεtε i tan Ala n xεn ma.
 I ya gbengbetenna n nakantanma
 i ya dunganna n gbεngβεnma.

⁵ I bata donseen nafala n xa
 n yaxune yεε xεri,
 i yi n masuxu
 alo xεrε binyena,
 i turen sa n xunni.

I bata n ma igelengenna rafe
han a bɔxɔŋɛ a ma.

⁶ Yati, i ya fanna
nun i ya hinanna birama n fɔxɔ ra nɛn
n siin sogen birin yi.
N luma nɛn Alatalaa banxin kui
han n siin soge dɔnxɛna.

24

Manga binyena

¹ Dawudaa bɛtina.
Alatala nan gbee bɔxɔn nun ayi seene birin na
e nun dunuɲa nun muxun naxanye birin dɔxi a yi.

² Amasɔtɔ a tan nan bɔxɔn dɔxi igen tagi.
A yi a dɔxɔ igene fari.

³ Nde lan a te Alatala geyaan fari?
Nde tiyɛ a yire sariɲanxini?

⁴ Naxanye sariɲan e kɛwanle nun e sɔndɔmɛne yi,
naxanye mi suxurene batuma,
xanamu naxanye mi e kɔlɔma wuleni,

⁵ Alatala ne barakama nɛn.
Marakisi Tiina Ala yoon fima e ma nɛn.

⁶ Muxu sifani itoe nan Ala fenma,
naxanye Yaxubaa Ala yɛtagin fenma.

Bɛti xuini te.

⁷ Yinna* dɛɛne xa rabi fefe,
dɛ fonne xa rabi mumɛ,
nanara Manga Binyen soɛ.

⁸ Nde Manga Binyeni ito ra?
Alatala na a ra

* **24:7:** Ala Batu Banxin nabilinna yinna nan na ra.

fangamaan nun senbɛmana!
 Alatala na a ra
 naxan senben gbo yengeni.
⁹ Yinna deene xa rabi fefe,
 de fonne xa rabi mumɛ,
 nanara Manga Binyen soɛ.
¹⁰ Nde Manga Binyeni ito ra?
 Alatala Senben Birin Kanna,
 a tan nan manga binyen na.

Beti xuini te.

25

Maxandina maratanga fena

¹ Dawuda gbeena.
 Alatala, n bata i maxandi n niin birin na.
² N ma Ala,
 n yigin saxi i tan nan yi.
 N nama yagi.
 I nama tin n yaxune yi n na,
 e sewa.
³ Naxan na a xaxili ti i ra,
 na kanna mi yarabima mumɛ!
 Koni naxanye yanfan soma,
 ne yagin sɔtɔma nen.
⁴ Alatala, kiraan yita n na,
 i xa n xaran i ya kiraan ma.
⁵ N xa sigan ti i ya jɔndini,
 n xaran.
 Amasɔtɔ n nakisima Ala nan i tan na.
 N xaxili tixi i ra ferijen gben!
⁶ Alatala, i xaxili lu i ya kininkininna nun hinanna
 xɔn
 bayo e yi na xabu a foloni.

7 I nama i miri n ma foningeya yulubine nun
matandine ma!
N suxu i ya hinanni,
amasɔtɔ i fan, Alatala.

8 Alatala fan, a mɔn tinxin,
nanara a yulubi kanne xaranma a kirane ma.

9 Naxan a yεε magodoma,
a a sariyan nabirama na ma.
A mɔn a xaranma a sagoon na nɛn.

10 Naxanye a layirin maxadine suxi,
Alatala hinan,
a mɔn lannayaan nabama
ne nan xa kiin birin yi.

11 Alatala, n hakεne mafelu i xinla a fe ra,
amasɔtɔ a gbo.

12 Nde gaxuma Alatala yεε ra?
A kiraan yitama na kanna ra
a lan a xa sigan ti naxan xɔn.

13 Na kanna sabatima nɛn a siimayani,
bɔxɔn yi findi a diine kεεn na.

14 Alatala a wundone makεnɛnma nɛn
a yεε ragaxu muxune xa.
A a layirin yitama e ra nɛn.

15 N yεεn tixi Alatala ra waxatin birin,
bayo a tan nan n natangama suxu yalaan ma.

16 Ala, yandi, kininkinin n ma
amasɔtɔ n kedenna na a ra,
n tɔrɔxi.

17 Nii yifɔrɛn bata n yili,
n namini na tɔrɔni.

18 I miri n ma tɔrɔne

nun n ma sɔxɔɓene ma,
i yi n ma yulubine xafari.

¹⁹ A mato, n yaxune wuya,
e n naɲaxuxi kati!

²⁰ N niin nakantan,
i yi n xunba.
N nama yarabi,
amasɔtɔ n bata n luxun i yi.

²¹ N ma fetareyaan
nun tinxinyaan xa n kantan
amasɔtɔ n xaxili tixi i tan nan na.

²² Ala, i xa Isirayila xunba a tɔrɔne birin yii!

26

Sɔntarena Ala maxandina

¹ Dawuda gbeena.
Alatala, n ma kitin sa
amasɔtɔ fe yo mi n kewanle ra,
n yigin mɔn i yi feu!

² Alatala, n fεsεfεsε,
i yi n mato,
n sɔndɔmɛn nun bɔɲɛn nakɔrɔsi.

³ I ya hinanna n yi waxatin birin yi,
n sigan tima i ya lannayani!

⁴ N tan mi n magode fuyantenne fεma,
nxu nun nafigine mi fe kedenni.

⁵ Fe ɲaxi raba yamaan mi rafan n ma.
N mi dɔxe muxu ɲaxine fεma.

⁶ Alatala, n bata n yiin naxa sɔntareyani,
n yi so i batudeni,

⁷ N barikan bira i xa n xui yitexin na,
n yi i ya kabanako feene fala.

⁸ Alatala, i ya banxin nafan n ma,
i nɔrɔn dɛnaxan yi.

⁹ I nama nxu nun hake kanne faxa nxu bode xɔn,
i nama nxu nun faxa tiine raɓanna findi kedenna
ra.

¹⁰ Na muxune fe ɓaxin ligama,
e dimi yi seene rasuxu mayifuni.

¹¹ Koni, n tan, fe yo mi n kewanle ra.
N xunba, i diɓa n ma!

¹² N tixi tinxinni ken!
N na Alatala tantunma nen a yama gbeeni.

27

Marakisi Tiina Alatala

¹ Dawuda gbeena.

Alatala nan n ma kenenna nun n ma kisin na.
N xa gaxu mundun yee ra?

Alatala nan n ma dunuɓa yi gidin
xun mayenge muxun na.

Nde n magaxue?

² Muxu ɓaxine na keli n xili ma
alogo e xa n halagi,
yaxune na n yenge,
e tan nan dagalanma ayi nen,
e bira.

³ Hali sofa ganla na n nabilin,
n boɓen susuma nen.
Hali yenge gbeen na keli n xili ma
n yigin tixi.

⁴ N bata Alatala maxɔdin fe keden ma.
N fe keden peen nan fenma.
N lu Alatalaa banxin kui

han n siin soqe danna.

N Alatala wali faɲin kolon,
n yi lu a batuε a banxini.

⁵ Amasɔtɔ a n namarε nen
a banxini tɔrɔ waxatini.

A n luxunɲε nen a Batu Banxini.

A n natema nen geyaan xuntagi.

⁶ A xunna kenla fima n ma nen
n yaxune tagi.

N saraxane bama nen Ala Batu Banxini,
n sɔnɔ sɛwani.

N bɛtin bama nen,

n na Alatala tantun.

⁷ Alatala, i tuli mati n xuiin na,

n na i xili waxatin naxan yi.

Kininkinin n ma, i yi n yabi!

⁸ N bɔɲen waxi i fen feni.

Alatala, n ni i fenma,

⁹ i nama i yɛtagi luxun n ma!

I nama i ya walikεen kedi xɔlɔni.

I bata findi n mali muxun na.

I nama n nabɛɲin,

i nama i mε n na,

n nakisimana Ala.

¹⁰ Hali nga nun n fafe n nabɛɲin,

Alatala n yisuxuma nen.

¹¹ Alatala, n xaran sigati kiin ma.

Ti n yεε ra kira faɲin xɔn ma,

amasɔtɔ n yaxune wuya.

¹² I nama n so n yaxune yii,

amasɔtɔ wule serene bata keli n xili ma,

e e kɔnkɔma n ma.

¹³ N mɔn laxi ito ra:

n na Alatalaa nεmaan toma nen dunuƙa yi.

¹⁴ I xaxili ti Alatala ra!

I sεnbε so! I bɔɓɛn xa limaniya!

I xaxili ti Alatala ra!

28

Ala maxandina malina fe ra

¹ Dawuda gbeena.

Alatala n ma fanyena,

n bata i xili.

I tuli mati n na!

Xa i mi n yabi,

n sama laxira faxa muxune fari nen.

² N ma mayandi xuiin mε malina fe ra,

n bata n yiini te

i Batu Banxin yire sariƙanxin mabinni.

³ I nama nxu nun muxu ƙaxine yalagi nxu bode
xɔn,

fe ƙaxi rabane naxanye fala faɓine tima

koni maraƙaxuna e bɔɓɛne yi.

⁴ E kewanle saranna fi,

e nun e wali ƙaxine

e bata naxanye liga.

A liga e ra naxan lan e kewanle ma.

E lan e xa naxan sɔtɔ, na so e yii!

⁵ E xaxili mi luxi Alatalaa wanle xɔn ma,

hanma a yiine bata naxan da.

Nanara, a e kalama nen

a e ƙan habadan.

⁶ Barikan bira Alatala xa,

a bata n ma mayandi xuiin mε.

⁷ Alatala nan n sεnbεn na.

A n xun mayεngεma

alo wure lefana.
 N yigin saxi a fari,
 bayo a n malima.
 Nanara, n bɔɲɛn bata rafe sɛwan na.
 N na a tantunma nɛn bɛtine yi.
 8 Alatala nan a yamaan sɛnbɛn na,
 e nun yigiya kantanxina a muxu sugandixin xa.
 9 I ya yamaan nakisi,
 i mɔn yi e baraka.
 Findi e gbɛngbɛn muxun na,
 i yi i yengi dɔxɔ e xɔn ma habadan!

29

Alatala Sɛnbɛn Birin Kanna

1 Dawudaa bɛtina.
 ɛ tan malekane,
 ɛ fa Alatala tantun,
 ɛ a tantun a binyen nun a sɛnbɛna fe ra.
 2 ɛ binyen fi Alatala ma a xinla fe ra,
 ɛ Alatala batu a nɔrɔ sariɲanxini.

3 Alatala xuiin mɛma fɔxɔ igene yi,
 Ala binye kanna sarinma,
 Alatala a xuiin nasigama ige gbeene xun ma.

4 Alatala xuiin sɛnbɛn gbo,
 Alatala xuiin nɔrɔxi.

5 Alatala xuiin suman binle yigirama,
 hali sumunna naxanye Liban yamanani.

6 Ala Liban geyane ratuganma
 alo ɲinge diina,
 e nun Siriyon geyana
 alo burunna ɲingena.

7 Alatala xuiin sigama ayi

alo kuye sarinna.

⁸ Alatala xuiin tonbon yirene yimaxama,
a Kadesi tonbonni maxa.

⁹ Xɛnle diin xalima Alatala xuiin ma,
a mɔn yi warine dɛene rayolon,
yamaan birin sɔnxɔma a Batu Banxini,
e naxa, “Binyen xa fi a ma!”

¹⁰ Alatala dɔxi fufane xun na.
A mangayaan na habadan!

¹¹ Alatala nan sɛnbɛn fima a yamaan ma,
a bɔɲɛ xunbeli barakan sa e yi.

30

Barika birana Ala xa

¹ Dawudaa bɛtina. Sigi sariɲanxina. Batu Banxin
nasariɲan bɛtina.

² Alatala, n ni i batuma,
amasɔtɔ i bata n yite.

I mi tin
n yaxune yi e xunnayeren n xun na.

³ Alatala n ma Ala,
n ni i mafan nɛn malina fe ra,
i yi n nakɛndɛya.

⁴ Alatala i n niin masiga nɛn laxira ra,
i n faxamatɔɔn nakisi.

⁵ Alatalaa tɔgɔndiya muxune birin xa bɛtin ba a xa!
ɛ a matɔxɔ a wali sariɲanxine fe ra!

⁶ Bayo, a xɔlɔn mi xunkuya,
koni a marafanna luma nɛn muxun siin sogen
birin.

Wuga xuiin minima nɛn kɔɛɛn na,
koni sɛwan fama nɛn xɔtɔnni.

⁷ N yi laxi n ma herin na waxatin naxan yi
n naxa, “Sese mi n yimaxε!”

⁸ Alatala, n to yi i ya xanuntenyani,
i n lu nen fangani alo geyana.
Koni i to i yetagin luxun n ma,
na yi n kontofili.

⁹ N yi i tan Alatala xili,
n yi Marigin mafan,

¹⁰ n naxa, “N na faxa,
i tonon mundun sotoma nayi?
N na sa gaburun kui,
tonon mundun na ra?
Faxa muxune noε i tantunje ba?
E noε i ya lannayaan matoxe ba?”

¹¹ Alatala, i tuli mati n na,
i kininkinin n ma!
Alatala, n mali!”

¹² I bata n ma nimisan maxete sewan na.
I n makininkininna ba n ma,
i yi n nabilin sewan na.

¹³ Nanara, n mi n dunde,
n betin bama i xa nen.
Alatala n ma Ala,
n barikan birama i xa nen habadan!

31

Yigi sa fena Ala fari

Yaburin 71.1-3

¹ Dawudaa betina, beti baane kuntigin xa.

² Alatala, n bata n luxun i yi.

I nama tin n yi yarabi!

N natanga i ya tinxinyana fe ra.

³ I tuli mati n na,
i yi n xunba iki sa!

Findi n yigiya γεμεν na,
e nun n makantan yinna.

⁴ N ma γεμε gbeen nun
n ma yinna nan i tan na.

Ti n γεε ra,
i yi n maxaran i xinla a fe ra.

⁵ N natanga na luti ratixin ma n γεε ra,
bayo i tan nan n xun mayεngεma.

⁶ N bata n niin so i yii,
n xunba Alatala, lannaya Ala.

⁷ N bata ne ranaxu
naxanye suxure fufafune batuma,
koni n tan yigin saxi Alatala nan fari.

⁸ N σεwama nen,
n naxan i ya hinanna fe ra,
bayo, i bata n ma τῶrone to,
i n σεndόμενα σεχῶλεν kolon.

⁹ I mi n soxi n yaxune yii,
koni i n xῶroyaxi nen.

¹⁰ Alatala, kininkinin n ma,
amasῶto n τῶroni.
N bata xadan wuge.

Sunun bata n niin nun n fatin natagan.

¹¹ Sunun bata n ma dunuḡa yi gidin ḡan,
wugan yi nde ba n siin na.

N fangan bata ḡan n yi n ma τῶrone fe ra.
N xῶnne bata yeleftu ayi.

¹² N yaxune birin,
katarabi n dῶxῶ bodene ma,
ne n nayarabima.

N xῶyine bata gaxu n γεε ra,

e na n to kiraan xɔn ma,
e e gi n yεε ra.

¹³ E birin bata ɲinan n xɔn ma
alo n faxaxin na a ra.
N bata lu alo fεɲε kalaxina.

¹⁴ N bata yaxu wuyaxi kɔyεkɔyεn xuiin mε,
gbalona n nabilinni.
E feene yitɔnma lan n faxa feen ma.

¹⁵ Alatala, n tan yigin saxi i tan nin,
n naxa, “I tan nan n ma Ala ra.”

¹⁶ N ma waxatine i sagoni.
N natanga n yaxune ma
naxanye n bεsεnxɔnyama.

¹⁷ I nɔrɔn xa godo i ya walikεεn ma,
n nakisi i ya hinanni.

¹⁸ Alatala, n bata n xui ramini i ma,
i nama tin n yi rayarabi.
Ala xa muxu ɲaxine yarabi,
Ala xa e dunduxin nagodo laxira yi.

¹⁹ Na wule xεlεne radundu,
na wasode yandaxine birin
naxanye fala ɲaxin tima tinxin muxune ma.

²⁰ I ya nεmaan makabε,
i bata naxan namara i yεεragaxu muxune xa!
Muxun birin yεtagi,
i ya fanna fima ne ma nεn
naxanye luxunxi i yi.

²¹ I bata e yigiya i fεma,
i e kantanma muxune fe yitɔnxine ma.
I bata e ratanga wule xεlεne ma.

²² Barikan bira Alatala xa!

N yi rabilinxi yaxune ra waxatin naxan yi
 n yεngε xinla ma,
 a yi a hinanna yita n na.

²³ N ma gaxuni, n yi a fala,
 n naxa, “I bata n kedi i yεtagi.”
 Koni n to n xuiin namini i ma
 malina fe ra,
 i yi n ma mayandi xuiin mε.

²⁴ Ε tan tɔgɔndiya muxune birin xa Alatala xanu!
 Alatala dεnkεleya muxune ratangama nεn,
 koni a yandadene sare fima nεn
 alo a lan kiinde.

²⁵ Ε tan naxanye birin yigi saxi Alatala fari,
 ε sεnben so, ε bɔjε ragidi.

32

Yulubi xafari fena

¹ Dawudaa fala jaxumεna.

Sεwan na kannna xa
 naxan ma matandine bata mafelu
 naxan yulubine bata xafari.

² Sεwan na adaman xa
 Alatala bata dija naxan hake n ma
 e nun mayifu mi naxan yi.

³ N to munma yi n ti n hake ne ra nun,
 ferijεn gbεn kutunne yi n nayeiefuma.

⁴ I ya tɔrɔn yi n fari kɔεεn nun yanyin na.
 Fangan yi jan n na
 a liga alo n tonbon yiren nin.

Beti xuini te.

⁵ Awa, n yi n ti n yulubine ra i xa.
 N mi n ma hake yo luxun i ma.

N naxa, “N na n tima nɛn
n ma matandine ra Alatala xa.”
Awa, i yi n hakɛne nun yulubine birin ba n ma.
Bɛti xuini te.

⁶ Nanara, muxu tɔgɔndiyaxine birin xa i mafan a
waxatini,
alogo fufaan na fa,
a nama e li.
⁷ N luxunden nan i tan na.
I tan nan n natangama tɔrɔn ma,
yamaan birin yi xɔrɔya bɛtine ba.
Bɛti xuini te.

⁸ Nanara, n na ɛ xaranma kiraan ma
ɛ birɛ naxan fɔxɔ ra.
N na ɛ kawandima,
n yi n yengi sa ɛ xɔn.
⁹ I nama findi daxun na
alo soona hanma sofanla
naxanye mi sigɛ
fɔ karafen na bira e ma.

¹⁰ Muxu ɲaxine tɔrɔn gbo.
Koni naxanye e yigi saxi Alatala yi,
a ne rabilinma nɛn hinanna ra.
¹¹ Ɛ tan tinxin muxune xa ɲaxan Alatala a fe ra,
ɛ sɛwa, ɛ bɛtin ba,
ɛ tan muxu sɔndɔmɛ faɲine.

33

Tantun bɛtina

¹ Ɛ bɛtin ba sɛwani Alatala xa,
ɛ tan naxanye tinxin!
Muxu faɲine lan e xa a tantun.

² Ɛ barikan bira Alatala xa bɔlɔnna ra,
 ɛ barikan bira a xa kondenna ra.

³ Ɛ bɛti nɛnɛn ba a xa.
 Ɛ maxa seene maxa ki faɲi,
 ɛ yi ɛ xuini te a ma.

⁴ Nɔndin nan Alatalaa falan na.

A kɛwanle birin kamalima tinxinna nin.

⁵ Tinxinyaan nun sariya suxun nafan Alatala ma,
 dunuɲa birin wasaxi a hinanna ra.

⁶ Alatala kore xɔnna daxi a fala xuiin barakan nin,
 e nun yanban seene a de xuiin na.

⁷ A fɔxɔ igene birin malanma yire kedenni,
 a fufane ramara.

⁸ Bɔxɔn birin xa gaxu Alatala yɛɛ ra!
 Dunuɲa muxune birin xa a binya!

⁹ A falan nan tixi,
 dunuɲa yi da.

A yamarin fi,
 seen birin yi taran na.

¹⁰ Alatala siyane natane kalama nɛn.

A mi tinɲɛ siyane yi e miriyane rawali.

¹¹ Koni Alatalaa fe ragidixine luma nɛn habadan!
 A miriyane yi lu habadan!

¹² Sɛwan na siyaan xa

naxan ma Ala findixi Alatala ra.

Sɛwan na muxune xa
 Alatala bata naxanye sugandi!

¹³ Alatala a yɛɛ ragodoma keli ariyanna yi,
 a muxune birin mato.

¹⁴ Keli a mangaya yireni,
 a dunuɲa muxune birin xun mato a ra.

15 A e sɔndɔmɛne rafixa,
a a xaxili lu e kɛwanle birin xɔn.

16 Manga yo mi kisɛ a ganla sɛnbɛn ma.
Sofa yo mi ratangɛ a fangan xɔn.

17 Xunba se mi soon na yɛngɛni,
a fangan na gbo ki yo ki,
a mi marakisin tiyɛ.

18 Koni Alatala yɛɛn tixi a yɛɛragaxu muxune ra,
naxanye e xaxili tixi a hinanna ra.

19 A ne rakisima sayaan ma nɛn,
a mɔn yi e niine rakisi fitina kamɛn ma.

20 En xaxili tixi Alatala nan na.
A tan nan en mali muxun na
e nun en yɛ masansan wure lefana.

21 En bɔɲɛne sɛwaxi a tan nan ma fe ra,
bayo en bata en yigi sa a xili sariɲanxini.

22 Alatala, i ya hinanna xa lu nxu xɔn
bayo nxu nxu yigi saxi i tan nin.

34

Ala fan

1 Dawuda gbeena. A to a yɛtɛ findi fatɔɔn na
Abimeleki fɛma, naxan a kedi.

2 N barikan birama Alatala xa waxatin birin,
n lu a tantuɲɲɛ!

3 N na Alatala matɔxɔma n sɔndɔmɛni.
Tɔrɔ muxune yi a mɛ, e ɲaxan.

4 En xa Alatala gbona fe fala!
En na a xinli te en bode xɔn!

5 N bata Alatala xandi,
a yi n yabi,

a gaxun birin ba n yi.

⁶ Naxanye yεεn tixi a tan na,
ne sεwama nεn,
e mi yarabe mumε!

⁷ N tan yiigelitɔna n xui ramini nεn Alatala ma,
a yi n xuiin mε,
a yi n nakisi gbalon ma.

⁸ Alatalaa malekana a yεεragaxu muxune rabil-
inma nεn,
a yi e kantan.

⁹ A mato,
i a kolonɲε a Alatala fan.
Sεwan na kannna xa
naxan na a luxun i tan yi.

¹⁰ E gaxu Alatala yεε ra,
ε tan a yama sariɲanxina,
bayo naxan na gaxu a yεε ra,
na makoon fanma nεn.

¹¹ Hali yatane,
kamεna e suxuma nεn,
koni naxanye Alatala fenma,
ne mi dasε se fajni yo ra.

¹² N ma diidine, ε fa,
ε fa ε tuli mati n na.
N xa ε xaran Alatala yεεragaxun ma.

¹³ Ndee waxi siimayaan xɔn?
Ndee waxi siimaya xunkuyen nun sεwan xɔn?

¹⁴ Nayi, ε fala ɲaxine yiba,
e nun wulena.

¹⁵ E ε xun xanbi so fe ɲaxini,
ε fe fajin liga.
E bɔɲε xunbenla fen,

ε lu a fɔxɔ ra.

¹⁶ Alatala yεεn muxu tinxinxine ra,
a tuli matixi e xuiin na.

¹⁷ Alatala xun xanbi soxi fe ɲaxi rabane yi.

E na faxa,
ɲinan tima e xɔn nεn sinma!

¹⁸ Tinxin muxune na e mawuga Alatala xa,
a tuli matima e ra nεn,
a e xunba e tɔrɔne birin yi.

¹⁹ Alatala luma nεn ne xɔn
naxanye bɔɲεn kalaxi.
A yigitεgetɔne rakisi.

²⁰ Tɔrɔ wuyaxi tinxin muxun lima nεn,
koni Alatala a bama nεn e birin yi.

²¹ Ala a xɔnne birin kantanma nεn,
hali keden, a mi gire.

²² Fe ɲaxin nan muxu ɲaxin faxama.
Tinxin muxune yaxune yalagima nεn.

²³ Alatala a walikεne niin xunbama nεn.
Naxan na a luxun a yi,
na mi yalage mumε!

35

Ala maxandina malina fe ra

¹ Dawuda gbeena.
Alatala, n kiti muxun makiti.
I n yεngεfaan yεngε.

² Keli, i ya wure lefane tongo
i fa n mali.

³ I ya tanban nun bunbini te ne xili ma
naxanye n fɔxɔ ra.
A fala n xa,

a i tan nan n nakisima.

⁴ Ala xa ne rayagi a e rayarabi,
naxanye katama n faxa feen na!
Naxanye fe naxine yitɔnma n xili ma,
Ala xa ne ye yifu a e raxete!

⁵ E xa liga
alo foyen sigama se dagin naxan na.
Alatalaa malekan xa e kedi.

⁶ Ala xa e kirani fɔrɔ,
a salaxunɲe ayi,
Alatalaa malekan yi e sagatan.

⁷ E lutin natixi nen n yeε ra fuu!
E yili ratilinxin ge n suxu feen na.

⁸ Nanara, e xa e tɛɛna halagin na,
e suxu e luti ratixin na,
e bira, e faxa.

⁹ Nayi, n niin sɛwama nen Alatala ra.
N naxan a marakisina fe ra.

¹⁰ N na falɛ n bɔɲɛn ma feu!
N naxa, “Muxu yo mi luxi
alo i tan Alatala.
I yiigelitɔne ratangama fanga kanne ma.
I tɔrɔ muxune ratanga ne ma
naxanye e yigbetenxi.”

¹¹ Muxu naxine n kansunma.
E sɔnne sama n na,
n mi naxanye fe kolon mumɛ!

¹² E n ma fanna nɔxɔ a naxin na.
N yifuxin yi lu.

¹³ Koni e yi furaxi waxatin naxan yi,
n yi n maxidima sunun nin.
N yi n yetɛ magodo sun suxuni.

N ma maxandi xuiin to mi yabi,

¹⁴ n sunuxin yi lu e fe ra

alo n xoyina hanma

alo ngaxakedenna nan yi e ra nun.

N xun sinxin yi lu nimisani

alo n nga nan yi a ra.

¹⁵ Koni tərən to n tan li,

e birin yi naxan.

E e malan n xili ma.

N yεngεfane,

n mi yi naxanye kolon,

ne yi lu n tərε tun!

¹⁶ E n naṅaxu, e n magele.

E e ṅinne raxinma n xili ma.

¹⁷ Marigina, i yεεn sama e xən

han waxatin mundun yi?

N niin natanga e yεngεni,

i n nakisi yatani itoe ma!

¹⁸ Nayi, n barikan birama nεn i xa yamani.

N ni i matəxə e birin yεtagi.

¹⁹ I nama tin

n yaxu wuledene yi naxan n ma fe ra.

Naxanye n naṅaxuxi fuuni,

ne nama gele n ma.

²⁰ E mi ngaxakedenya fala tima,

fə e yi bəṅε xunbelitəne kansun wulen na.

²¹ E feene falama n xun ma,

e sənXə, e naxa,

“Yə! I naxan ligaxi nxu bata a to!”

²² Alatala, i tan bata ne to,

nayi, i nama i dundu.

Marigina, i nama i makuya n na!

²³ Marigina, keli, i yi n xun mayεngε.

N ma Ala, n ma yeηgen so.

²⁴ Alatala n ma Ala,
yoon fi n ma bayo i tinxin.

I nama tin
n yaxune yi ηaxan n ma fe ra.

²⁵ I nama tin e yi a fala, e naxa,

“Yɔ! Nxu bata a manɔ!
Nxu yi waxi na nan tun xɔn ma!”

²⁶ Muxun naxanye sewama n tɔrɔ feen na,

Ala xa ne rayagi, a e yifu.

Ala xa ne rayagi, a yi e rayarabi
naxanye e yeε yitema n ma.

²⁷ Naxanye waxi n xɔrɔyaxin to feni,

ne xa sɔnxɔ sewani,
e naxa, “Alatala gbo!”

A bata sewa a walikεna yeε ra sigan na.”

²⁸ Nayi, n ni i ya tinxinyana fe falama nen,
n yi i tantun ferijen gben!

36

Muxu ηaxina

¹ Alatalaa walikεen Dawudaa betina, beti baane
kuntigin xa.

² Yulubin falan tima muxu ηaxin xa a bɔjɛni.

A mi gaxuma Ala yeε ra mumε!

³ Bayo a lugoxi a yeε ra
a mi nɔε a yulubine kolonje,
a a mε e ra.

⁴ A falane ηaxu,
wulen nan gbansan e ra.

A mi fa xaxilimaya feeye rabama.

A mi fe fajɪ ligama.

⁵ A nɛma saxi a saden ma,
a fe ɲaxine mirima,
a kira kobine natama,
a mi a mɛma fe ɲaxi yo ra.

⁶ Alatala, i ya hinanna gbo
han ariyanna,
i ya lannayaan gbo han kore.

⁷ I ya tinxinna gbo alo geyane.
I ya kiti sa kiin tilin alo fɔxɔ igena.
Daɲɔxɔne nun subene i tan nan yii, Alatala.

⁸ Ala, i ya hinanna kɛndɛ han!
Adamadiine birin luxunden sɔtɔma nɛn i yi
alo tɔxɛ diine e nga gabutɛne bun kii naxan yi.

⁹ E lugoma i ya donse gbeen nan na.
E e min i ya fanni alo xudena.

¹⁰ Niin binla i tan nan yi.
Nxu bata kɛnɛnna to i ya kɛnɛnna xɔn.

¹¹ I xa hinan ne ra
naxanye i kolon.
I ya tinxinyaan yita sɔndɔmɛ faɲi kanne ra.

¹² I nama tin yandadene yi n yɛngɛ,
hanma muxu ɲaxine yi n kedi.

¹³ A mato,
fe ɲaxi rabane bata bira.
E saxi, e mi nɔɛ kelɛ.

37

Muxu ɲaxin nun muxu faɲin kɔntɔnna

¹ Dawuda gbeena.
I nama xamin muxu ɲaxine ra.
I nama i sa fe ɲaxi rabane ma.

² E tununma nɛn xulɛn

alo sεxε xarena.
E faxama nεn
alo si seen naxan bata lisi a ra.

³ I yigin sa Alatala yi,
i yi fe fajin naba.
Nayi, i luyε yamanani nεn,
i yi sabati bɔɲε xunbenli.

⁴ I xa sεwa Alatala yi
nanara a i bɔɲεn waxɔn feene ligε i xa.

⁵ Bira Alatalaa kiraan nan xɔn.
I yigin sa a yi.
Nanara a i maliyε.

⁶ I ya tinxinyaan
nun sariya suxun makεnεnma nεn
a tan barakani alo yanyi tagi sogena.

⁷ I xa diɲa, i Alatala legeden.
I nama xamin na muxune ra
naxanye sabatima,
naxanye e fe yitɔnxine rasɔnɔyama a ɲaxin na.

⁸ I nama xɔlɔ, i nama fitina,
i nama xamin.
Ne i birama tɔrɔni nεn.

⁹ Muxu ɲaxine ɲanma nεn,
koni naxanye e yigin sama Alatala yi,
bɔxɔn luma ne nan xa.

¹⁰ A mi buma muxu ɲaxine yi tunun.
ε ε yεε rakɔɲinma e ma nεn,
koni ε mi e tɔε.

¹¹ Naxanye limaniyaxi,
bɔxɔn luma ne xa nεn, e yi sabati,
e bɔɲε xunbenla sɔtɔ.

12 Muxu ɲaxin fe ɲaxin nan yitɔnma tinxin muxun
xili ma,

a a ɲinne raxin a xili ma.

13 Koni Marigin gelema muxu ɲaxine ma,
amasɔtɔ a a kolon,
e fitina lɔxɔn mi fa buma.

14 Muxu ɲaxine bata e silanfanne botin,
e e xanle ba,
e xa yiigelitɔne nun tɔrɔ muxune yengɛ,
e xa muxu fajine faxa.

15 Koni, e sɔxɔnma e gbee silanfanne nan na.
E xanle yi gira.

16 Se xurin naxan tinxin muxun yii,
na fisa muxu ɲaxine bannayaan xa.

17 Amasɔtɔ muxu ɲaxine sɛnbɛn kalama nɛn,
koni Alatala tinxin muxune ratangama nɛn.

18 Alatala yengi dɔxi sɔntarene xɔn.
E kɛɛn luma nɛn ɥabadan.

19 E mi tɔrɛ waxati xɔdɛxɛne yi.
Fitina kamɛn na so,
e tan lugoma nɛn.

20 Koni muxu ɲaxine faxama nɛn.
Alatala yaxune yi tunun
alo xɛɛn fugene.

E lɔma ayi nɛn alo tutina.

21 Muxu ɲaxin donla tongoma nɛn,
a mi a fiyɛ.

Koni tinxin muxun kiin tima fonisireyaan nin.

22 Ala naxanye barakama,
bɔxɔn luma ne xa nɛn.
Koni a naxanye dangama,

ne ꝑanma nɛn.

²³ Alatala nan muxun sigati kiin nagidima
a lu na kiraan xɔn
naxan nafan a ma.

²⁴ Xa a dagalanꝑɛ ayi,
a mi birɛ,
amasɔtɔ Alatala a malima.

²⁵ Dii mɛsɛn nan yi n na,
koni iki n bata fori.
N siin bata waxati xunkuye sɔtɔ.
Koni n munma tinxin muxun nabɛꝑinxin to sin-
gen,
hanma a diine yi donseen maxandi.

²⁶ A kiin tima fonisireyaan nan na waxatin birin
yi,
a mɔn bonne dolima.
Dubana a diine xa.

²⁷ Ɛ xun xanbi so fe ꝑaxini,
ɛ fe fajin naba,
nanara i mamandenne luyɛ bɔxɔn ma habadan!

²⁸ Amasɔtɔ sariya suxun nafan Alatala ma.
A mi a muxu tɔgɔndiyaxin nabɛꝑinꝑɛ.
A a kantanma nɛn habadan.
Koni muxu ꝑaxine mamandenne tan ꝑanma nɛn.

²⁹ Tinxin muxune bɔxɔn sɔtɔma nɛn
alo kɛɛna, e lu na yi habadan.

³⁰ Tinxin muxun xaxilimaya falane nan tima.
Sariyan nan a falan na.

³¹ A Alaa sariyan namarama a bɔꝑɛni nɛn.
A mi tantanma a fe yi mumɛ!

32 Muxu ɲaxin tinxin muxun legedenma
a faxa feen nan na.

33 Koni Alatala mi a luyε a yaxune senben bun ma.
A mi tinɲε a yalagi feen ma,
a na kiti waxatin naxan yi.

34 Ε ε xaxili ti Alatala ra,
ε yi lu a kiraan xɔn.
A ε yitema nen,
a yamanan so ε yii.
Ε a toma nen nayi muxu ɲaxine bata ɲan.

35 N yi muxu ɲaxina nde kolon nun,
gbalotɔɔn nan yi a ra
naxan bata yi sabati
alo wudi gbeena.

36 Koni a danguxi nen,
a lo ayi feu!
N yi a fen, koni n mi a to.

37 I xaxili lu sɔntaren xɔn.
I yεen sa muxu faɲin xɔn.
Bɔɲε xunbelitɔɔn mayixεtene sɔtɔma nen.

38 Koni yulubi kanne kalama nen feu!
E bɔnsɔnna birin yi raxɔri.

39 Alatala tinxin muxune rakisima nen.
E yigiya makantanxin nan a tan na tɔrɔ waxatine
yi.

40 Alatala e malima nen a e ratanga.
A e ratanga muxu ɲaxine ma nen,
a e rakisi,
amasɔtɔ e luxunxi a yi.

38

Təɾə muxuna maxandina

¹ Dawudaa betina. Maxandina.

² Alatala, i nama n maxadi xəlɔni!

I nama fitina n xili ma,

i n ɲaxankata.

³ I bata n maxələ i ya xalimakunla ra.

I yi n nabira.

⁴ Kɛndɛya mi fa n fatini i ya xələna fe ra.

N gbɛndin mi yalan n yulubina fe ra.

⁵ N hakɛne bata gbo ayi n xun ma

han a radangu ayi,

alo goronna naxan binya n mi a nɔɛ.

⁶ N ma korone bata kun,

e xirin yi mini.

Amasətə daxun nan yi n na nun.

⁷ N bəɲɛn bata kala

han n yi n xun sin.

N lu wugɛ n bəɲɛni fɛriɲɛn gbɛn!

⁸ N fatin birin wolonxi n ma kati!

Kɛndɛya yo mi fa n fatini.

⁹ N bata yelefu bəxən ma,

n bata kala feu!

N bəɲɛn tərəxi, n kutunma,

amasətə n səxələxi.

¹⁰ Marigina, n naxan fenma,

i na kolon.

I bata n kutun xuiin birin mɛ.

¹¹ N bəɲɛn dinma,

n fangan bata ɲan.

N yɛtagin bata yitəɲən.

¹² N xəyine nun n dəxə bodene mi fa fama n fɛma

amasotɔ n ma furen xɔn.
Hali n kon kaane bata e makuya n na.

13 Naxanye waxi n faxa feni,
ne bata lutin nati n yεε ra.
Naxanye waxi n maxɔɔ feni,
ne n kala feen falama.
E mi xadanma fe ɲaxi yitɔndeni.

14 N bata liga alo tuli xɔrina,
n mi fe mεma.
N bata liga alo bobona,
n mi fala tima.

15 N bata liga
alo muxun naxan mi yabin tiyε
amasotɔ a mi fe mεma.

16 Koni Alatala, n xaxili tixi i tan na.
I n yabima nεn, Marigina n ma Ala.

17 N naxa, “I nama tin
n yaxune yi e xunnayeren n na,
e nama ɲaxan n ma tɔrɔn na.”

18 N biramatɔɔn na a ra.
N xɔleni waxatin birin.

19 N bata n ti n hakεne ra,
n yulubine bata n naxamin kati!

20 N yaxune tan kεndε,
e yixɔdɔxɔ.

E wuya
naxanye n naɲaxuxi fuu!

21 Naxanye fe fajin saranma fe ɲaxin na,
ne n tɔrɔma,
amasotɔ n tan a fajin nan fɔxɔ ra.

22 Alatala, i nama n nabeɲin.
N ma Ala, i nama i makuya n na.

23 N Marigina, n nakisimana,
n mali iki sa!

39

Tərə muxun ti fena a haken na

1 Dawudaa betina, beti baane kuntigin xa, Yedutun xa.

2 N bata a fala, n naxa,
“N na n kewanle rakərəsima nen,
alogo n de xuiin nama n bira yulubini.
N mi fa fala yo tiye muxu jaxine yeε xəri.”

3 N yi n dundu,
n yi n naxara,
n mi yi fala yo tima
hali fe fajina,
koni n ma səxələn yi siga fari se tun!

4 N bənen yi wolon n kui.
N to yi n mirima a ma,
a yi n kuiin gan fələ
alo tenna.

N yi falan ti fələ, n naxa,
5 “Alatala,
n siin soqe dənxen yita n na
e nun a yatε saxina.

I xa n nakolon
a n ma siimayaan mi buma.”

6 I tan nan n ma ləxəne yatən nadungixi ayi.
Sese mi n siin waxatin na
i yeε ra yi.
Adamadiin birin buma nen
alo foyedin gbansan!

Beti xuini te.

7 Nininna nan gbansan a tan na.

Muxuna a masigama,
 a feen ligama koni fuyan!
 A nafunla malanma,
 koni naxan a sətε a xanbi
 a mi na kolon.

⁸ Marigina, n fa n xaxili tima nanse ra nayi?

N na n yigin sama i tan nan yi.

⁹ N nakisi n yulubin birin ma.

I nama tin daxune yi gele n ma.

¹⁰ N yi dunduxi nεn.

N mi yi fala yo tima.

Amasətɔ i tan nan ito ligaxi n na.

¹¹ I ya furen ba n ma,

benun i xa n najan tɔrɔni.

¹² I muxun maxadima a hakεna fe ra

i yi a hakεn saran a ra.

I muxuna nafunle kalama alo xiine.

Adamadi yetεen ligaxi nεn alo foyedina.

Beti xuini te.

¹³ Alatala, n ma maxandi xuiin mε.

I yi i tuli mati n ma mawuga xuiin na.

N na wuga, i nama i dundu.

I ya xɔpεn nan tun n tan na sigatini,

alo n benbane yi kii naxan yi.

¹⁴ N yiba singen

alogo n xa sεwa benun n xa dangu,

benun n xa faxa.

40

Tantun Betina

¹ Dawudaa betina, beti baane kuntigin xa.

² N diɲa nεn Alatala maliin legedendeni,
 a yi a tuli mati,

a yi n ma mawuga xuiin mε.

³ A n ba yili naxin na,
a n ba boron nun bendeni.
A yi n ti fanyen fari,
a san tide fajin fi n ma.

⁴ A yi n xaran beti nenεn ma,
n na en ma Ala tantunma naxan na.
Muxu wuyaxi na toma nen
e yi gaxu a yeε ra,
e mɔn yi e yigin sa Alatala yi.

⁵ Sεwan na kanna xa,
naxan na a yigi sa Alatala yi,
naxan mi kidene batuma,
naxan mi a sama suxure batune ma.

⁶ I ya wali fajine wuya ayi!
Alatala, n ma Ala, i nɔxɔn mi na!
I bata kabanako fe wuyaxi yitɔn nxu xa!
N mi nɔε e fe fale,
e yatɛn bata gbo ayi!

⁷ I mi waxi saraxan nun kiseen xɔn gbansan,
fɔ i n tunle raba ayi.
I mi yi saraxa gan daxine
nun yulubi xafari saraxane gbansan fɔxɔ ra.

⁸ Nanara, n naxa, “N tan ni i ra.
N bata fa.

N ma fe seβexi Kitabuni.
⁹ N ma Ala, i sagoon nafan n ma!
I ya sariyan namaraxi n bɔnɛni.”

¹⁰ N tinxinyaan nalima nen i ya yamani.
Alatala, i a kolon,
n mi n dundε.

¹¹ N mi i ya tinxinyaan namaraxi n kedenna xa.
N ni i ya nɔndin nun marakisina fe falama nen.

N mi i ya hinanna nun i ya lannayaan luxunje yamaan ma.

¹² I nama tondi kininkininje n ma, Alatala.
I ya hinanna nun lannayana n marama nen wax-
atin birin.

Ala maxandina malina fe ra

Yaburin 70

¹³ Amasoto, n ma torone bata wuya
han e mi yate!
N hakenne bata n suxu,
n mi fa se toma.

E wuya dangu n xunseene ra.
Baje yixodee mi fa n yi sonon.

¹⁴ Yandi, Alatala, n nakisi!
Alatala, fa n mali iki sa!

¹⁵ Ala xa ne yarabi
naxanye katama n faxa feen na,
a e ye yifu fefe!
Ala xa ne raxete marafeyani
n ma toro yaan nafanxi naxanye ma.

¹⁶ Ala xa ne raterena e yagin na,
naxanye a falama n ma,
e naxa, “Yo! I suxi yati!”

¹⁷ Naxanye birin i tan fenma,
i xa ne birin nasewa.
I ya kisin xonla naxanye ra,
ne xa lu a fale,
e naxa, “Alatala gbo!”

¹⁸ Koni, yigelitson nun toro muxun nan n tan na.
N Marigin nama jinan n xon.
I tan nan n maliin nun n ma maratanga tiin na.
Ala, i nama buye ayi.

41

Furetəna Ala maxandina

¹ Dawudaa bətina, bəti baane kuntigin xa.

² Səwan na kannna xa
naxan yengi dəxi sənβətarene xən.
Alatala na kannna xunbama tərə waxatine yi nən.

³ Alatala a ratangama nən
a a niin nakisi.
A a barakama nən bəxən ma.
A mi a luyε a yaxune sənβən bun ma.

⁴ Alatala a malima nən,
furen na a li waxatin naxan yi,
a a rakəndεya.

⁵ N na a fala nən, n naxa,
“Alatala, dija, i n nakəndεya,
bayo n bata yulubin liga i ra.”

⁶ N yaxune fala jaxine tima n ma,
e naxa, “A faxama waxatin mundun yi,
a xinla yi lə ayi?”

⁷ Naxanye fama n xəntəndeni,
ne fala fajine nan tima n xa nafiğiyanı.
Koni, a dεntεgε jaxini tənma n ma fe ra,
a yi mini a ralideni yiren birin yi.

⁸ Naxanye birin n naxuxi,
ne kəyεkəyεnma e bode xa n ma fe ra.
E mirixi a jaxin nan ma n ma fe yi.

⁹ E naxa, “Fure jaxin bata a suxu!
A mi fa keε a sadeni feu!”

¹⁰ Hali n lanfa fajina,
n yi laxi naxan na,
nxu nun naxan yi donseen donma nxu bode xən,

na bata keli n xili ma.

¹¹ Alatala, kininkinin n ma,
i yi n nakeli sɔnɔn,
nanara n na n yaxune donla saranɲɛ.

¹² N na a kolon
fa fala n bata i kenɛn
bayo e mi n nɔɛ.

¹³ I n malima nɛn
amasɔtɔ n tinxin.
I yi n lu i yɛtagi habadan!

¹⁴ Barikan xa bira Alatala xa, Isirayilaa Ala!
Habadan han habadan! Amina! Amina!

Yaburin Yire Firindena: Keli Sora 42 ma han 72

42

Yigi sana Ala yi

¹ Koraa diine fala ɲaxumɛna. Bɛti baane kuntigin xa.

² Ala, i xɔnla n niin suxuma
alo ige xunbenla xɔnla xɛnla suxun kii naxan yi.

³ Habadan Ala xɔnla n niin suxuma nɛn
alo min xɔnla.

N sigama waxatin mundun yi
n sa ti Ala yɛtagi?

⁴ N wugama kɔɛɛn nun yanyin na.
N baloma yɛɛgen nin.

N yaxune n maxɔdinma waxatin birin
e naxa, “I ya Ala minɛn yi?”

⁵ Waxati danguxine fe na rabira n ma,
n bɔɲɛn yi kala.

Nxu nun yamaan nan yi sigama Alaa banxini,

n yi tima e yεε ra,
 e sεwaxin sɔnxɔma,
 e barikan birama Ala xa ɲaxan nin.

⁶ Nanfera n niin sɔxɔlexi?

Nanfera n bɔɲɛn sunuxi?

N xa n yigi sa Ala yi.

N mɔn a tantunma nɛn.

N kisi muxun nun n ma Ala nan a ra.

⁷ Koni iki, n niin sɔxɔlexi,
 nanara n na n mirima i ma Yurudɛn bɔxɔni,
 Xerimon geyane xuntagi,
 e nun Misari geyaan ma.

⁸ Fufaan sama fufaan fari n xili ma,
 igen xuxu xuiin yi gbo ayi a surundeni.

I xunfan gbeene radangu n xun ma,
 gbalon yi keli n xili ma alo walanna.

⁹ Alatala xa a hinanna mayita yanyin na
 alogo n yi xi bɛtin bε a xa kɔɛɛn na.

N ma dunuɲa yi gidin Ala nan maxandima.

¹⁰ N na a falama n natangamana Ala nan xa,
 n naxa, “Nanfera i ɲinanxi n xɔn ma?

Nanfera n luma tɔrɛ n yaxune yii?”

¹¹ N niin tɔrɔxi n yaxune xɔn
 amasɔtɔ e fɛriɲɛnma n maxɔdinɲɛ nɛn,
 e naxa, “I ya Ala minɛn?”

¹² Nanfera n niin sɔxɔlexi?

Nanfera n bɔɲɛn sunuxi?

N xa n yigin sa Ala yi.

N mɔn a tantunma nɛn

n ma Ala, n nakisimana.

43

¹ Ala, yoon fi n ma,

i n xun mayεngεn so denkelεyatare yamaan xili
 ma.
 N natanga wuledene nun muxu ɲaxine ma!
² N kantan muxun nan i tan na.
 Nanfera i n nabεɲinma?
 Nanfera n sunuxin luma tɔrε muxu ɲaxine xɔn?
³ I ya kenenna nun i ya ɲɔndin nafa n ma!
 E xa ti n yeε ra,
 siga i ya geya sarɲanxin fari i yeɲagi.
⁴ Nayi, n sigama nεn Alaa saraxa ganden dεxɔn,
 Ala naxan findixi n ma sεwan nun n ma ɲaxanna
 ra.
 N na n ma bɔlɔnna maxa
 n tantun bεtin ba i tan Ala xa,
 n ma Ala.
⁵ Nanfera n niin sɔxɔlεxi?
 Nanfera n bɔɲεn sunuxi?
 N xa n yigin sa Ala yi.
 N mɔn a tantunma nεn
 n ma Ala, n nakisimana.

44

Maratangana Ala maxandina

¹ Koraa diine fala ɲaxumεna, bεti baane kuntigin
 xa.
² Ala, nxu bata a mε nxu tunle ra.
 Nxu benbane bata yi a fala nxu xa nun,
 i fe gbeen naxanye liga e xa na waxatini,
 lɔxɔn naxanye bata xunkuya.
³ I tan nan siya denkelεyatarene kedi i sεnbεni,
 i mɔn yi nxu benbane radɔxɔ na.
 I siya gbεtεne raxuya ayi nεn,
 i yi nxu benbane rasabati.
⁴ E mi na bɔxɔn sɔtɔxi e silanfanne xa ra!
 E mi a nɔxi e yeɲε fangan xan xɔn.

E a nɔxi i yeɛ fangan nan xɔn ma,
i fangana, e nun i lu fena e xɔn,
bayo e rafan i ma.

⁵ N ma mangan nun n ma Ala nan i tan na.
I tan nan nɔ sɔtɔn nagidima Yaxuba bɔnsɔnna xa.

⁶ Nxu nxu yaxune raxɛɛma i tan nan baraka yi.
Nxu e nɔ i xinli.

⁷ N yigin mi saxi n ma xanla xan yi.

N ma silanfanna mi a ra
naxan nɔɔn fima n ma.

⁸ Koni i tan nan nɔɔn fima nxu ma nxu yaxune ma.
I tan nan ne rayarabima,
naxanye nxu raɲaxuxi.

⁹ Nxu Ala nan matɔxɔma waxatin birin,
nxu i tan nan xili tantunma habadan!

Beɛi xuini te.

¹⁰ Koni iki, i bata i mɛ nxu ra,
i yi nxu rayarabi.

I mi fa minima nxɔ ganle fɔxɔ ra sɔnɔn.

¹¹ I bata nxu ragi nxu yaxune yeɛ ra,
e yi nxu yii seene birin tongo.

¹² I bata nxu rabeɲin
alogo e xa nxu faxa alo yeɛɛɛne.

I bata nxu raxuya ayi yamana gbɛɛne ma.

¹³ I bata i gbee muxune mati sare xurin na
alo dɛ mi seen naxan na.

¹⁴ I bata nxu rayarabi nxu dɔxɔ bodene yeɛtagi,
nxu rabilin muxune yi nxu makonbi,
e nxu magele.

¹⁵ I bata nxu findi gelema seen na siyane ye.
E e xunne yimaxama nxu mageledeni.

¹⁶ N feyani waxatin birin.

N bata yagi

17 xɔnnantenne falane xɔn
naxanye n besɛnxɔnyama,
e nun n yaxun naxanye e gbeen jɔxɔma n na.

18 Ito birin ligaxi nxu ra nɛn,
hali nxu to mi jɪnanxi i xɔn ma,
hanma nxu yi i ya layirin kala.

19 Nxu mi xetɛxi i fɔxɔ ra.
Nxu munma yi fata i ya kiraan na.

20 Koni hali na,
i nxu lu nɛn kankone bun.
I nxu rabejin banban dimini.

21 Xa nxu yi jɪnan nxɔ Ala xinla ma nun,
nxu yi ala gbɛtɛne batu,

22 i yatin yi na kolonma nɛn nun
amasɔtɔ i nxu miriya wundone kolon.

23 Koni e nxu faxama i tan nan ma fe ra ferijɛn
gbɛn!

E nxu ligama
alo yɛxɛɛn naxan faxa daxi a ra!

24 Xulun Marigina! Nanfera i xima?

Keli, i nama i mɛ nxu ra habadan!

25 Nanfera i i yɛtagin luxunma nxu ma?

I nama jɪnan nxɔ tɔrɔne nun marayarabine xɔn!

26 Nxu niine bata bira gbangbanni,
nxu gbindin mi fa nɔɛ keɛ bɔxɔn ma.

27 Keli, i fa nxu mali!

Nxu xunba i ya hinanna nin!

45

Mangana ɲaxalandin ti βetina

¹ Koraa diine fala ɲaxumɛna, βeti baane kuntigin xa. A xa ba alo βetin naxan xili: “Fuge Fajine.” Xanuntenya sigina.

² Fala fajine bata n bɔɲɛn nasɛwa.
Nanara, n βetini ito bama mangan xa.
N dɛni xaxi βetina fe ra
alo sɛβɛli ti fajina xayen kii naxan yi.

³ I tofan adamadiine birin xa,
i fatan fala ɲaxumɛn tiyɛ,
bayo Ala i barakama nɛn habadan!

⁴ I ya silanfanna sɔti i dɛxɔn, sɛnbɛmana.
Xunnayerenna nun binyena i tan nan xa!

⁵ Siga soon fari xunnayerenni,
i sa nɔɔn ti
ɲɔndin nun yɛtɛ magodon nun tinxinyana fe ra.
I fangan xa fe magaxuxine makɛnɛn!

⁶ I ya xalimakuli ralemunxine xa i yaxune bɔɲɛne
yisɔxɔn.
Siyane birama nɛn i sanne bun.

⁷ Ala, i luma nɛn i ya mangaya gbɛdɛni habadan!
I ya mangaya taxamasenna nan tinxinyaan na.

⁸ Tinxinna nan nafan i ma.
A ɲaxin mi rafan i ma.
Na nan a toxi Ala, i ya Ala bata i sugandi.
A mɔn bata i ya sɛwan fari sa
dangu bonne ra.

⁹ Latikɔnɔnna nun se xiri ɲaxumɛne i ya dugine yi.
Maxa se maxane i rasumunma mangane banxine
yi

naxanye maxidixi sama ꝑinne ra.

¹⁰ Mangane dii tɛmɛne ꝑaxalandi tiine ye.

I ya batɛn tixi i ya mangaya gbɛdɛn yii fari fɔxɔni.

A maxidi seene rafalaxi xɛma faꝑin nan na.

¹¹ Mangana ꝑaxalandina,

i tuli mati n ma falan na.

Ninan i kon kaane nun i bari bodene xɔn ma.

¹² I xɔnla bata mangan suxu i ya tofanna fe ra.

I ya kuntigin na a ra, i xa a binya.

¹³ Tire kaane fama kiseene ra i xa nɛn.

Nafulu kanne i ya fanna fenma nɛn.

¹⁴ Binyen birin mangana dii tɛmɛn xa mangayani.

A doma gbeen nafalaxi xɛma dugin nan na.

¹⁵ E nun a doma rayabuxin nan sigan mangan
fɛma

ꝑaxalandi tiine biraxi a fɔxɔ ra a tideni.

¹⁶ E so mangana genla ma sɛwan nun ꝑaxan nin.

¹⁷ I tan mangana,

i dii xɛmɛ wuyaxi sɔtɔma nɛn

naxanye luma mangayani i benbane funfuni.

I e findima kuntigine ra nɛn bɔxɔn birin xun na.

¹⁸ N ni i findima xili kanna ra habadan.

Muxun birin i matɔxɔma nɛn

habadan han habadan.

46

En fangana Ala nan na

¹ Koraa diine Ala tantun sigina, bɛti baane kuntigin xa. Sungutunne xa a ba.

² Ala nan en yigiyaan na
e nun en fangana.

A yitɔnxi mali ti feen na tɔrɔ waxatine birin yi.

³ Nanara, hali bɔxɔn xuruxurun,
geyane yi bira fɔxɔ ige tilinxine yi,
en mi gaxuε.

⁴ Hali fɔxɔ igene xuxu,
geyane fan yi yimaxa gbaloni
en mi gaxuε.

Beti xuini te.

⁵ Xudena Alaa taani
naxan a muxune rasεwama
naxan findixi Kore Xɔnna Ala dɔxɔde sariɲanxin
na.

⁶ Ala na taani,
a mi yimaxε mumε!

Kuye nεma yiba,
Ala bata taan mali,

⁷ siyane yi sɔnxɔn nate,
mangayane yi yimaxa.

Ala na a xuini te,
bɔxɔn yi xuruxurun.

⁸ Alatala Sεnbεn Birin Kanna nan en xɔn.
Yaxubaa Ala nan en ma faran makantanxin na.

Beti xuini te.

⁹ ε fa Alatala a wanle mato,
a gbalon naxanye rakelixi bɔxɔn ma.

¹⁰ A yεngεne ɲanma
han bɔxɔn danna birin yi.

A xanle yigirama,
a tanbane kala,
a yi yε masansan wure lefane gan.

¹¹ A yi a fala, a naxa,
“ε ε raxara,
ε yi a kolon a n tan nan Ala ra.

N batuma nɛn siyane tagi.
N yi batu bɔxɔn birin yi.”

¹² Alatala Sɛnbɛn Birin Kanna en tan nan xɔn.
Yaxubaa Ala nan en ma faran makantanxin na.
Bɛti xuini te.

47

Ala fisamanten mangana

¹ Koraa diine bɛtina, bɛti baane kuntigin xa.

² E tan, siyane birin xa ε yiin bɔnbɔ,
ε sɔnxɔ, ε xuini te sɛwani Ala xa!

³ Alatala, Kore Xɔnna Ala magaxu han!

Manga gbeen na a ra dunuɲa birin xun na!

⁴ A bata nɔɔn fi en ma siyane xun na,
a yamane raso en ma nɔɔn bun.

⁵ A bɔxɔn sugandi nɛn nxu xa,
Yaxuba bɔnsɔnne sabatima
dɛnaxan yi,
a naxanye xanuxi.

Bɛti xuini te.

⁶ Ala bata dɔxɔ a mangaya gbɛdɛni.

Yamaan sɔnxɔma sɛwani,
xɔta xuine yi mini Alatala xa.

⁷ Tantun bɛtin ba Ala xa,
bɛtine ba han!

Tantun bɛtin ba en ma mangan xa,
bɛtine ba han!

⁸ Ala nan mangan na dunuɲa birin xun na,
ε a tantun bɛtini.

⁹ Ala dɔxi a manga gbɛdɛ sariɲanxini,
a mangayaan nabama siyane xun na.

¹⁰ Siyane mangane sama nɛn
Ibrahimaa Alaa yamaan fari.

A tan nan gbee dunuḡa ganle birin na.
Ala gbo han!

48

Siyon Ala gbee taana

¹ Koraa diine betina. Sigi sariḡanxina.

² Alatala gbo,

a lan a xa matɔxɔ

a gbee taani geya sariḡanxin fari.

³ Siyon, Alaa geyana,

a mate, a tofan,

dunuḡa birin sɛwama a fe ra.

A mate

alo bɔxɔne birin manga taana

Manga Gbeen dɔxi dɛnaxan yi.

⁴ Ala a yengi sama nɛn a taa makantanxin xɔn,

a bata a yeɛ findi a kantanmaan na.

⁵ Mangane to e malan Siyon yenge xinla ma,

⁶ e yi a to, e kabɛ,

e gaxu, e yi e gi.

⁷ Xuruxurunna nun kuisanna yi e suxu na,

alo ḡaxanla kuiin na keli a ra,

⁸ alo kunkibane na kɔntɔfili foye gbeena fe ra.

⁹ Ala kabanako feen naxanye ligaxi,

nxu bata ne mɛ.

Iki, nxu bata ne to Alatala Sɛnben Birin Kanna
taani.

A na taan nakisima nɛn habadan!

Bɛti xuini te.

¹⁰ Nanara, Ala nxu nxu mirima i ya hinanna ma i
Batu Banxini.

¹¹ I tan xili kanna tantunma dunuḡa yiren birin yi.

I mangayaan ligama tinxinyaan na.

¹² Yamaan xa ꞓaxan Siyon geyaan fari,
Yuda taa kaane xa sewa
i ya kitisana fe ra!

¹³ E bilin Siyon ma,
ε yi a kondene yatε.

¹⁴ E ε xaxili lu a yinna xɔn ma,
ε mɔn yi a sangansone mato,
nanara ε a fale mayixεte famatɔne xa,
ε naxa, ¹⁵ “Ala ito,
nxɔ Ala na a ra habadan!
A tima nxu yεε ra nen han a raꞓanni.”

49

Nafulu fuyanna fe

¹ Koraa diine betina, beti baane kuntigin xa.

² E ito mε, ε tan siyane,
ε tuli mati

ε tan muxun naxanye birin dunuꞓa yi.

³ Fanga kanne nun tɔrɔ muxune,
nafulu kanne nun yiigelitɔne,
birin xa a tuli mati.

⁴ N fekolonna falane nan tima,
n mirine xaxili fajin nan fima.

⁵ N na n xaxinla rasigama sandan nan xɔn,
n yi a yeɓa, n nεma n ma bɔlɔnna maxε.

⁶ Nanfera n gaxuma gbalɔ lɔxɔne yεε ra,
hake kan yanfantenne n nabilinma waxatin
naxan yi?

⁷ E yigin saxi e se kanyaan nan ma,
e mɔn yi e kanba e nafulu kanyani.

⁸ Muxun mi nɔε a boden xunbε.
A mi nɔε a niin saren soε Ala yii.

9 Amasɔtɔ muxun niin xunbaan xɔdɔxɔ!

A mi nɔɛ a saren fiyɛ,

10 alogo a xa bu habadan, a mi faxa.

11 Amasɔtɔ, en birin a kolon xaxilimane fan
faxama

e nun daxune nun kɔmɔne.

E birin e nafunle luma muxu gbɛtɛ ne nan yii.

12 Gaburun yi findi e habadan banxin na,

e luma dɛnaxan yi, dan mi naxan na,

hali bɔxɔn to yi e yii e yɛtɛ ra.

13 Muxuna gboon mi a rabuyɛ.

A fan faxama nɛn alo subene.

14 Muxun naxanye laxi e yɛtɛ ra fuyan nin,

e sigaden nan na ra,

naxanye wasaxi e nafunle ra,

ne raɲanma na kii nin.

Bɛti xuini te.

15 E rasigama laxira yi nɛn

alo yɛxɛɛn naɲanna to faxan na.

Sayaan yi e gbindine don.

Muxu fajine nɔɔn sɔtɔma nɛn e xun na sinma,

e tofanna yi kala,

e siga gaburuni.

16 Koni Ala n niin xunbama nɛn laxira yi yati!

A yi n xali.

Bɛti xuini te.

17 Muxun na nafunla sɔtɔ,

a nafunli gbo ayi,

i nama gaxu,

18 bayo a mi sese xalima a yii laxira yi.

A herisigen mi birama a fɔxɔ ra.

19 Hali duba diin nan yi a ra a dunuɲa yi gidini,

hali a to matəxəxi,
 a yi sabatixi waxatin naxan yi,
 20 a sama a benbane fari nən laxira yi.
 Ne mi fa dunuḡa toma sənən.
 21 Nafulu kannan naxan xaxili xurun,
 na maliga xuruseen nan na,
 naxan faxamatə a ra.

50

Saraxan naxan Ala kenen

1 Asafi a bətina.
 Fangamana, Marigina Alatala falan tima,
 a dunuḡa muxune birin maxili,
 sa fələ sogetedeni
 han sa dəxə sogegododen na.
 2 Alaa nərən mayilenma keli Siyon yi
 na taa kamalixi tofaḡina.
 3 En ma Ala fama,
 a mi dunduxi.
 Kala ti tεε gbeena a yεε ra,
 foye gbeena a rabilinxi.
 4 A koren nun bəxən xilima
 e xa findi seren na a yamaan makitideni.
 5 A yi a fala, a naxa,
 “N ma muxu təḡəndiyaxine malan n fεma,
 naxanye layirin xidixi n xən ma saraxa baan na.”
 6 Koren xənna a tinxinyaan nalima nən,
 bayo Ala yetεen nan kitisaan na.

Beti xuini te.

7 “N ma yamana, ε ε tuli mati,
 n falan tima nən.
 Isirayila, n na ε maxadima,
 bayo Ala nan n tan na, ε Ala.

8 N mi ε maxadima ε saraxane xan ma fe ra.
 Ε saraxa gan daxine bama n xa waxatin birin.

9 Koni, n mi turaan xa tongoma ε sansanne yi
 xanamu kətɔn naxan ε kulane yi.

10 Amasɔtɔ n gbeen nan burunna subene birin na.

N gbeen nan ɲingene ra
 naxanye geya wuli wuyaxine ma.

11 N tan nan xɔline ngaan kanna ra
 naxanye geyane ma

e nun niimaseen naxanye birin fixene ma.

12 Xa kamɛn yi n suxun nɛn nun,
 n mi na falɛ i xa,

amasɔtɔ n tan nan gbee dunuɲa
 nun ayi seene birin na.

13 N ɲinge suben donɲɛ ba?

Ɛn-ɛn de!

Xanamu n siin wunla min?

Ɛn-ɛn de!

14 Nanara, barika biran xa findi ε saraxan na Ala
 xa.

Ɛ ε dɛ ti xuine rakamali Kore Xɔnna Ala xa.

15 N xili tɔrɔ waxatini.

N ni i kantanma nɛn, i yi n binya.”

16 Koni Ala a falama muxu ɲaxine xa nɛn,
 a naxa, “Nanfera ε xetɛma n ma tɔnne falan ma,
 ε yi n ma layirina fe fala,

17 koni n ma xaranna mi rafan ε ma?

Ɛ mɛxi n ma falane ra!

18 Ɛ nun muɲadene na a ra.

Ɛ nun yalundene na a ra.

19 Ɛ fala ɲaxin nan tun tima.

Ɛ wulen nan tun falama.

20 Ɛ ngaxakedenne kansunma waxatin birin yi.

Ɛ katama e tɔɲɛgɛdeni.

21 ϵ bata ito birin liga
 n mi fala ti.
 Nanara, ϵ mirixi a n fan ligaxi
 alo ϵ tan.
 Koni iki, n na ϵ maxadima,
 n yi a ye ϵ ba ϵ xa.”

22 “Iki, ϵ ito famu,
 ϵ tan naxanye Ala b ϵ te rabaxi.
 Xa na mi a ra,
 n na ϵ rax ϵ rima n ϵ n.
 Muxu yo mi ϵ xunb ϵ .

23 Naxan na saraxa baan findi barika biran na,
 na nan n binyaxi.
 Naxan na siga kira fa ϵ rin x ϵ n,
 n na Ala kisin yitama n ϵ n na ra.”

51

Yulubi ratina

1 Dawudaa b ϵ tina, b ϵ ti baane kuntigin xa. 2 A
 naxan ba Nabi Natan to fa a f ϵ ma a yalunyaan
 ligaxina e nun Batischeba.

3 Ala, di ϵ na n ma i ya hinanna nin.

N ma matandine mafelu
 i ya kininkinin gbeen!

4 N ha ϵ ne birin ba n ma.
 I yi n yulubine xafari.

5 N na n ma matandine kolon.

N na n mirima n yulubine ma waxatin birin.

6 N na i tan nan keden yulubi tongoxi.

N naxan nabaxi,
 na na ϵ xu i ye ϵ ra yi.
 Nanara, i na falan ti,
 i tan nan tinxin,

i na kitin sa, i yoon sətə.

⁷ N barixi haken nin yati!

Yulubi kannan nan yi n na
xabu nga fudikan na a ra.

⁸ I waxi jəndin nan xən ma n səndəmēni yati!

I n xaranma fekolonna ma n bəjēni.

⁹ N yulubin ba n ma

nanara n sarijanjē.

I xa n maxa nanara n fixε
dangu balabalan kεsεn na.

¹⁰ N mən xa sεwa n jaxan.

I bəjēn naxan kalaxi,
na mən xa sεwa.

¹¹ I yεn ba n yulubine ra,
i yi n mafelu n hakene birin na.

¹² Ala, bəjē sarijanxin sa n yi.

I mən yi n xaxili ragidi.

¹³ I nama n kedi i yεtagi.

I nama i ya Nii Sarijanxin ba n yi.

¹⁴ I mən xa kisin sεwan fi n ma.

Xaxili fajin xa n mali.

¹⁵ Nanara, n matandi tiine xaranjē

i ya kirane ma,
yulubi kanne yi xεtε i ma.

¹⁶ N nakisimana, Ala,
n nakisi n ma faxa tixin ma.

Ala, yandi n xunba,
alogo n xa i ya tinxinyaan nali βetini.

¹⁷ Marigina, na liga n xa,
n xa i tantun.

¹⁸ Saraxan mi rafan i ma,
xa na mi a ra,

n yi a bama i xa nɛn nun.

Saraxa gan daxin mi i kɛnɛnɲɛ.

¹⁹ Yɛtɛ magodon nan Ala rafan saraxan na.

Ala, i mi na kanna rabeɲinɲɛ
naxan nimisaxi a bɔɲɛni a tubi.

²⁰ Tin, i Siyon nasabati.

I mɔn xa Yerusalɛn yinna ti.

²¹ Na waxatini,

tinxin saraxane rafanma i ma nɛn.

Saraxa gan daxine yi i kɛnɛn.

Na waxatini,

nxu yi turane rali i xa i ya saraxa ganden fari.

52

Ala xa wuleden makiti

¹ Dawudaa fala ɲaxumɛna, bɛti baane kuntigin xa.

² A naxan ba, Dowegi Edɔn kaan to siga Sɔli fɛma,
a naxa, “Dawuda bata siga Aximeleki a banxini.”

³ Ee! Muxu gbeena!

Nanfera i kanbama i ya fe ɲaxine yi?

Alaa hinanna luma nɛn habadan!

⁴ I feene yitɔnma bonne kala xinla ma.

I lɛnna luxi nɛn

alo filɛ xɛnɛna.

Ee! Yanfantenna!

⁵ Fe ɲaxin nafan i ma dangu fe faɲin na.

Wulen nafan i ma dangu ɲɔndin na.

Bɛti xuini te.

⁶ Ee! Wuledena!

Fala xɔlɛne rafan i ma!

⁷ Nanara, Ala i raxɔrima nɛn habadan!

A i suxuma nɛn,

a i ba i konni.

A i bama nɛn kɛndɛ muxune yɛ dunuɲa yi.

Bɛti xuini te.

⁸ Tinxin muxune ito toma nɛn,
e gaxu.

Nayi, e gelema i ma nɛn,

e naxa, ⁹ “Na xɛmɛn mato,

naxan mi Ala findi a kantanmaan na.

Koni a yigin saxi a nafulu gbeen nin.

A fangan sɔtɔxi a boden kalan nan xɔn.”

¹⁰ Koni, n tan luxi nɛn

alo Oliwi wudin naxan sabatima Alaa banxini.

N yigin saxi a hinanna nin

habadan han habadan!

¹¹ N ni i tan Ala tantunma nɛn

i ya wanla a fe ra habadan!

N ni i xinla binyama nɛn

i ya tɔgɔndiya muxune yɛ,

bayo i tan fan!

53

Muxuna ɲaxuyana

Yaburin 14.1-7

¹ Dawudaa fala ɲaxumɛna, bɛti baane kuntigin xa.

A xa ba xulenna ra.

² Xaxilitarena a falama a bɔɲɛni,

a naxa, “Ala mi na.”

E birin yifu,

e haramu feene ligama.

Muxu yo mi a fajin nabama.

³ Ala a yɛɛn nagodoma adamadiine ma

keli ariyanna yi,

a xa a to xa nde na
 naxan xaxili sɔtɛ, a Ala fen.
⁴ Koni birin bata kiraan fata,
 e ɲaxu ayi.
 Hali keden pe mi a faɲin ligama.
⁵ Fe ɲaxi rabane mi fe kolon ba?
 E n ma yamaan tɔnɔn donma
 alo donsena,
 koni e mi Ala xandima mumɛ!
⁶ Awa nayi, gaxun ne suxuma nɛn
 e tan naxanye mi yi gaxuma.
 Ala e kalama nɛn,
 a e rayarabi
 bayo e raɲaxu a ma.

⁷ Nde keɛ Siyon yi a Isirayila rakisi?
 Ala mɔn na a yamaan sɛnbɛ so,
 Yaxuba bɔnsɔnna sɛwama nɛn,
 Isirayila yi ɲaxan!

54

Ala maxandin maratanga feen na

¹ Dawudaa fala ɲaxumɛna, bɛti baane kuntigin xa.
 A xa ba kondenne ra. ² Dawuda bɛti naxan ba, Sifi
 kaane to siga Sɔli fɛma e naxa, “Dawuda luxunxi
 nxu tagi.”
³ Ala, n nakisi i sɛnbɛn na.
 N xun mafala kitin bolon!
⁴ Ala, n ma maxandi xuiin nameɛ.
 I tuli mati n fala xuine ra!
⁵ Xɔɲene bata keli n xili ma.
 Gbalotɔne katama n faxa feen na.
 E mi e mirima Ala ma.

Bɛti xuini te.

⁶ Koni Ala nan n mali muxun na.
Marigin nan n niin kantanma.

⁷ A n yaxune fe ɲaxine raxεε e ma.
E halagi amasɔtɔ i lannayaan nabama.

⁸ Nayi, n ɲenige ma saraxan bama i xa nɛn,
n yi i tan Alatala tantun amasɔtɔ i fan.

⁹ Bayo, i tan nan n baxi n ma tɔrɔne yi,
n yi n yaxune biraxin to.

55

Muxu yanfaxina Ala maxandina

¹ Dawudaa fala ɲaxumɛna, bɛti baane kuntigin xa.
A xa ba kondenne ra.

² Ala, n ma maxandi xuiin namε.
I nama i xun xanbi so n ma mawugani!

³ I tuli mati n na,
i yi n yabi.

Xaminna bata n suxu
han n kuisan

⁴ n yaxune fala xuine fe ra.
Muxu ɲaxine n yigbɛtɛnma,
e n tɔrɔma.

E bata xɔlɔ n ma,
e yi n naɲaxu.

⁵ N bata kɔntɔfli.
Sayaan gbalon bata n xun matugan.

⁶ Gaxun nun xuruxurunna bata n suxu.
Gbalon yi n nabilin.

⁷ Xa gabutɛɛn yi n ma nun
alo ganbana,
n yi tuganma nɛn nun
n sa dɔxɔden fen.

⁸ N yi n gima nɛn,
n siga yire makuyeni.

N yi lu burunna ra.

Beti xuini te.

⁹ N yi maratangaden fenma nen mafuren
n keli foye gbeen nun gbalon bun.

¹⁰ Muxu naxine raxuya ayi, Marigina,
e fala xuine yifu!

Bayo, n gbalon nun yengen toma taani han!

¹¹ Koen nun yanyin na,
e taan nabilinma,
haken nun yengene nan taani.

¹² Kala tiin gboma ayi taani.

Benxonyaan nun mayifuun nan taani.

¹³ Xa yaxun nan tun yi n makonbima nun,
n yi dinama a bun ma nen.

Xa n naxu muxun nan tun yi a yete yigboma n ye
nun,
n yi n luxunma a ma nen nun.

¹⁴ Koni i tan na a ra, n lanfana,
n bodena, n xoyi kendenana!

¹⁵ En ma lanfamayaan yi naxun Alaa banxini
en yi sigan tima yamaan ye waxatin naxan yi.

¹⁶ Sayaan xa n yaxune raterena,
e kenden yi siga laxira yi.

Bayo fe naxina e yi e konni.

¹⁷ Koni n bata Ala xili,
Alatala n nakisima nen.

¹⁸ N ma mawugan nun kutun xuina a lima nen.

Xotonna nun yanyin nun jinbanna ra,
a n xuiin mema.

¹⁹ A n niin natangama,
n yi keli yengeni herini
hali n yaxune to yi wuya!

20 Habadan mangana Ala a tuli matima nen,
a yi n yaxune rabira.

Beti xuini te.

Amasoto e bata tondi tube.
E mon mi gaxuxi Ala yee ra.

21 N lanfana a xoyine yengema.
A a layiri xidixine kalama.

22 A fala xuiin jaxun fenen xa
koni marajaxuna a bopeni.
A fala xuine salaxun alo turena.
Koni e segen tima
alo silanfan xenxena.

23 I ya kontofinle lu Alatala ma.

A i malima nen.
A mi tinje tinxin muxun yi bira mumel!

24 Koni i tan, Ala,
i na muxu faxane nun wuledene faxama nen
benun e siin tagiin xa a li.
N tan mabinni,
n na n yigi sama i tan nin.

56

Yigi sana Ala yi

1 Dawudaa maxandi jaxumena. Beti baane kunti-
gin xa: a xa ba alo betin naxan xili, “Ganban Wudi
Makuyeni” a naxan ba Filisitine to a suxu Gati
taani.

2 Ala, kininkinin n ma
amasoto e n yengema.
N yaxune n besenxonyama ferijen gben!

3 Ferijen gben n yaxune n yengema.
N yengefane bata wuya ayi,
e waso.

4 N na gaxu waxatin naxan yi,

n na n yigi sama i tan nan yi.
⁵ N na Alaa fala kamalixine matɔxɔma,
 n yi n yigi sa a yi,
 nanara n mi gaxuε mumε!
 Daɲɔxɔn dɔrɔnna nanse ligε n na?

⁶ Fεriɲɛn gbɛn n yaxune n tɔrɔma.
 E n ɲaxankata feni tɔnma waxatin birin!
⁷ E e malanma luxundene yi,
 e yeεne tixi n na, n nεɛn dɛdɛ.
 E yengi a ma e n faxε.
⁸ I nama tin e rakisi feen ma e fe ɲaxine ma.
 Ee! Ala! I xɔlɔxin xa na muxune rabira.
⁹ N ma sunun yate.
 N yeεgena fe xa rabira i ma.
 I xaxili mi dɔxi e xɔn ba?

¹⁰ N na i xili waxatin naxan yi,
 n yaxune xeεma n fɔxɔ ra nɛn,
 n yi a kolon a Ala n xɔn.
¹¹ N na Ala matɔxɔma a falane fe ra!
 N na Alatala matɔxɔma!
¹² N yigi saxi Ala nin,
 n mi gaxuε mumε!
 Adamadiin nanse ligama n na?

¹³ Ala, n dε xuiin naxan tongoxi,
 n na a rakamalima nɛn.
 N na barika bira saraxan bama i xa nɛn.
¹⁴ Amasɔtɔ i bata n ba sayani,
 i yi n natanga biran ma.
 Nanara, n sigan tima Ala yeεtagi
 n ma siimayani.

57

*Ala maxandina malina fe ra**Yaburin 108.1-5*

¹ Dawudaa maxandi ḡaxumεna, βeti baane kuntingin xa. A xa ba alo βetin naxan xili, “I Nama Halagin Ti” Dawuda naxan ba a to a gi Sɔli bun, a sa a so faran yinla ra.

² Kininkinin n ma!

Ee! Ala! Kininkinin n ma!

Amasɔto n niin marakisin fenma i tan nan yii.

N xa luxunden sɔto i gabutεen bun,
han yihadin yi dangu.

³ N bata Kore Xɔnna Ala maxandi naxan n ma feene rasɔnyama.

⁴ A n yabima nen keli ariyanna yi,
a n nakisi.

A ne mafalama nen
naxanye n yengεma.

βeti xuini te.

Alaa hinanna nun a lannayaan yitama n na nen.

⁵ Yatane bata n nabilin,
n saxi adamadi ḡaxine tagi.

E ḡinne ligaxi nen

alo tanbane nun xalimakunle.

E lenne ligaxi nen

alo silanfan xεnχene.

⁶ Ala, i ya binyen xa mayita kore xɔnna ma,
a yi bɔxɔn nafe!

⁷ E bata yalaan nati n yeε ra n suxu xinla ma,
e yi n nayagi.

E bata yinla ge n yeε ra,

koni e tan yetεen bata bira a kui.

βeti xuini te.

8 Ala, n xaxili ragidixi yati!
 N βetin bama nεn, n yi i tantun!
 9 N xulunma nεn sinma,
 n yi n ma bɔlɔnna nun kondenna maxa!
 N kurunma βetin βε nεn subaxa!
 10 Marigina, n ni i tantunma nεn siyane ye.
 N βetin bama i xa nεn bɔnsɔnne tagi.
 11 I ya hinanna gbo han ariyanna.
 I ya lannayaan texi han kore xɔnna.
 12 Ala i ya binyen xa mayita kore xɔnna ma,
 a yi bɔxɔn nafe!

58

Ala nan kitisa tinxinxin na

1 Dawudaa maxandi ɲaxumεna, βeti baane kunti-
 gin xa. A xa ba alo βetin naxan xili: “I Nama
 Halagin Ti.”
 2 Ɛ tan muxu gbeene,
 ε falane mi tinxin feu!
 Ɛ nɔε adamadiine makitε tinxinni ba?
 3 Ɛn-εn de! Tinxintareyana ε bɔɲεni,
 ε gbalon nakelima bɔxɔn ma.
 4 Xabu e bari waxatini, e ɲaxu.
 Wuledene lɔxi ayi xabu e bari lɔxɔni.
 5 E xɔlɛn luxi nεn alo saɲin xɔlɛna,
 alo fɔdɔgɔɔn naxan mi saɲi suxun xuiin mεma,
 6 naxan n mi a kanna xuiin namεma.
 Saɲi suxun na fatan kiki,
 a mi nɔε a suxε.

Beti xuini te.

7 Ala, i xa e ɲinne magira e dε!
 Alatala, i xa na yatane dεen kala!
 8 E xa ɲan alo igen naxan bɔxɔnma.

E tanbane xa yelefu ayi.

⁹ E xa liga

alo korosiraan naxan fati tununma ayi lingini,
alo diin naxan faxaxi barixi, a mi sogen to.

¹⁰ Tansin xindena hanma a xarena,
ne ganma nɛn tunden bun.

Foyen ɲaxudene fan xalima nɛn,
a e raxɔri.

Bɛti xuini te.

¹¹ Tinxin muxune ɲaxanma nɛn
bayo a gbeen ɲɔxɔma nɛn.

E fama e sanna maxadeni nɛn
muxu ɲaxine wunla ra.

¹² Nayi, adamadiine yi a fala,

“Ala tinxin muxune saren fima yati!

Ala na yatigi, naxan dunuɲa makitima!”

59

Ala maxandina marakisina fe ra

¹ Dawudaa maxandi ɲaxumɛna, bɛti baane kunti-
gin xa. A xa ba alo bɛtin naxan xili: “I Nama
Halagin Ti,” a naxan ba Sɔli to sofane xɛ e xa sa e
luxun Dawuda yɛɛ ra a banxini a faxa xinla ma.

² N ma Ala, n xunba n yaxune yii.

N natanga ne ma

naxanye kelixi n xili ma!

³ N xunba fe ɲaxi rabane yii.

N nakisi na muxu faxane ma!

⁴ A mato,

e n legedenma n faxa feen na.

Sɛnbɛmane e maɓanma n xili ma.

N mi i matandixi,

n mi yulubi ligaxi, Alatala.

⁵ N sɔnna mi a ra,
koni e yitɔnxi e xa n yɛngɛ.

Keli, i fa n mali!

Yandi n mato!

⁶ Alatala, Ala sɛnbɛn Birin Kanna,
Isirayilaa Ala, keli!

I yi siya dɛnkɛɣatAREne fe ɲaxine saran e ra.

I nama diɲa yanfantɛn ɲaxine ma mumɛ!

Bɛti xuini te.

⁷ E fama ɲinbanna ra.

E xaɲɛ alo barene taan xun xɔn.

⁸ I tuli mati e konbi ti xuine ra.

E lɛnne luxi nɛn e dɛ

alo silanfanne,

e mɔn a falama, e naxa,

“Nde nɔɛ en ma falan mɛ?”

⁹ Koni Alatala, i gelema e ma.

I siya dɛnkɛɣatAREne birin magelema.

¹⁰ Ala n sɛnbɛna,

n xaxili tixi i tan nan na.

I tan nan n ma faran makantanxin na.

¹¹ N ma hinantenna Ala,

a tima n yɛɛ ra nɛn.

A a liga,

n na n yɛɛn nagodo n yaxune ma.

¹² Koni, i nama e faxa,

Marigina, nxu yɛ masansan wure lefana.

Nanara, n ma muxune mi ɲinanɲɛ.

E raxuya ayi i sɛnbɛni,

i yi e nɔ.

¹³ Bayo yulubi falane e dɛ

e xa suxu e yɛtɛna wasona fe ra!

Bayo e dangane tima

e wulene falama,
¹⁴ e ɲan i ya xəlɔni!
 E ɲan fefe! Sese nama lu!
 Nayi, birin a kolonma nɛn fa fala
 Ala mangayaan nabama Yaxuba bɔnsɔnna xun na
 han bɔxɔn danna birin.
 Bɛti xuini te.

¹⁵ E fama ɲinbanna ra.
 E xaɲɛ alo barene taan xun xɔn.
¹⁶ Barene nɛma donse fenni,
 xa e mi lugo,
 e wurundunma nɛn.
¹⁷ Koni n tan i sɛnbɛn matɔxɔma nɛn bɛtini.
 Xɔtɔnni, n na n ma bɛti xuini tema nɛn
 i ya hinanna fe ra.
 Bayo, n ma faran makantanxin nan i tan na,
 n na n yigiyama dɛnaxan yi tɔrɔ waxatine yi.
¹⁸ N sɛnbɛna,
 n bɛtin bama i xa nɛn.
 I tan Ala nan n ma faran makantanxin na
 n ma hinantenna Ala.

60

Ala maxandina nɔ ti fena

Yaburin 108.7-14

¹ Dawudaa maxandi ɲaxumɛna, bɛti baane kunti-
 gin xa, a xa ba alo bɛtin naxan xili: “Gabalan
 Fugaxina Sereyana.” A xa ba xaran feen na.
² Dawuda bɛtini ito nan ba a to Arami kaane yɛngɛ
 naxanye keli Mesopotamiya yamanan nun Soba
 yamanani, Yowaba yi xɛtɛ, a Edɔn kaa wuli fu nun
 firin faxa Fɔxɔ Lanbanni.
³ Ala, i bata i mɛ nxu ra,

i yi gbalon nakeli nxu ma.

I bata xɔlɔ nxu ma.

Koni iki, i mɔn xa nxu yitɔn.

⁴ I bata bɔxɔn naxuruxurun,
a yibɔ.

I mɔn xa a tugun a bode ra,
a nama xuya ayi.

⁵ I bata waxatine raxɔdɔxɔ i ya muxune ma.

Nxu dagalanma ayi

alo nxu minxin na a ra.

⁶ Koni naxanye gaxuxi i yεε ra,

i bata taxamasenni te ne xa,

naxan e ratangama xalimakunle ma.

Bɛti xuini te.

⁷ I xa i xanuntenne kantan
i yi e rakisi i sɛnbɛni.

I yi nxɔ maxandin yabi.

⁸ Ala bata falan ti a yire sariɲanxini,

a naxa, “N nɔɔn tima nɛn,

n Siken taani taxun,

n yi Sukɔti lanbanna danne sa.

⁹ N tan nan gbee Galadi bɔxɔn nun Manase ra.

Eframi kaane findixi n ma yεngɛsone nan na.

Yuda luxi nɛn

alo n ma mangaya dunganna.

¹⁰ Koni n ma konyin nan Moyaba yamanan na.

N tan nan Edɔn yamanan kanna ra.

N yεngɛ sɔnxɔni tema Filisiti yamanani.”

¹¹ Ala, nde sigama n na na taa makantanxini?

Nde tima n yεε ra siga Edɔn yi?

¹² Ala, i tan xa mi i mɛxi nxu ra ba?

I mi fa nxɔ ganla fɔxɔ ra sɔnɔn ba?

¹³ Nxu mali yaxune yεngɛdeni!

Sese mi adamana maliin na.

¹⁴ Koni Ala na lu en xən,
en nɔɔn sətɔma nɛn.

A tan nan en yaxune halagima.

61

Ala, n xa lu i fɛma

¹ Dawudaa bɛtina, bɛti baane kuntigin xa. A xa ba kondenne ra.

² Ala n ma mawuga xuiin mɛ.

I tuli mati n ma maxandi xuiin na.

³ N yigitɛgɛxin bata n xui ramini i ma wulani.

N xali na geyaan fari
naxan mate n xa.

⁴ Amasɔtɔ i tan nan n yigiyaden na,
e nun yinna
naxan n natangama n yaxune ma.

⁵ N waxi lu feni i konni waxatin birin yi.
N xa luxunden sɔtɔ i gabutɛne bun ma.

Bɛti xuini te.

⁶ Ala, i bata n dɛ ti xuine mɛ.

I bata na kɛɛn so n yii

i naxan namaraxi i ya yɛɛragaxu muxune xa.

⁷ Ala xa mangan siin xun masa,
a xa bu han!

⁸ Ala xa mangan sabati a yɛtagi habadan!

A ratanga i ya hinanna nun i ya lannayaan nin.

⁹ Nanara, n tantun bɛtin bɛ i xinli waxatin birin,
n yi n dɛ ti xuine rakamali lɔxɔ yo lɔxɔ.

62

Ala nan bɔɲɛ xunbenla fima

¹ Dawudaa βɛtina, βɛti baane kuntigin xa Yedutun xa.

² N bɔɲɛn saxi Ala nan baraka yi,
a tan nan n nakisima.

³ A tan kedenna nan n kantan fanyen na,
n nakisimana.

N ma faran makantanxin nan a ra.
Yaxune mi n nɔɛ mumɛ!

⁴ Han waxatin mundun yi,
ɛ luyɛ fuyɛ muxune ma?

Ɛ tan e rabirama
alo banxi xɔnna hanma langa fonna?

⁵ E waxi muxune ragodo feni tun,
keli a binyeni.

E e yoron wuleni.
E duban tima e dɛni,
koni e dangan tima e bɔɲɛni.

Bɛti xuini te.

⁶ N bɔɲɛ xunbenla sɔtɔma Ala nan xɔn.
A tan nan n yigin na.

⁷ A tan nan n kantan fanyen na,
n nakisimana.

N ma faran makantanxin nan a ra.
Yaxune mi n nɔɛ mumɛ!

⁸ N ma kisin nun n ma binyena Ala nan yii.
N kantan fanyen sɛnbɛmaan nan Ala ra.

N ma yigiyana a tan nan na.

⁹ Yamana, ɛ ɛ yigin sa a yi waxatin birin!
Ɛ yi ɛ kɔntɔfinle so Ala yii,

amasɔtɔ en yigiyaden nan Ala ra.

Bɛti xuini te.

10 Adamadiine ligaxi nɛn alo foyedina.
 A xungbeen nun a xurina, sese mi e ra.
 Hali e rate sikeela fari, e yelefu.
 E malanxin yelefu foyedin xa.
 11 I nama i yigin sa gbalɔ feene yi.
 I nama i waso se muɲaxini.
 Hali nafunla gbo i yii han,
 i nama i yigin sa a yi!
 12 Ala luma a falɛ,
 fa fala a tan nan gbee fangan na.
 13 I gbeen nan hinanna ra, n Marigina.
 Bayo i tan muxun kɔntɔnna fima nɛn
 alo a kɛwanla.

63

Alaa hinanna fisa siimayaan xa

1 Dawudaa bɛtina, a yi Yuda tonbon yireni wax-
 atin naxan yi.
 2 Ala, n ni i fenma,
 n ma Ala nan i tan na.
 I xɔnla n sɔndɔmɛn na.
 I xɔnla n fati bɛndɛn ma
 alo min xɔnla n suxuma
 tonbonni ito yi kii naxan yi,
 bɔxɔ magenla, ige mi dɛnaxan yi.
 3 N xa i to i ya yire sariɲanxini.
 N yi i sɛnbɛn nun binyeni gbɛ.
 4 I ya hinanna fisa siimayaan xa.
 Nanara, n na i batuma.
 5 N barikan birama i xa nɛn
 n ma siimayaan birin yi,
 n na n yiine yite i maxandideni.
 6 N nii yifanma n ma nɛn,
 alo n na wasa donse hagogɛne ra.

N yi i tantun sɛwa bɛtine yi.

- ⁷ N nɛma saxi n ma saden ma,
n na n mirima i ma.
N xaxili luma i xɔn nɛn kɔɛɛn birin na.
⁸ Amasɔtɔ i tan nan n mali muxun na,
n sɛwa bɛtin ba i nininna bun ma.
⁹ N bata kankan i ma,
i yiin nan n natangama.
¹⁰ Naxanye katama n faxa feen na,
ne faxama nɛn.
¹¹ E faxama silanfanna ra nɛn yɛngɛni,
kankone yi e binbine don.
¹² Nayi, Mangan sɛwama nɛn Ala yi.
Naxanye e kɔlɔma Ala xinli,
ne a matɔxɔma nɛn.
Koni wuledene dɛɛne raxutuma nɛn.

64

Ala maxandin maratangana fe ra

- ¹ Dawudaa bɛtina, bɛti baane kuntigin xa.
² Ala, i tuli mati n ma mawuga xuiin na!
N bata gaxu n yaxune yɛɛ ra.
N niin natanga!
³ N luxun muxu jaxine ma
naxanye e bode toma wundoni,
e nun fe jaxi raba ganla.
⁴ E lenne xanxan alo silanfanna.
Fala jaxine minima e dɛ
alo xalimakuli ralemunxina.
⁵ E e xanle tima sɔntaren na wundoni.
E mafura bunna tiyɛ, e mi gaxuma.
⁶ E e bode rawɛkilɛma kɛwali jaxin ma.
E e bode toma,

e lutine ratima denaxan yi.

E naxa, “Nde nɔɛ e toɛ?”

⁷ E tinxintareyani tɔnma, e naxa,
“En ma kɔɛ yitɔnxin mi fulɛ mumɛ!”
Muxun kui feene kolon naxɔɔ!

⁸ Koni Alaa xalimakunle wolima e ma nɛn,
a e li keden na.

⁹ E gbee fala xuine xɛtɛma e ma nɛn,
e yi halagi.

Naxan yo na e to,
ne e xunne yimaxama nɛn e mageledeni.

¹⁰ Nayi, gaxun adaman birin suxuma nɛn.
E e xaxili lu Ala a wanla xɔn,
e yi a fe rabaxine famu.

¹¹ Tinxin muxune xa sɛwa Alatala yi,
e yi a findi e luxunden na.
Muxu sɔndɔmɛ fajin birin xa a matɔxɔ.

65

Tantunna nun barika birana

¹ Dawudaa betina, beti baane kuntigin xa. Sigi sariɲanxina.

² Ala, a lan yamaan yi i tantun Siyon yi,
nxu mɔn yi nxu dɛ ti xuine rakamali.

³ I tan naxan maxandi xuine ramɛma,
muxun birin fama nɛn i fɛma.

⁴ Hakɛne to sɛnbɛn sɔtɔ nxu xun ma
i yi nxɔ matandine mafelu.

⁵ Sɛwan ne xa,
i bata naxanye sugandi
e xa lu i konni!
Nxu bata lugo i ya banxin fe fajine ra,
i Batu Banxi Sariɲanxina.

⁶ I nxo maxandin yabima
 kabanakoon nan na tinxinni.
 Ala nxu rakisimana,
 bəxən danna muxun birin yigina i tan nan na,
 e nun naxanye fəxo igen kidi ma pon!

⁷ I sənben bata geyane da
 bayo fangamaan ni i ra.

⁸ I bata baan xuini ti,
 i yi a walanne raxara.
 I mən yi siyane masabari.

⁹ Dunuɓa birin gaxuma i ya kabanakone yεε ra.
 Keli sogetedeni han sogegododeni,
 e birin betin bama i xa sɛwani.

¹⁰ I yengi dɔxi bəxən xən
 i yi tule igen sa a ma, han a ramə.
 Alaa xuden nafexi igen na,
 alogo donseen xa sətə.
 I tan nan na ragidixi.

¹¹ I tule gbeen nafama xεε bixine ma
 bəxən yi xunbeli, a yogon igen na.
 I tan barakan sama xεeni, a sabati.

¹² Xεε xaba waxatini,
 i ya fanna warama ayi nən.
 I na dangu dɛnaxan yi,
 mɛnna yi sabati.

¹³ Fixene fanma e nun file.
 Geyane rayabuma nən han!

¹⁴ Xuruseene yiriwama nən fixene ma.
 Lanbanne yi rafe siseene ra.
 Na birin yi findi beti ba xunna ra
 e nun sɛwa sənɔna.

66

Barika birana Ala xa

¹ Sigi sariɲanxina. Tantun βetina. βeti baane kuntigin xa.

Dunuɲa muxun birin xa sɔnxɔ sɛwani Ala xa!

² Ɛ a xinla binya βetin ba!

Ɛ tantun gbeen fi a ma!

³ Ɛ a fala Ala xa,

“I ya kabanako wanle magaxu!

I sɛnbɛn gbo han!

Nanara, i yaxune gaxuxin felenxi i bun ma.

⁴ Muxun birin i batuma dunuɲa yi,

e tantun βetin ba i xa.

E i xinla tantunma βetini.”

βeti xuini te.

⁵ Ɛ fa be!

Ɛ a mato Ala bata naxan liga!

A wanle magaxu adamadiine yɛ han!

⁶ A fɔxɔ igen findi nɛn yire yixaren na,

en benbane yi gidi baan tagi e sanni.

Nayi, en xa ɲaxan a tan yi.

⁷ A mangayaan nabama a sɛnbɛni habadan!

A yɛɛn tixi siyane ra,

nanara muxu yo nama murute.

βeti xuini te.

⁸ Siyane, ɛ barikan bira en ma Ala xa!

Ɛ a tantun xuini te!

⁹ A bata siimayaan fi en ma,

a mi tin en yi bira.

¹⁰ Ala i nxu rasariɲanma

sulun tɛɛni alo wure gbetina.*

11 I a liga nɛn nxu yi suxu,
i mɔn yi goron gbeen sa nxu xun ma.

12 I tin nɛn nxu yaxune yi ti nxu fari.
Nxu yi dangu ige tilinxin nun tɛɛni.
Koni, i fa nxu ra dahamu bɔxɔni.

13 N fama saraxa gan daxin na nɛn i ya banxini.
N bata dɛ xuiin naxan tongo i xa,
n na rakamalima nɛn.

14 Dɛ ti xuini itoe falaxi nɛn
n yi tɔrɔni waxatin naxan yi.

15 N sube turaxine bama saraxa gan daxin na nɛn,
n yi kontonne ba,
e tutin yi te kore.
N turane nun kɔtɔne fan bama nɛn.

Bɛti xuini te.

16 ɛ fa be! ɛ ɛ tuli mati,
ɛ tan naxanye birin gaxu Ala yɛɛ ra.
A bata naxan liga n xa,
n na a falama ɛ xa nɛn.

17 N bata a xili malina fe ra,
n yi a batu n dɛ xuiin na.

18 Xa hakɛn yi ramaraxi n bɔɲɛni nun,
Marigin mi yi a tuli matima n xuiin na nun.

19 Koni Ala yatin bata n namɛ,
a a tuli mati n ma maxandi xuiin na.

20 N barikan birama Ala xa
amasɔtɔ a mi a mɛxi n ma maxandi xuiin na.
A mi a hinanna baxi n yii.

* **66:10:** Sulun tɛɛn mɔn falama yirena nde yi fa fala “Furu tɛɛna.”

67

Siyane birin xa Ala tantun

¹ Tantun βetina, βeti baane kuntigin xa. A xa ba kondenne ra. Sigi sariɲanxina.

² Ala xa kininkinin en ma,
Ala xa en baraka.
Ala n̄ɔɔn xa godo en ma.

βeti xuini te.

³ Nanara, dunuɲa birin i ya kiraan kolonɲe,
siyane birin yi i ya marakisin kolon.

⁴ Siyane xa i tantun Ala,
siyane birin xa i tantun!

⁵ Muxune xa ɲaxan,
e βetin ba sɛwani,
amasɔtɔ i siyane makitima tinxinna nin.
I tixi dunuɲa muxune birin yi eε ra.

βeti xuini te.

⁶ Siyane xa i tantun Ala,
siyane birin xa i tantun!

⁷ Nayi, bɔxɔn donse gbege fima.
Ala, en ma Ala en barakama n̄ɛn.

⁸ Ala en barakama n̄ɛn,
bɔxɔn danna muxun birin yi gaxu a yεε ra.

68

Alaa n̄na Isirayila xa

¹ Dawudaa βetina, βeti baane kuntigin xa. Sigi sariɲanxina.

² Ala xa keli,
a yi a yaxune raxuya ayi.
Naxanye a rapaxuxi,
ne yi e gi a bun.

³ E kedi,
alo foyen sigama tutin na kii naxan yi.
E xa nan Ala yetagi
alo dolen na lo tenni.

⁴ Koni tinxin muxune xa nanan,
e sewa Ala yetagi.
E xa gele nananni.

⁵ Betin ba Ala xa,
a xinla xa tantun betini.
Naxan fama kundani,
e na rasene!
A xili nen Alatala.
En xa en sewa xuini te a yee ra!

⁶ Ala naxan a kon sarijanxini,
kiridine fafe na a ra,
kara gilene xun mayenge na a ra.

⁷ Ala denbayaan fima denbayatarene ma,
A kasorasane xarayama,
e mini betin be.
Koni murute muxune luma baxo yidunduxin nin.

⁸ Ala, i to ti i ya yamaan yee ra,
i siga na tonbon yireni.

Beti xuini te.

⁹ Baxan yi xuruxurun,
koren yi rabi Ala yee ra,
Sinayi Geyana Ala,
Isirayilaa Ala.

¹⁰ Ala, i tule gbeen nafa nen,
i ya baxan man yi xete a kiini.

¹¹ I ya yamaan yi daxo na,
I yi yigelitane ki i ya nemana fe ra.

¹² Marigin bata feni ito xibarun fi,
nanalan gali gbeen yi siga a ralideni, e naxa,

- 13 “Mangane nun sofane e gima!
E e gima!
Nxu tan naxanle yi yengε yi se tongoxine yitaxun.
14 Ε tan naxanye fan luxi xuruseene δεxον,
ε a mε,
Ala a yamaan suturama nen
alo ganba tofajina
naxan gabutεye rafalaxi gbetin nun xεma fajin
na.”
15 Ala Σεnβε Kanna to na mangane raxuya ayi,
e yolon alo balabalan kesεna Geya Foren ma.
- 16 Basan yamanan geyane gbo!
Yire matexi wuyaxi e ma.
17 Nanfera ε Alaa geya sugandixin matoma
xoxolanni,
Ala yetεen dōxi denaxan yi?
Alatala luma denaxan yi habadan!
18 Marigin bata fa a yire sarijanxini
keli Sinayi Geyaan ma
e nun a yengε so wontoro wuli wuli wuyaxi.
19 Marigina Alatala, i bata te kore,
muxu muxine biraxi i foxo ra.
I yi kiseene rasuxu adamadiine ra,
hali muxu murutεxine,
i yi dōxo na yi.
20 Barikan xa bira Marigin xa lōxo yo lōxo,
en ma goronna saxi naxan xun ma,
Ala en nakisimana.
- Beti xuini te.
- 21 En ma Ala, Ala na a ra
naxan muxune rakisima.
En Marigina Alatala na a ra
naxan en bama sayani.

22 Ala yatina a yaxune xunne yibɔma nɛn
naxanye kankanxi e sɔnne ma.

23 Marigin bata a fala, a naxa,
“N fama nɛn ε yaxune ra keli Basan yi.
N fama e ra nɛn sa keli fɔxɔ igen xɔnna ma
24 alogo ε xa ε sanne sin e wunli
ε barene fan yi e wunla kɔn han e wasa.”

25 Ala, nxu bata i ya yamaan famatɔɔn to.
I ya yamaan soma yire sariɲanxini
i tan n ma Ala nun n ma mangana.

26 Bɛti baane yɛɛn na,
maxa se maxane xanbin na,
sungutunne wɔsɔwɔsɔnne maxama ne tagi.

27 Barikan bira Ala xa a malan gbeeni.
Isirayila bɔnsɔnna birin xa Alatala tantun.

28 Bunyamin bɔnsɔnna,
dɔnxɛ ra barin tixi e yɛɛ ra.
Yuda bɔnsɔnna mangane fan fama,
e sɔnxɔma e nun Sabulon mangane
nun Nafatali mangane.

29 Ala, i sɛnbɛn nagodo,
i sɛnbɛn mayita, Ala,
alo waxati danguxini.

30 I Batu Banxin Yerusalɛn taani,
mangane fama kiseene ra i xa na yi.

31 I xa falan ti Misiran bɔxɔn xili ma
naxan nun sube xajɛn maliga sɛxɛni.
Misiran luxi nɛn alo tura ganla
siya gbetɛne biraxi naxan fɔxɔ ra
alo ɲinge diine.
E ragodo han e fa mudu gbetin na.

Na siya yεngε ralanne raxuya ayi!

³² Xεrane kelima nεn Misiran yamanani,
Kusi kaane yi e yiine ti Ala xa a maxandideni.

³³ Dunuɲa yamanane,
ε βetin ba Ala xa,
ε Marigin tantun βetini.

βeti xuini te.

³⁴ A masiga tima kore xɔnna ma
xabu waxati xunkuye.
A galan xuiin naminima fangani.

³⁵ ε Ala sεnbena fe rali,
a mangayaan nabama Isirayila xun na.
A sεnβen kore xɔnna ma.

³⁶ Ala na mini a Yire Sariɲanxini,
a magaxu han!
Isirayilaa Ala sεnβen fima a yamaan ma nεn
e nun fangana.
Barikan xa bira Ala xa!

69

Sɔxɔlε maxandina

¹ Dawudaa βetina, βeti baane kuntigin xa. A xa ba
alo βetin naxan xili: “Fuge Fajine.”

² Ala, n nakisi!
Igen bata te han n kɔεεn bun ma.

³ N bitinma boro tilinxini.
San tide yo mi na yi.

N tilinna xɔrε ra.
N na n maminma fufani.

⁴ N bata xadan xili tideni n mali feen na.
N kɔε yinla nan fa n xɔlɔma.

N yεεne bata xadan,
e bata bu i yεε ra kira yi.

5 Naxanye n najaxuxi fuuni,
 ne wuya dangu n xunseɛɛn na.
 A gbegbe wama n faxa feni,
 naxanye n yaxuyaxi fuu!
 N mi naxan mujaxi n na raxεε ba?

6 N yi daxuyani kii naxan yi,
 i na kolon
 Ala, n sɔnna mi luxunxi i tan ma.
 7 Marigina Alatala Senben Birin Kanna,
 n nama ne rayagi
 naxanye yigi saxi i yi.
 Isirayilaa Ala,
 n nama findi ne yarabi muxu ra,
 naxanye i batuma!

8 E n konbima i tan nan ma fe ra.
 N bata yagi han!

9 N bata liga
 alo xɔɛna ngaxakedenne xa,
 alo fa muxuna n xabilani.

10 I ya banxina fe xaminna n ma,
 han a n ganma alo tɛɛna.
 Nanara, e i konbin naxanye tima,
 ne n tan nan lima.

11 N na wuga, n yi sunna suxu,
 yamaan yi n konbi.

12 N na kasa dugin nagodo n ma sununi,
 yamaan yi sabaan so n na.

13 Naxanye batuma taan so dɛɛn na
 ne n nafɛyama.
 Dɔlɔ minne sigin sama, e n magele.

14 Koni Alatala, n na i tan nan maxandima.
 I ya hinan gbeen waxatin ni i ra n xa.

Ala, n yabi i ya marakisi barakaxini.

¹⁵ N xunba, n nama bitin boroni.

N xunba n yaxune yii, n ba tilinni.

¹⁶ I nama tin fufaan yi sa n xun ma.

I nama tin n yi n mamin tilinni,

hanma n bitin gaburun na.

¹⁷ N ma Alatala, n yabi

i ya hinanna nun i ya fanni.

I firifiri n binni i ya kininkinin gbeeni.

¹⁸ I nama i yεtagin luxun i ya walikεεn ma.

N yabi iki sa! Bayo n tɔrɔxi.

¹⁹ Fa n fεma i yi n nakisi.

N xunba n yaxune yii.

²⁰ I a kolon n konbima kii naxan yi,

n na yagima, n na yarabima.

I n yaxune birin toma.

²¹ Konbin bata n bɔpεn kala

han n yigitεεε.

N yengi yi kininkininna a fe ma nun

koni se mi na.

N yengi yi madεndεnna nan ma nun,

koni n mi se to.

²² E dabarin sama n ma donseni.

Min xɔnla to n suxu,

e minse xɔlεn so n yii.

²³ Ala xa e naxanaxane findi luti ratixin na e yεε ra.

Ala xa e herin findi e suxu xunna ra.

²⁴ E yεεne xa rafɔrɔ ayi,

e yi danxu!

E fanne xa ba a ra waxatin birin!

²⁵ I xa fitina e xili ma,

i ya xɔlɔ gbeen yi e li.

²⁶ E dɔxɔden xa kala.

Muxe nama lu e bubune kui.

²⁷ Bayo, i naxanye tɔrɔxi,

e ne ɲaxankatama.

I naxanye ɲaxankataxi,

e ne fe falama sɛwani.

²⁸ I xa e magi e hakene birin na.

E nama i ya kisin sɔtɔ mumɛ!

²⁹ Ala xa e xinle ba nii rakisin kitabun kui.

E nama basan tinxin muxune xinle ra.

³⁰ Koni n xɔleni, n mɔn yigitɛgɛxi.

Ala, i ya marakisin xa n natanga!

³¹ N na Ala xinla matɔxɔma bɛtini nɛn.

N yi a gboon nali,

n barikan bira a xa.

³² Na Alatala kɛnɛnma nɛn

dangu ɲinge baan na a xa,

dangu tura kamalixin baan na saraxan na.

³³ Yiigelitɔne a toma nɛn, e sɛwa.

Ɛ tan naxanye Ala fenma,

Ala xa siimayaan fi ɛ ma.

³⁴ Alatala tuli matixi tɔrɔ muxune ra.

A mi ɲinanma muxu suxine xɔn

a gbeen naxanye ra.

³⁵ Koren nun bɔxɔn nun fɔxɔ igena

e nun e yi seene,

e birin xa Ala matɔxɔ.

³⁶ Ala Siyon taan nakisima nɛn.

A Yuda taane tima nɛn.

A mɔn yi a yamaan nadɔxɔ na yi,

e mɔn yi findi a gbeen na.

³⁷ Na findima a walikɛne mamandenne kɛɛn na
nɛn.

Naxanye Ala xanuxi, ne yi lu na yi.

70

Ala maxandina malina fe ra

Yaburin 40.13-17

¹ Dawudaa betina, beti baane kuntigin xa. Maxandina.

² Ala, n nakisi!

Alatala, fa n mali iki sa!

³ Ala xa ne yarabi

naxanye n faxa feni tɔnma,
e yifu.

Ala xa ne raxεε marafeyani

n ma tɔrɔn nafanxi naxanye ma.

⁴ E yagixin xa xεε naxanye a falama,
e naxa, “Yɔ! I suxi!”

⁵ Naxanye birin i tan fenma,
i xa ne birin nasεwa.

Naxanye waxi i ya kisi feen xɔn,
ne xa lu a fale,

“Ala gbo!”

⁶ Koni, yiigelitɔɔn nun tɔrɔ muxun nan n tan na.

Ala, fa n fema mafuren!

I tan nan n malimaan nun n natangamaan na.

Alatala, i nama buyε ayi.

71

Fonna Ala maxandina

Yaburin 31.1-4

¹ Alatala, i tan nan n luxunden na.

I nama tin n yi yagi!

² N natanga i yi n xunba

amasɔtɔ i tinxin.

I tuli mati n na i yi n nakisi!

³ Ala, findi n kantani fanyen na,

n luxundena,
 n luma sigε dεnaxan yi.
 Yamarin fi, i yi n nakisi.
 Amasotɔ, n kantan fanyen nun
 n ma yinna nan i tan na.

⁴N ma Ala,
 n natanga muxu ɲaxine senben ma,
 i n ba hakε kanne nun gbalotone yii.

⁵N Marigina Alatala,
 n yigin na i tan na.
 N bata n yigin sa i yi
 xabu n dii ɲɔreyani.

⁶I n masuxi
 xabu n yi n nga kui waxatin naxan yi.
 I tan nan a liga n yi bari,
 nanara n ni i tantunma.

⁷N findixi misaala nan na a wuyaxi xa,
 amasotɔ n yigiya senbemaan nan i tan na.

⁸N ni i tantunma nen ferijen gben!
 N yi i ya nɔrɔn matɔxɔ.

⁹I nama i mε n na
 amasotɔ iki, n bata fori.
 I nama n nabegin
 amasotɔ n fangan bata ɲan.

¹⁰N yaxune n mafalama.
 Naxanye waxi n faxa feni,
 ne e bode toma.

¹¹E naxa, “Ala bata a rabegin.
 En siga a fɔxɔ ra en yi a suxu.
 A xunba muxu mi na yi.”

¹²Ala, i nama i makuya n na.
 N ma Ala, i mafura, i fa n mali!

¹³Ala xa ne yarabi, e ɲan,

naxanye n kansunma.

Ala xa ne yagi, e xun nagodo
naxanye waxi n maxɔɔ feni.

¹⁴ N xaxili tixi i ra tun!

N mɔn sigama i tantunɛ tun!

¹⁵ N ni i ya tinxinyaan matɔxɔma nɛn fɛriɲɛn gbɛn!

E nun i ya marakisina,
hali n to mi e birin kolon.

¹⁶ Marigina Alatala,

n fama i sɛnbɛn barakani,

n ni i tan keden peen nan ma tinxinyaan
matɔxɔma.

¹⁷ Ala, xabu n xurun waxatin naxan yi,
i n xaran nɛn.

N mɔn i ya kabanakone matɔxɔma tun!

¹⁸ Ala, iki, n bata fori,
n xunsɛxɛn fan bata fuga.

Koni i nama n nabɛɲin

fɔ n xa i sɛnbɛn nali iki muxune ma,

n yi i ya fangana fe yɛba

mayixɛtɛ famatɔne birin xa.

¹⁹ Ala, i ya tinxinyaan bata kore li!

I bata kabanako fe wuyaxi liga.

Nde ligaxi alo i tan?

²⁰ Hali i to tɔrɔn nun xɔlɛ gbeen nafa n ma,
i mɔn n niin naxɛtɛma n yi nɛn.

Hali n sa gaburun tilinxini bɔxɔn bun,

i n natema nɛn mɔn.

²¹ I n ma xunnayerenna ragboma ayi nɛn,
i mɔn yi n madɛndɛn.

²² N na i tantunma nɛn kondenna ra
i ya lannayana fe ra, n ma Ala.

N tantun bɛtin bama i xa nɛn bɔlɔnni,

Isirayila Sarijantona.

²³ N sɔnxɔma nɛn sɛwani
n nɛma bɛti baani waxatin naxan yi
amasɔtɔ i bata n xunba.

²⁴ N ni i ya tinxinyaan matɔxɔma nɛn fɛriɲɛn gbɛn!
Amasɔtɔ naxanye yi waxi n tɔrɔ feni,
ne bata yagi, e yarabi.

72

Ala maxandina mangan xa

¹ Sulemani gbeena.

Ala, mangan xaran i ya kitisa kɛndɛn na.
I ya tinxinyaan yita n tan mangana diin na.

² Nanara, a i ya yamaan makitɛ tinxinni.
A sariya kɛndɛn sa yiigelitɔne xa.

³ Ala xa bɔxɔn nasabati yamaan xa.
Ala xa tinxinyaan sabati yamanani.

⁴ Mangan xa sariya kɛndɛn sa yiigelitɔne xa.
A xa tɔrɔ muxune diine rakisi,
a yi e yɛngɛfane rayensenɲɛ ayi.

⁵ I ya mangayaan xa magaxu ayi
han mamandenne mamandenne
fanni sogen tema
fanni kiken mɔn dɛgɛma.

⁶ Mangan fanna xa liga
alo tulena xɛɛne ma,
a xa liga
alo tule igen nɛɛn fɛ bɔxɔn ma.

⁷ Tinxin muxune xa sabati mangan waxatini.
Ala xa heri gbeen fi fanni kiken dɛgɛma.

⁸ A mangayaan gboma ayi nɛn
sa fɔlɔ sogeteden na

han sa dɔxɔ sogegododen na.

Fɔlɔ Efirati baan ma

han sa dɔxɔ bɔxɔn danna ra.

⁹ Naxanye wulani

ne e xinbi sinma a bun ma nɛn.

A yaxune e sama bɔxɔn ma nɛn a bun ma.

¹⁰ Tarasisi mangane fama kiseene ra nɛn a fɛma

e nun fɔxɔ ige tagi bɔxɔne.

Saba nun Sɛba mangane mudun fima a ma nɛn.

¹¹ Mangan birin e xinbi sinma a bun ma nɛn.

Siyane birin wanla kɛma a xa nɛn.

¹² A tɔrɔ muxune xunbama nɛn

naxanye na a xili,

e nun yiigelitɔ rabeɲinxine.

¹³ A kininkininma sɛnbɛtarene nun tɔrɔ muxune

ma nɛn.

A tɔrɔ muxune niin nakisi.

¹⁴ A e xɔrɔyama nɛn mayigbɛtɛnna nun gbalon ma,

bayo a e yatɛxi.

¹⁵ Ala xa mangan bu!

Ala xa xɛmaan fi a ma keli Saba yamanani.

Yamaan xa Ala maxandi a xa waxatin birin!

E xa duba a xa fɛriɲɛn gbɛn!

¹⁶ Ala xa donseen wara ayi bɔxɔni.

Geyane xa rafe siseene ra.

E xa bogi alo naxanye Liban yamanani.

Taa kaane xa sabati alo sɛxɛna.

¹⁷ Ala xa mangan findi xili kanna ra habadan!

A xinla xa bu alo sogena.

Siyane birin duban sɔtɔma nɛn a barakani.

E fan yi duba a xa.

¹⁸ Barikan xa bira Marigina Alatala xa,

Isirayilaa Ala!

A tan keden peen nan kabanako feene ligama.

¹⁹ Barikan xa bira a xa habadan!

Ala xa dunuƙa birin nafe a binyen na!

Amina! Amina!

²⁰ Yese a dii xεmen Dawuda maxandine danna ni i ra.

Yaburin Yire Saxandena: Keli Sora 73 ma han 89

73

Alaa tinxinyana fe

¹ Asafi a βetina.

Ala fan Isirayila ra han!

A fan bɔɲε sariƙanxi kanne ra.

² Koni fayida n bata yi tantan,
n kiraan beƙin.

³ Amasɔtɔ n yi wasodene maxɔxɔlɔnma nun
n muxu ɲaxine sabatixin to waxatin naxan yi.

⁴ E mi kɔntɔfilixi sese ra mumε!
E fatine fan, e kεndε.

⁵ E mi sɔxɔlεxi sese ra alo bonne.
Adamadiine tɔrɔne mi e tan lima.

⁶ Nanara, wasona e yi
alo ɲεrεn muxune kɔε.

Gbalona e yi alo domaan muxune ma.

⁷ Turena e fatini
han e yεtagin bata yikusin.

Fe ɲaxin nan e bɔɲeni han!

⁸ E gelen muxune ma,
e fala ɲaxine ti.

E muxune ɲaxankatama wasoni.

⁹ E fala ɲaxine tima Ala ma,
e dε ɲaxu falane dunuƙa birin yi.

10 Nanara, yamaan biraxi e fəxə ra,
e falane xənla yi e suxu
alo igen min daxina.

11 E naxa, “Ala nanse kolon?
Kore Xənnə Ala nəe na kolonje di?”

12 Muxu jaxine na kii nin.
E bəjən saxi waxatin birin,

e lu nafunla sətə tun!

13 Nayi, n luxi tinxinyani nən fuu!
N yi n yetə rasarijan fuyan!

14 N tərəxi ləxə yo ləxə!

I n həkən saranma n na xətən yo xətən!

15 Xa n yi falan ti alo e tan,
nayi, n yi i ya muxune yanfama nən nun.

16 Nanara, n yi kata feni ito famudeni,
koni, a yi xədəxə n ma.

17 Han n so Alaa yire sarijanxini waxatin naxan
yi,

n yi n miri e rəjan kiin ma.

18 Ala, i e tima yire salaxunxin nin,
e birama dənaxan yi, e kala.

19 Nba, e halagima nən mafuren,
gbalon yi e jan sasa!

20 E luxi nən alo xiyena
naxan jinanma muxun na xətənni.

Marigina, i na keli waxatin naxan yi,
e tununma nən.

21 N bəjən yi səxələxi waxatin naxan yi,
n niin yi sunuxi,

22 n yi daxuyaən nun xaxilitareyani.
N yi luxi i yetə ra yi alo subena.

23 Koni hali na,
 n yi i fəxə ra waxatin birin,
 i yi n yii rasuxu,
 24 i ti n yεε ra i ya maxadine xən,
 i yi n nasuxu binyen nin.
 25 Nde n malima kore xənnə ma,
 ba i tan na?
 Bayo i bata lu n xən,
 n fa waxi nanse gbete xən dunuɲa yi?
 26 N fati benden nun n niin taganɲe nən,
 koni Ala nan n niin senben na
 e nun n keena habadan!
 27 Naxanye e makuyaxi i ra,
 ne yatin halagima nən.
 Naxanye e mexi i ra, i yi ne raxəri.
 28 Koni a rafan n tan ma,
 n yi n maso Ala ra.
 N bata Marigina Alatala findi n yigiyaan na,
 alogo n xa i ya wali fajine birin nali!

74

Ala xa Isirayila xunba

1 Asafi a fala ɲaxuməna.
 Ala, nanfera i mexi nxu ra habadan?
 Nanfera i xələma i ya yama kantaxin ma?
 2 I xaxili lu i ya yamaan xən ma,
 i naxan xunba xabu waxati xunkuye,
 bənsənnə naxan findixi i gbeen na.
 I nama ɲinan i dəxəden Siyon Geyaan xən.
 3 I xun ti taa xənni ito ra.
 Nxu yaxune bata kala gbeen ti yire sariɲanxini.
 4 Nxu yi naralanma i ra denaxan yi,
 I yaxune səwaxin bata sən xən nate mənni.

E yi e taxamasenne yite na yi.

⁵ E liga mɛnni alo xεε sεgεne
naxanye fɔtɔn wudine sεgεma e bunbine ra.

⁶ E na sawura wudi tofajine birin kala
e bunbine nun e dεgεmane ra.

⁷ E tεεn so i ya Yire Sarijanxin na,
a gan fefe.

E yi i xinla batuden naharamu.

⁸ E yi a mirixi, e naxa,
“En ne birin naxɔrima nɛn feu!”

E yi Ala batudene birin gan yamanani.

⁹ Nɔxu mi fa kabanako taxamasenne toma.
Nabi yo mi fa na sɔnɔn.

Nɔxu mi a kolon na buma han waxatin mundun.

¹⁰ Ala, i yaxune i magelen danma waxatin
mundun yi?

E luma i xili kalε nɛn ba,
han habadan?

¹¹ I tondixi nɔxu maliyε nanfera?
I yiini bandun, i yi e raxɔri!

¹² Ala, i tan nan nɔxɔ mangan na
xabu a fɔlɔni.

I tan nan marakisi tiin na dunuɔa yi.

¹³ I tan nan fɔxɔ igene yitaxun i sɛnbɛni.

I mɔn yi ige yi sube ɲaxine xunne yibɔ.

¹⁴ I tan nan ige yi sube magaxuxin xunne kala.

I yi a so burunna subene yii donseen na.

¹⁵ I tan nan tigrine nun xudene ramini.

I tan nan baane yixara.

¹⁶ I tan nan gbee yanyin nun kɔεεn na.

I bata sogen nun kiken dɔxɔ e yirene yi.

¹⁷ I tan nan dunuɔa danne rafalaxi.

I soge furen nun ꞑemɛn da.

¹⁸ Koni Alatala, i xaxili lu ito xɔn ma:
i yaxune gelema i ma!

Xaxilitarene i xili kalama!

¹⁹ I nama i ya yamaan nabeꞑin
alo ganbana sube xarɛne yii!

I nama ꞑinan i ya muxune xɔn mumɛ,
naxanye tɔrɔxi.

²⁰ I xaxili lu i ya layirin xɔn ma,
bayo bɔxɔn yire yi fɔrɛne rafexi gbalotɔne ra.

²¹ I nama tin muxu ꞑaxankataxine yi yarabi,
alogo yiigelitɔne nun tɔrɔ muxune xa i xinla
matɔxɔ.

²² Ala, keli i yi i yetɛ xun mayɛngɛ!

I xaxili lu a xɔn,
a xaxilitarene i magelema ferijɛn gbɛn!

²³ I nama ꞑinan i yaxune sɔnxɔ xuiin ma,
i yɛngɛfane e xuini tema mumɛ!

75

Ala nan kitisaan na

¹ Asafi a betina, beti baane kuntigin xa, a xa ba
alo betin naxan xili, “I Nama Halagin Ti.” Sigi
sariꞑanxina.

² Ala, nxu bata i tantun.

Nxu i tantunma han!

Nxu i maxandima i xinli,

nxu yi i ya kabanakone fe fala.

³ I naxa, “N bata kiti sa lɔxɔn sa.

N kiti fajin sama nɛn.

⁴ Bɔxɔn xuruxurunma waxatin naxan yi,

a niimaseene birin yi xuruxurun,

n tan nan a san bundɔxɔn xɔdɔxɔma ayi ken!

Beti xuini te.

⁵ N bata a fala wasodene xa,
 ‘E nama ε yεε yigbo!’
 N bata a fala muxu ɲaxine xa,
 ‘E nama ε kanba ε senben xɔn!
⁶ E nama ε kanba ε senben xɔn
 kore xɔnna xili ma!
 E nama waso falane ti!’ ”

⁷ Amasɔɔ xun mayengen mi kelima
 sogeteden binna xan na
 hanma sogegododen binni hanma burunna ra.

⁸ Ala nan kitin sama.
 A yi nde yalagi, a yi nde yoo sa.

⁹ Amasɔɔ igelengenna suxi Alatala yii,
 a rafexi a xɔlen na
 alo dɔɔ xɔdɛxɛna.
 A a xɛɛma nen,
 muxu ɲaxine birin yi a min han a ɲan.

¹⁰ Koni n na a fe falama nen betine yi habadan!
 N yi tantun betin ba Yaxubaa Ala xa!

¹¹ A muxu ɲaxine birin fangan kala,
 a tinxin muxune xunna keli.

76

Nɔ tiin nan Ala ra

¹ Asafi a betina, beti baane kuntigin xa. A xa ba kondenne ra. Sigi sariɲanxina.

² Yuda kaane Ala kolon.
 A xinla binyaxi Isirayila yi.

³ A konna Salemi taan nin,
 a dɔxi Siyon Geyaan nin.

⁴ A a yaxune xalimakunle yigira menna nin,
 e nun ye masansan wure lefane nun e silanfanne

nun e yeŋge so seene birin.

Beti xuini te.

⁵ Ala, i tan nan seɓben birin kannu ra,
i naɗɗi dangu habadan geyane ra.

⁶ Sofa wekilɛxine birin bata bira,
e yi seene yi tongo yeŋgeɗi.
E fa saya xixɔnla nin.

Na sofa yo mi fa a yiini maxama.

⁷ Yaxubaa Ala, i na falan ti xɔɓni,
soone nun soo ragine yi bira, e faxa.

⁸ I tan nan magaxu, Ala.

I na xɔɓ, nde naɗe tiye i yeɗe ra.

⁹ I to kitisa xuiin namini keli kore,
yamanan muxune yi gaxu,
e yi e dundu,

¹⁰ i to keli kiti bolondeni
alogo i xa yiigelitɔne rakisi.

Beti xuini te.

¹¹ Hali muxune na xɔɓ i ma,
na raɗanma tantunna nan ma i tan xa.
Naxanye na mini i ya xɔɓn bun,
ne xaxili sɔtɔma nɛn.

¹² I na i de ti Alatala xa, i ya Ala,
i xa a rakamali.
Yamanan naxanye birin be rabilinni,
ɛ Alatala ki!

A lan birin xa gaxu a yeɗe ra!

¹³ A tan kuntigi wasoxine ragodoma nɛn,
a yi dunuɗa mangane magaxu.

77

Madendenna tərə waxatini

¹ Asafi a betina, beti baane kuntigin xa, Yedutun xa.

² N bata n xuini te Ala ma.
N bata n ma mawuga xuini te,
a xa n xuiin name.

³ N yi tərəni waxatin naxan yi,
n Marigin maxandi nən.
Kəen birin na, n yi n yiini te Ala ma,
koni n mi madenden.

⁴ Alaa fe to rabira n ma, n kutun.
N to n miri a ma, n xaxinla yi yifu.

Beti xuini te.

⁵ N yi xi n yee ra yi.

N xaminxi, n mi fala tima.

⁶ Nayi, n yi n miri waxati danguxine ma
e nun ne xunkuyene.

⁷ Betine yi rabira n ma kəen na.

N yi n miri n bəneni,
n maxədinna ti n xaxinli iki:

⁸ “Marigina a mema nxu ra nən ba,
han habadan?

Nxu mi fa a kenema ba?

⁹ Marigina hinanna bata jan ba,
han habadan?

A tulisaan bata jan ba,

han habadan?

¹⁰ Ala bata janin hinanna xən ma ba?

Ala bata a kininkininna jan a xələni ba?”

Beti xuini te.

¹¹ N yi a fala, n naxa,

“Naxan n tərəma, na ni ito ra:

Kore Xɔnna Ala mi fa a fangan yitama
alo a fɔlɔni.”

¹² Alatala,

n xa i ya kɛwanle rabira n yɛtɛ ma.

I ya kabanako fe fonne yi rabira n ma.

¹³ N xa n miri i ya wanle ma.

N yi n xaxili lu i ya wali gbeene xɔn ma.

¹⁴ Ala, i ya kiraan sarijan.

Batu se yo mi gbo alo Ala.

¹⁵ Ala nan i tan na

naxan kabanako wanle kɛma.

I bata i sɛnbɛn mayita siyane tagi.

¹⁶ I bata i ya yamaan xunba i sɛnbɛni,

Yaxuba nun Yusufu bɔnsɔnne.

Bɛti xuini te.

¹⁷ Ala, igene to i to,

e yi xuruxurun.

Tilinne yi xuruxurun.

¹⁸ Tulen yi godo keli kore.

Galanna yi a xuiin namini kore.

Kuyen yi a jinna masɔxɔn yiren birin yi.

¹⁹ I ya kuye sarinna xuiin yi gbo ayi.

I ya kuyena jin masɔxɔnna yi dunuɗa birin
yiyalan.

Bɔxɔn yi xuruxurun, a yi yimaxa.

²⁰ I ya kiraan yi fɔxɔ igeni.

I gidi baa tilinxini, i san fɔxɔne mi toɛ.

²¹ I yi Nabi Musa nun Haruna ti i ya yamaan yɛɛ ra
alo xuruse rabaan tima yɛxɛɛ kurun yɛɛ ra kii
naxan yi.

78

Ala nun a yamana fe

¹ Asafi a fala $\eta\alpha\chi\upsilon\mu\epsilon\eta\alpha$.

N ma muxune,

$\epsilon\epsilon$ tuli mati n ma xaranna ra,

ϵ yi n ma fala $\chi\upsilon\iota\eta\epsilon$ ram ϵ .

² N sandane nan sama.

N wundo fonne nan $\gamma\epsilon\beta\alpha\mu\alpha$.

³ En bata feen naxanye m ϵ ,

en yi e to,

en fafane feen naxanye falaxi en xa,

⁴ en mi ne $\lambda\upsilon\chi\upsilon\eta\eta\epsilon$ en ma diine ma.

En Alatala mat $\alpha\chi\alpha$ feene

nun a $\varsigma\epsilon\eta\beta\epsilon\eta$ nun a kabanako feene

falama en mamanden famat α ne xa.

⁵ A bata t α nne so Yaxuba b α ns α nna yii.

A m α n yi sariyan so Isirayila yii.

A en fafane yamari,

a e xa e diine xaran na ma,

⁶ alogo muxu famat α ne xa e kolon.

Hali diin naxanye munma bari singen,

ne fan yi a fala e diine xa.

⁷ Nayi, e fan e yigi sama Ala fari n ϵ n.

E mi fa η inanma a wanle x α n ma,

e yi a yamarine suxu.

⁸ Nayi, e mi luma

alo e benbane yi kii naxan yi nun.

Tengbesendene nun murut ϵ dene nan yi ne ra nun

naxanye mako mi yi Alaa fe yi,

e mi yi t α g α ndiyaxi Ala ma.

⁹ Xanla yi Efirami b α ns α nna muxun naxanye yii,

ne e gi n ϵ n $\gamma\epsilon$ ng ϵ n l α x α ni.

10 E Alaa layirin naberin,
e tondi a sariyan suxe.

11 E ninan nen Ala kewanle xon,
a kabanako feen naxanye yitaxi e ra.

12 A kabanako feene liga nen
e benbane yee xori
Misiran yamanani, Soyan yi.

13 A yi foxo igeni taxun a tagi
a yi e ragidi.

A yi a liga igene yi mate ayi e bode fari
alo banxi kankena.

14 A ti e yee ra yanyin na kundani.
A mon yi ti e yee ra keeen na tee degeni.

15 A fanyeni bo tonbonni,
a yi tigin namini, e yi e min.

16 A yi xuden namini gemene yi,
igen yi godo alo baana.

17 Koni e lu yulubin lige a ra,
e murute Kore Xonna Ala ma tonbonni.

18 E yi a nata, a e xa Ala bunba,
e yi e waxon donseen maxodin Ala ra.

19 E yi Ala mafala, e naxa,
“Ala nae donseen naminε tonbonni ito yi ba?”

20 A to gemen bo,
igen nan mini ayi yati,
koni a nae burun nun suben soe a muxune yii ba?”

21 Na ma, Alatala e xuiin mexina, a fitina.
A yi xolo Isirayila ma,
teen yi mini Yaxuba bomsonna xili ma.*

* **78:21:** Na feen sebexi Yatene 11.1 kui.

- 22 Amasɔto e mi yi laxi Ala ra,
e mi yi e yigi saxi a marakisini.
- 23 Koni a yi kuyen yamari,
a koren dεεne xa rabi,
- 24 a yi Manna donseen nagodo e ma,
a ariyanna donseen so e yii.†
- 25 Adamadiine yi malekane burun don.
Ala yi donseen nasiga e ma han e lugo.
- 26 Ala yi foyen nafa keli sogetede binna ra.
A mɔn yi foyen namini yiifanna ma a sɛnbɛn na.
- 27 A yi xɔline ragodo e ma
naxanye yi wuya alo baan mɛnɛnsinna.
- 28 E yi yolon e daaxaden tagi e bubune rabilinni.
- 29 Yamaan yi e dεge han e lugo.
E yi waxi naxan xɔn ma Ala na so nɛn e yii.
- 30 Koni benun e xa wasa, donseen mɔn yi e dε,
31 Ala yi xɔɔ e ma, a yi e sɛnbɛmane faxa,
Isirayila banxulanne.
- 32 Hali na birin to liga,
e mɔn lu nɛn yulubin ligɛ!
Hali a to kabanako feene liga e mi dɛnkɛɛya.
- 33 Nayi, a yi e dunuɲa yi gidin lu fuuni,
han e yi faxa kuisanni.
- 34 A to ndee faxa,
a dɔnxɛne yi tubi,
e yi Ala fen sɔbɛɛn na.
- 35 A yi rabira e ma
fa fala Ala nan e kantan fanyen na,
a Kore Xɔnna Ala nan yi e xunba muxun na.

† 78:24: Manna donsena a fe mato Xɔrɔyaan 16.13-15 nun 16.31 kui.

36 Koni e falane mi yi fixaxi,
e yi wulen nan falama a xa.

37 E mako mi yi Alaa fe yi,
e mi yi tinxinxi Ala layirini.

38 Koni bayo a kininkinin,
a yi e hakene mafelu.

A mi e halagi.

A xɔlɔn lu dɔxɔɲa ma wuyaxi,
a mi fitina e xili ma.

39 A a kolon fa fala daɲɔxɔn nan tun e ra,
e siimayaan luxi nɛn alo foyedina
naxan danguma a mi xɛtɛ.

40 E murutɛ Ala ma nɛn tonbonni saɲa ma
wuyaxi.

A yi sunu e fe ra burunna ra saɲa ma wuyaxi!

41 E yi Ala bunbama yɛ yo yɛ.

E yi a liga Isirayilaa Ala Sariɲanxin yi xɔlɔ.

42 E ɲinan nɛn a sɛnbɛ gbeen xɔn,

e nun a e xunba e yaxune yii lɔxɔn naxan yi.

43 E ɲinan nɛn a taxamasenne xɔn Misiran yi,
e nun a kabanako feen naxanye liga Soyan yi.

44 A yi e baane findi wunla ra.

Ige yo mi yi na nun

Misiran kaane yi naxan minɲɛ.

45 A tugetuge xɔlɛne rasiga e ma
naxanye e don.

Xunɲɛne fan yi e bɔxɔn kala.

46 A e siseene so suɲɛne yii.

A bogiseen birin so tuguminne yii.

47 A yi e wudi binle kala balabalan kɛsɛne ra.

A yi e xɔdɛ binle kala xunbenla ra.

48 A yi e ɲingene faxa balabalan kɛsɛne ra.

Galanna yi e xuruseene faxa.

49 A fitinaxin yi a xɔlɔ ɲaxin
nun a bɔɲɛ teen nun a maraɲaxun nagodo e ma.
Halagi ti ganla nan yi ne ra.

50 A mi xɛtɛ a xɔlɔn fɔxɔ ra,
a mi tin e niine yi rakisi,
a yi e faxa fitina furene ra.

51 A yi dii sarane faxa Misiran denbayaan birin yi.
Xami a denbayane dii singene birin
naxanye singe e fangan mayita.

52 A yi fa a yamaan na
keli Misiran yi alo xuruse kuruna.
A yi e kantan burunna ra.

53 A yi ti e yɛɛ ra, sese mi e sɔtɔ,
nanara e mi gaxu.
Koni fɔxɔ igen yi a ragali e yaxune ma.

54 A yi fa e ra a bɔxɔ sariɲanxini
na geyaan ma a naxan sɔtɔ a sɛnbɛn xɔn.

55 A siya gbɛtɛne kedi nɛn a yamaan yɛɛ ra,
a yi e bɔxɔne yitaxun e ra.

A yi Isirayila bɔnsɔnne rasabati e konne yi.

56 Koni e yi murutɛ Kore Xɔnna Ala ma,
e yi a bunba.

E mi e xaxili lu a maxadi xuine xɔn,

57 e yi e masiga a ra,
e yanfan ti alo e benbane.

E mi fa tinxinxi
alo xalimakuli yidɔxina.

58 E Ala raxɔlɔ nɛn e suxure batudene ra.
E yi Ala raxɔxɔlɔn e ala sawurane xɔn.

59 Ala to na mɛ, a yi xɔlɔ han!

Nanara, a yi a mε Isirayila ra feu!

⁶⁰ A yi a banxin nabejin naxan Silo yi,
a yi dɔxi adamadiine tagi dɛnaxan yi nun.

⁶¹ A yi tin a sɛnbɛ kankiraan yi suxu.

A nɔrɔn misaala yi so yaxune yii.

⁶² A yi tin a muxune yi faxa silanfanna ra,
a yi a xɔlɔ gbeen nagodo a muxune ma.

⁶³ Tɛɛn yi e banxulanne gan,
han ɲaxalan dii ti sigine yi dan na fe ra.

⁶⁴ Saraxaraline yi faxa silanfanna ra.

Koni yɛngɛn mi tin kaɲa gilɛne yi e wuga.

⁶⁵ Dɔnxɛn na, Marigin yi keli

alo a yi xiin nɛn.

A yɛngɛn so

alo sofa sɛnbɛmaan na manpaan min.

⁶⁶ A mɔn yi a yaxune kedi.

A yi e rayarabi habadan!

⁶⁷ A yi a mε Yusufu bɔnsɔnna ra.

A mi Efirami bɔnsɔnna sugandi.

⁶⁸ A Yuda bɔnsɔnna nan sugandi

e nun a Siyon Geyaan naxan xanuxi.

⁶⁹ A yi a Yire Sariɲanxin ti mɛnni

alo kore xɔnna nun bɔxɔ xɔnna

naxanye na habadan!

⁷⁰ A yi a walikɛɛn Dawuda sugandi.

A yi a ba yɛxɛɛ kulan dɛxɔn.

⁷¹ A yi a tongo xuruse kantandeni,

a yi a findi a yamaan kantanmaan na,

Yaxuba bɔnsɔnna,

a gbee muxune Isirayila.

⁷² Dawuda yi a ɲɔxɔ lu e xɔn ma ɲɛnige fajini.

A ti e yεε ra ki faɲi.

79

Ala maxandina Yerusalɛn taan xunba feen na

¹ Asafi a bɛtina.

Ala, siya gbɛtɛne bata i ya bɔxɔn yɛngɛ,
e so.

E bata i Batu Banxi Sariɲanxin naharamu.

E bata Yerusalɛn findi taa xɔnna ra.

² E bata i ya walikene binbine so xɔline yii
e yi e don.

I ya muxu tɔgɔndiyaxine binbine bata lu burunna
subene bun.

³ E bata e wunla ramini Yerusalɛn birin yi
alo igen bɔxɔnma.

Muxu yo mi luxi

naxan faxa muxune maluxunɲɛ.

⁴ Nxu rabilinna siyane fala ɲaxin tima nxu ma,
e nxu makonbi, e nxu magele.

⁵ Alatala, i luma xɔlɔxi nxu ma nɛn
han waxatin mundun?

I ya xɔlɔn luma nɛn alo tɛɛna

han waxatin mundun yi?

⁶ I ya xɔlɔn nagodo siyane ma

naxanye mi i batuma,

e nun yamanan naxanye mi i xinla binyama.

⁷ Amasɔtɔ e bata Yaxuba bɔnsɔnna nɔ,

e a bɔxɔn kala.

⁸ I nama nxu tɔrɔ nxu benbane hakɛne fe ra.

I ya kininkininna xa nxu ralan iki sa!

Amasɔtɔ nxu makona a ma han!

⁹ Ala, nxu rakisi muxuna,

nxu mali i xinla binya feen na!

Nxu xunba,
i yi nxu mafelu nxu yulubine ra
i xinla a fe ra.

¹⁰ Nanfera siyane maxɔdinna tima,
e naxa, “E Ala minɛn?”

A yita siyane ra nxu yɛɛ xɔri
a i ya walikɛne faxa feen ɲɔxɔma nɛn.

¹¹ I tuli mati suxu muxune kutun xuiin na.
Naxanye yalagin bun,
ne ratanga i sɛnbɛ gbeen na.

¹² Na siyane konbin naxanye ti i ma Marigina,
ne saranna fi na ra dɔxɔ solofere.

¹³ Nanara, nxu tan i ya yamana,
i naxan kantanma
alo i ya xuruse kuruna,
nxu i tantunɲɛ na yi habadan,
nxu i matɔxɔ waxati famatɔne birin yi.

80

Ala xa en ma yamanan natanga

¹ Asafi a bɛtina bɛti baane kuntigin xa, sereyana, a
xa ba alo bɛtin naxan xili: “Fuge Fajine.”

² Isirayila kantan muxuna,
i tuli mati nxu ra.
I tan naxan tixi Yusufu bɔnsɔnna yɛɛ ra
alo xuruse kuruna,
i tan naxan dɔxi maleka gubugubu kanne tagi,
i yɛtɛ makɛnɛn nɔrɔni.

³ I sɛnbɛn yita
Efirami nun Bunyamin nun Manase bɔnsɔnne ra.
Keli, i fa nxu rakisi!

⁴ Ala, i mɔn xa nxu sɛnbɛ so,
i nɔrɔn nagodo nxu ma,

alogo nxu xa kisi.

⁵ Alatala, Ala Senben Birin Kanna,
i luma xələxi i ya yamaan ma
han waxatin mundun
i tondi a maxandin yabe?

⁶ I bata e balon findi səxələn na,
i yi e igelengenne rafe yεεgen na.

⁷ I bata nxə bəxən findi yεnge so xunna ra
nxu rabilinna siyane xa.

Nxu yaxune nxu magelema.

⁸ Ala Senben Birin Kanna,
i mən xa nxu senbe so,
i nərən nagodo nxu ma,
alogo nxu xa kisi!

⁹ I fa nən wudi binla ra
sa keli Misiran yamanani.

I siyaan bonne kedi,
i yi na wudi binla si e bəxəni.

¹⁰ I yi yirena nde yitən a rasoliden na.

A salenne yi godo pon!

A yi yamanan nafe.

¹¹ A nininna yi so geyane xun na.

A yiine yi so suman wudi gbeene xun na.

¹² A yiine yi sigama han fəxə igen xun ma,
e mən yi sigaxi han baan xun ma.

¹³ Nanfera i a langan kalaxi?

I tin dangu muxune birin yi a bogine muja?

¹⁴ Segune yi keli fətənni, e a kala,

burunna subene yi a don.

¹⁵ Senben Birin Kanna Ala, i mən xa fa.

I yεε ragodo nxu ma keli ariyanna yi,

i yi nxu mato.
 I ya yamaan nakisi
 naxan findixi na wudi binla ra!

¹⁶ I tan yeteen naxan sixi,
 i xa na ratanga!
 A luxi nen
 alo i tan yeteen diin naxan nagboxi.

¹⁷ E bata a sege, e a gan,
 i ya yamaan kalama i ya xolon bun ma.

¹⁸ I yengi lu mangan xon ma
 i tan yeteen naxan dxi,
 i tan yeteen diin naxan nagboxi.

¹⁹ Nxu mi fa nxu xun xanbi soma i yi sonon.
 Nxu rakisi nanara nxu i tantunje.

²⁰ Alatala, Ala senben Birin Kanna,
 i mon xa nxu senbe so,
 i non nagodo nxu ma,
 alogo nxu xa kisi!

81

Ala nan en malima

¹ Asafi gbeena, beti baane kuntigin xa. A xa ba Gati
 kaane kondenna ra.

² Sonxo sewani en ma Ala xa,
 en senbena.

E xuini te Yaxubaa Ala xa!

³ E beti baan folo,
 e tanbanne maxa,
 e nun bolonna nun kondenna.

⁴ Kike nen na te,
 e nun kiken na koxo,
 e xotaan fe en ma sali loxone yi.

⁵ Sariyan nan ito ra Isirayila xa.

Yaxubaa Alaa yamarin nan ito ra.

⁶ A a so Yusufu a denbayaan yii nɛn
a Misiran yamanan yɛngɛ waxatin naxan yi.
En yi xuina nde mɛ
en mi yi naxan kolon,

⁷ A naxa, “N bata goronne ba ɛ xun ma.
Ɛ bata goron binyen dɔxɔ.

⁸ Ɛ yi tɔrɔni waxatin naxan yi,
ɛ yi n xili n yi ɛ xunba.
N yi ɛ yabi foye gbeeni.
N yi ɛ kɛɲaan fɛsɛfɛsɛ Meriba igene yi.”

Bɛti xuini te.

⁹ “N ma yamana,
ɛ ɛ tuli mati n ma maxadi xuine ra.
Isirayila, xa ɛ yi n xuiin name nun!

¹⁰ Ɛ nama Ala gbɛtɛ batu!
Ɛ nama ɛ xinbi sin ala gbɛtɛ yo xa!

¹¹ Alatala nan n tan na,
ɛ Ala naxan faxi ɛ ra
sa keli Misiran yamanani.

Ɛ ɛ dɛɛne yibi, n xa ɛ ralugo.

¹² Koni n ma yamaan mi e tuli matixi n na.
Isirayila mi tin n na.

¹³ Nayi, n yi e lu e tengbesenyani,
e yi bira e waxɔn feene fɔxɔ ra.

¹⁴ Xa n ma yamaan yi n xuiin name nun,
xa Isirayila yi birɛ n ma kirane fɔxɔ ra nun,

¹⁵ n yi e yaxune yarabima nɛn nun mafuren!
N yi e yɛngɛfane halagima nɛn.

¹⁶ Naxanye Alatala raɲaxuxi
ne gaxuxine yi e felenma nɛn a bun ma.

E tərɔn mi yi ɲanma habadan!

¹⁷ N yi ε baloma nɛn malo faɲin nun kumin na.”

82

Ala nan mangan na

¹ Asafi a bɛtina.

Ala dɔxi a manga gbɛdɛni,

a tan nan kitin sama sɛnbɛmane tagi.

A yi a fala, a naxa,

² “E luma kitin sɛ tinxintareyani

han waxatin mundun,

ε yi lu muxu ɲaxine rafisɛ bonne xa?

Bɛti xuini te.

³ E xa sɛnbɛtarene nun kiridine xun mayɛngɛ kitin
sa,

ε yi tinxin yiigelitɔne nun muxu ɲaxankataxine
xa.

⁴ E xa sɛnbɛtarene nun tərɔ muxune ratanga,

ε e xunba muxu ɲaxine yii.”

⁵ “E mi fe kolon,

ε xaxili mi na,

ε sigan tima dimin nin,

bɔxɔn bunne birin xuruxurunma.

⁶ N bata yi a fala, n naxa,

‘Alane nan ε tan na.

Kore Xɔnna Alaa diine nan ε birin na.’

⁷ Koni ε faxama nɛn

alo adamadiin bonne,

ε bira alo kuntigin bonne.”

⁸ Ala, keli, i fa dunuɲa makiti,

bayo i tan nan gbee siyane birin na.

83

Isirayilaa Ala maxandina eyaxune to yi e tərəma

¹ Sigi sariḡanxina. Asafi a bətina.

² Ala, i nama i dundu.

Ala, falan ti, i nama i raxara!

³ A mato, i yaxune bata keli.

Naxanye i raḡaxuxi, ne bata murutə.

⁴ E feene yitənma wundoni i ya yamaan xili ma.

I naxanye ratangaxi,

e sama e bode fari ne xili ma.

⁵ E naxa, “En sa e raxəri,

alogo Isirayila xinla xa tunun dunuḡa yi.”

⁶ E bata lan a ma,

e xa e malan i xili ma,

⁷ Edən kaane nun Sumayila bənsənna muxune

nun Moyaba kaane nun Hagari kaane

⁸ nun Gebala kaane nun Amonine nun Amaləkine

nun Filisitine e nun Tire kaane.

⁹ Asiriya yamanan fan bata sa e fari,

alogo e xa Loti bənsənna muxune mali.

Bəti xuini te.

¹⁰ A liga e ra

alo i a liga Midiyan kaane ra kii naxan yi,

alo i a liga Sisera nun Yabin na Kison xudeni

kii naxan yi.

¹¹ E faxa nən En-Dəri yi,

e yi kun bəxən fari.

¹² A liga e kuntigine ra

alo i Orebi nun Sebi liga kii naxan yi.

E mangane birin xa lu

alo Sebaxa nun Salamuna,

¹³ naxanye yi a falama, e naxa,

“Nxu xa Alaa bɔxɔne tongo nxu gbeen na.”

¹⁴ Ala, e liga

alo wuluwunla na sɛxɛ xarene tongo,
alo foyen na se dagin xali,

¹⁵ alo tɛɛn fɔtɔnna ganma kii naxan yi,
alo tɛɛn tema geyane ma kii naxan yi.

¹⁶ E kedi i ya tule gbeen na.

E magaxu i ya foye gbeen na.

¹⁷ Alatala, e rayagi,

han e yi i xinla fen.

¹⁸ E xa lu yagin nun kuisanni habadan.

E xa yigitɛgɛ, e raxɔri.

¹⁹ E xa a kolon

fa fala i tan Alatala,

i tan keden peen nan Kore Xɔnna Ala ra,

naxan mangayaan ligama dunuɲa birin xun na.

84

Ala Batu Banxini siga betina

¹ Koraa diine tantun betina, beti baane kuntigin
xa. A xa ba Gati kaane kondenna ra.

² Alatala Sɛnbɛn Birin Kanna,
i luden nayabu n yi han!

³ Alatalaa banxin xɔnla n na han!

N bɔɲɛn nun n fati bɛndɛn sɛwa betin bama
Habadan Ala xinla nan ma fe ra.

⁴ Hali tuntunne bata e tɛɛne sa i ya banxini,
debelenne fan bata na findi e konna ra,
alogo e diine xa maso i ya saraxa ganden na
Alatala Sɛnbɛn Birin Kanna,
n ma mangan nun n ma Ala.

⁵ Sɛwan na kanne xa
naxanye luma i ya banxini!

E i matəxəma nən waxatin birin!

Beti xuini te.

⁶ Səwan na kanne xa
naxanye sənben kelima i tan yi,
naxanye xun tixi Ala Batu Banxin na.

⁷ E nema danguma Baka lanbanni,
məna yi lu e xa alo tigi yirene.
Tule singen na fa, darane yi fe.

⁸ E sənben yi siga fari se,
han e yi ti Ala yətagi Siyon yi.

⁹ Alatala, Ala Sənben Birin Kanna,
n ma maxandi xuiin namε.
Yaxubaa Ala, i tuli mati n na.

Beti xuini te.

¹⁰ Ala, nxə mangan mato,
nxu ye masansan wure lefana.
I ya muxu sugandixin nasuxu!

¹¹ Soge kedenna i Batu Banxini,
na dangu xii wuli keden na yire gbete yi.
A fisa n xa lu tixi i ya banxin so dεen na gbansan
benun n xa sabati muxu ɲaxine konne yi.

¹² Marigina Alatala luxi nən en xa
alo en ma sogen nun en ye masansan wure lefana.
Alatala nan hinanna nun binyen fima en ma.
Naxanye sigati kii kamalixi,
a hεrin fima nən ne ma.

¹³ Alatala Sənben Birin Kanna,
səwan na kanne xa
naxanye e yigin sama i tan yi.

85

Ala xa bɔɲe xunbenla fi en ma

¹ Koraa diine tantun bɛtina, bɛti baane kuntigin xa.

² Alatala, i bata yi hinan i ya yamanan na.

I bata yi Yaxuba bɔnsɔnna sɛnbɛ so.

³ I bata yi i ya muxune hakɛne mafelu,
i yi e yulubine xafari.

Bɛti xuini te.

⁴ I bata yi i ya xɔlɔn ɲan,
i yi xɛtɛ i ya xɔlɔ gbeen fɔxɔ ra.

⁵ Ala, nxu rakisi muxuna,

i mɔn xa nxu sɛnbɛ so.

I nama fa lu xɔlɛ nxu ma.

⁶ I luma xɔlɔxi nxu ma nɛn ba
han habadan?

I ya xɔlɔn luma nɛn

han mayixɛtɛ nun mayixɛtɛ?

⁷ I mi fa nxu rakisima ba,

alogo i ya yamaan mɔn xa sɛwa i ya fe ra?

⁸ Alatala, hinan nxu ra,

i yi nxu rakisi.

⁹ N waxi n tuli mati feni Ala ra, Alatala.

A bɔɲe xunbenla nan ma fe falama a yamaan xa,

a muxu tɔgɔndiyaxine,

xa e mi fa xɛtɛ e xaxilitareyaan ma sɔnɔn.

¹⁰ A fama a yɛragaxu muxune rakisideni iki sa!

A binyen yi lu en ma yamanani.

¹¹ Hinanna nun lannayana e bode xɔn ma.

Tinxinyaan nun bɔɲe xunbenla yi rakafu.

¹² Lannayaan sabatima nɛn bɔxɔni,

tinxinna yi godo keli kore.

13 Alatala herin fima nen en ma yati,
en ma bəxən sansine yi sabati.

14 Tinxinyaan tima nen Marigin yeε ra,
a kirani tən a xa.

86

Ala maxandina malina fe ra

1 Dawudaa Ala maxandina.
Alatala, i tuli mati n na,
i yi n yabi.

Amasəto yiigelitəon nun tərə muxun nan n na.

2 N niin natanga,
amasəto n təgəndiyaxi i ma.
I tan n ma Ala, i ya walikεen nakisi,
naxan a yigi saxi i tan yi.

3 N Marigina, kininkinin n ma!
N ferijənma i tan nan maxandε.

4 Marigina, i ya walikεen nasεwa,
amasəto n na n niin taxuxi i tan nan na.

5 Marigina, i tan fan! I dija!

Naxan na i maxandi,
i hinanma nen na ra han!

6 Alatala, i tuli mati n ma maxandi xuiin na,
n ma mawuga xuiin name.

7 N nεma tərəni,
n yi i maxandi,
amasəto i yabin tima.

8 Marigina, ala yo mi luxi alo i tan.
I ya wanle jəxən mi na.

9 Marigina, i siyaan naxanye birin daxi,
ne fama nen,
e yi e xinbi sin i yetagi,
e yi i xinla binya.

10 Amasɔtɔ i tan gbo,
i kabanako feene rabama.
I tan keden peen nan Ala ra.

11 Alatala, i ya kiraan yita n na
alogo n xa sigan ti i ya nɔndini.
Na fe keden peen sa n bɔɲɛni,
alogo n xa i xinla binya.

12 Marigina, n ma Ala,
n ni i tantunma nɛn n bɔɲɛn ma feu!
N yi i xinla binya habadan!

13 I bata hinan n na han!
I yi n niin natanga sayaan ma.

14 Ala, wasodene bata keli n xili ma,
gbalotɔ ganla waxi n faxes feni,
e miriya yo mi sigama i tan ma.

15 Koni Marigina, i tan nan Ala ra
naxan kininkinin,
i diɲa, i mi xɔlɔn xulɛn,
i ya hinanna nun i ya lannayaan gbo.

16 I yɛɛ rafindi n ma,
i yi hinan n na.
Sɛnbɛn fi n ma, n tan i ya walikɛna.
N nakisi, n tan i ya walikɛ naxanla diina.

17 A yita n na, a i fan,
alogo naxanye n naxaxuxi,
ne xa a to, e yagi.
Amasɔtɔ i tan Alatala bata n mali,
i yi n madɛndɛn.

87

Siyane birin yigin Yerusaleñ nin

¹ Koraa diine tantun betina. Sigi sarijanxina.

Ala bata a taan ti Geya Sarijanxin fari.

² Siyon taan nafañ Alatala ma

Yaxuba bõnsõnna taane birin xa.

³ Muxune Alaa taan matõxõma han!

Beti xuini te.

⁴ Ala naxa,

“N Misiran kaane nun Babilõn kaane sama nẽn
n kolon muxune fari e nun Filisiti kaane
nun Tire kaane nun Kusi kaane.”

N yi a fala, n naxa,

“Itõe fan barixi Siyon taan nin.”

⁵ E a falama nẽn Siyon taan ma

fa fala siyani itõe fan barixi mẽnna nin,

Kore Xõnna Ala yetẽn yi a rasabati.

⁶ Alatala na siyane xinle sebe,

a a falama nẽn ndee ma, a naxa,

“Itõe fan barixi Siyon taan nin.”

Beti xuini te.

⁷ E bodonma nẽn, e betin ba.

E naxa, “Nxu yigin birin i tan nin.”

88

Mawugana malina fe ra

¹ Sigi sarijanxina. Koraa diine tantun betina, beti
baane kuntigin xa. A xa ba xulenna ra. Esira
yixetena nde Heman ma fala ñaxumena.

² Alatala, Ala naxan n nakisima,

kõẽn nun yanyin na,

n gbelegbelema i tan nan na.

³ N ma maxandi xuiin xa i li.

I tuli mati n ma mawuga xuiin na!

⁴ Tɔrɔ wuyaxi bata n niini li,
sayaan bata maso n na.

⁵ E n yatema

alo naxanye sigama gaburun na.
N fangan birin bata jan.

⁶ E bata n nabɛɛn faxa muxune ye,
alo muxu faxaxine gaburun na,
alo i bata ninan naxanye xɔn,
i mi fa sese ligama naxanye xa.

⁷ I bata n woli ayi bilingan tilinxin na dimi gbeeni.

⁸ I ya xɔlɔn bata gbo ayi n ma,
i n yigbetenma i senben na.

Beti xuini te.

⁹ I bata n xɔyine makuya n na,
i bata n findi se naxin na e yeɛ ra yi.
N balanxi, n mi nɔɛ minɛ.

¹⁰ N yeɛne bata wasa tɔrɔn na,
n ni i xilima lɔxɔ yo lɔxɔ,

Alatala, n na n yiine yibandunma i tan nan ma.

¹¹ I kabanako feen ligɛ faxa muxune xa ba?
Faxa muxune kelɛ ba,
e yi i tantun?

Beti xuini te.

¹² Muxuna i ya hinanna fe falɛ gaburun kui ba?
I ya lannayana fe falɛ halagi yireni ba?

¹³ I ya kabanako feene toɛ dimini ba?
Ninan tima binbine xɔn denaxan yi,
i ya tinxinyaan kolonje mɛnni ba?

¹⁴ Alatala, n bata i xili, n mali.

N ni i maxandima xətən yo xətən.

¹⁵ Alatala, nanfera i i məxi n na?

Nanfera i i yetagi luxunxi n ma?

¹⁶ Xabu n dii nərəna,

n yi tərəni.

N yi masoxi sayaan na.

Gaxun bata n yili,

n yigitεε.

¹⁷ I ya xələ gbeen bata godo n ma.

I n kuisan gbeen naxan ti,

na bata n halagi.

¹⁸ Kuisanne n nabilinxi waxatin birin

alo fufana, e bata n nabilin yiren birin yi.

¹⁹ I bata n lanfane nun n xəyine makuya n na.

N fa dimin nan tun kolon.

89

Ala nun Dawudaa layirina

¹ Esira yixətəna nde Etani a fala naxuməna.

² N bətin bama nən waxatin birin

Alatala hinanna fe ra,

n yi i ya tinxinna fe fala

mayixətəne nun mayixətəne xa.

³ N yi a fala

a i ya hinanna luma nən habadan,

a i ya tinxinyaan buma nən

alo kore xənna.

⁴ I naxa, “N bata layirin xidi

n ma muxu sugandixin xa,

n bata n kələ n ma walikəen Dawuda xa,

⁵ n naxa, ‘N ni i yixətəne findima nən

mangane ra waxatin birin,

n yi e mangayaan lu han habadan.’ ”

Beti xuini te.

⁶ Alatala, malekan naxanye ariyanna yi
ne tantun betin bama i ya kabanakone fe ra,
e nun i ya tinxinyana fe ra.

⁷ Alatala, i tan ꞓꞓꞓ mi na kore xonna ma.
Nde luxi alo Alatala, alane ye?

⁸ Ala magaxu maleka sariꞓanxine malanni,
naxanye a rabilinxi,
a makabe ne birin ye ra yi.

⁹ Alatala, Ala Senben Birin Kanna,
nde luxi alo i tan?
I senben nun i ya tinxinyana i rabilinxi.

¹⁰ I tan nan fꞓꞓ igen senben natima,
a walanne na te, i tan nan e ragodoma.

¹¹ I tan nan Misiran halagixi,
i tan nan i yaxune raxuya ayi i senben na.

¹² I tan nan gbee kore xonna nun bꞓꞓ xonna ra.
I tan nan dunuꞓa daxi
e nun a yi seene birin.

¹³ I tan nan kꞓmꞓn fꞓꞓ nun yiifari fꞓꞓ daxi.
Taboro nun Xerimon geyane sꞓnꞓma sꞓwani
i ya fe ra.

¹⁴ I senben gbo!
I fangan magaxu han!

¹⁵ I ya mangayaan senbe soxi
tinxinyaan nun sariya kꞓndꞓn nan na.
Hinanna nun ꞓꞓndina i kꞓwanle birin yi.

¹⁶ Sꞓwan na kanne xa
naxanye i batuma betini,
e sigan ti kꞓnꞓnni i ye tagi, Alatala.

¹⁷ E ꞓaxanma nꞓn i xinli waxatin birin,

e i ya tinxinyaan binya.

¹⁸ I tan nan findixi e binyen nun e sɛnbɛn na,
i yi nxu xunna keli i ya fanni.

¹⁹ Amasɔtɔ Alatala nan nxu xun mayɛngɛn na,
nxɔ mangan nan Isirayilaa Ala Sarijanxin na.

²⁰ Lɔxɔna nde,
i ya tɔgɔndiya muxune fe toon ti nɛn
alo xiye,

i yi a fala e xa, i naxa,
“N bata sɛnbɛn fi sofana nde ma,
n bata banxulanna nde sugandi yamaan yɛ.

²¹ N bata Dawuda to, n ma walikɛna.
N yi n ma ture sarijanxin susan a ma.

²² N ma fangan luma a yi nɛn,
n yi a sɛnbɛ so.

²³ A yaxune mi a nɔɛ mumɛ,
tinxintaren mi a rayarabɛ mumɛ.

²⁴ N na a yɛngɛfane halagima nɛn a yɛɛ xɔri,
naxanye a rajaxuma,
n yi ne yɛngɛ.

²⁵ N ma tinxinna nun n ma hinanna luma nɛn a
xɔn,
a sɛnbɛn sɔtɔ n xinli.

²⁶ N na a mangayaan nasigama nɛn
han fɔxɔ igena,
a yi nɔɔn ti baane xun na.”

²⁷ “A n xilima nɛn, a naxa,
‘I tan nan n Fafe ra, n ma Ala,
n kantan fanyen naxan n nakisima.’

²⁸ N na a findima nɛn n ma dii singen na,
naxan gbo mangane birin xa bɔxɔ xɔnna fari.

²⁹ N hinan a ra habadan!

N layirin naxan xidi nxu tagi,
na mi kalε mumε!

³⁰ N na a yixεtεna nde luma nεn mangayani
habadan!

Fanni kuyen daxi,
a mangayaan daxi.”

³¹ “Xa a yixεtεne mi tin n ma sariyan suxε,
xa e mi bira n ma sariyane fɔxɔ ra,

³² e yi n ma tɔnne kala,

e tondi n ma yamarine suxε,

³³ nayi, n na e murutε feene saranma e ra nεn
dunganna ra,

n yi e ɲaxankata e hakεne fe ra.

³⁴ Koni n ma hinanna luma nεn Dawuda xɔn,
n mi n ma tinxinyaan kalama.

³⁵ N mi n ma layirin kalε.

N na a tuli saxi naxan na,

n mi na maxεtε.

³⁶ N bata n kɔlɔ n ma sariɲanni

n mi wulen falama Dawuda xa,

³⁷ a yixεtεne luma nεn habadan,

a mangayaan buma nεn n yεtagi
alo sogena.

³⁸ A buma nεn mangayani habadan

alo kikena,

naxan kore xɔnna ma taxamasenna ra waxatin
birin.”

Beti xuini te.

³⁹ Koni i bata i mε a ra,

i yi a masiga i ra!

I bata xɔlɔ i ya manga sugandixin ma han!

⁴⁰ I bata i ya layirin kala i naxan xidi

ε nun i ya walikεεn tagi.

I bata a mangaya taxamasenna rabira bɔxɔni.

⁴¹ I bata a taan yinne birin nabira.

I yi a yire makantanxine findi taa xɔnne ra.

⁴² Dangu muxune birin a muɣama,
a dɔxɔ bodene bata a rapaxu.

⁴³ I bata a yεngεfane sεnbεn gbo ayi.

I yi a yaxune birin nasεwa.

⁴⁴ I bata a yεngε so seene sεnbεn ɲan.

I tondi a maliyε yεngεni.

⁴⁵ I bata a nɔrɔn ba a yii,

i yi a mangaya gbεdεn nabira bɔxɔni.

⁴⁶ I bata a banxulanyaan waxatini kala a ma,
i yi a rayagi han!

Bεti xuini te.

⁴⁷ Alatala, i mɔn i luxunma nεn nxu ma
han waxatin mundun?

I ya xɔlɔn luma gbo ayi

alo tεεna han waxatin mundun?

⁴⁸ A xa rabira i ma

a n ma siimayaan mi fa xunkuya.

I adamadiine birin daxi nεn tun ba?

⁴⁹ Nde luma a faxataren na,

a yi a yεtε ratanga sayaan ma?

Bεti xuini te.

⁵⁰ Marigina, i ya hinanna minεn,
naxan yi na nun,

i i kɔlɔ naxan na Dawuda xa i ya tinxinni?

⁵¹ Marigina,

i miri i ya walikεne yagin ma,

e nun yamaan naxanye birin goron n xun ma.

⁵² Alatala, i yaxune bata nxu rayagi,

e biraxi i ya muxu sugandixin fɔxɔ ra yiren birin.

⁵³ Barikan xa bira Alatala xa habadan!
Amina! Amina!

Yaburin Yire Naanindena: Keli Sora 90 ma han 106

90

Nabi Musaa betina

¹ Nabi Musa, Alaa xerana maxandina.
Marigina, i tan nan findixi nxu yigiyaden na,
keli waxati danguxine ma han habadan.

² Benun geyane xa da,
benun бѡхѡ хѡнна nun dunuɲa yeteɛn xa da,
xabu a fɔlɔni, han to,
han habadan i tan nan Ala ra.

³ I tan nan muxune raxetema bendeni,
i yi a fala, i naxa,
“Adamadiine, ε xετε ε kelideni.”

⁴ Bayo ɲεε wuli kedenna luxi nen i yeε ra yi
alo xii keden danguxina,
alo kɔε kedenna.

⁵ I tan nan muxun niin bama,
a dangu alo xɔtɔn ma xixɔnla,
alo sεxεn naxan solima.

⁶ Xɔtɔnni, a ɲingi, a sabati,
ɲinbanna na maso,
a lisi a ra, a xara.

⁷ I ya xɔlɔna nxu yigitεgεma nen,
a yi nxu ɲan.

⁸ I bata nxu hakene sa i yetagi.
I bata nxɔ wundo yulubine birin sa kenenni.

⁹ Nxu siin ɲanma nen i ya xɔlɔn bun ma.
Nxu nxɔ siimayaan toon ɲanɲε
alo kutunna.

10 Yanyina nde nxɔ siimayana,
 ɲɛɛ tonge solofere nan tun a ra.
 Xa a xunkuya ayi,
 ɲɛɛ tonge solomasεxε.
 Koni lanbaranna nun tɔrɔn nan ne birin na.
 A ɲanma nɛn xulɛn, nxu faxa.
 11 Nde nɔɛ i ya xɔlɔn sɛnbɛn kolonɲɛ,
 a yi i binya
 lan i ya xɔlɔn yatɛn ma?
 12 Nxu xaran nxɔ siimayaan tɛngɛ,
 alogo nxu xa sigan ti fe kolonni.

13 Alatala, i ya xɔlɔn ɲanma waxatin mundun yi?
 Kininkinin nxu tan i ya konyine ma.

14 Nxu ralugo i ya hinanni xɔtɔn yo xɔtɔn.
 Nanara, nxu bɛtin bɛ,
 nxu sɛwa nxu siin birin yi.

15 Nxu bata lu yagini waxati xunkuye.
 Awa, iki sɛwa ɲɛɛne fi nxu ma
 nxu naxan xasabi ligaxi tɔrɔni.

16 Nxu tan i ya konyine xa i ya wali gbeene to.
 Nxɔ diine xa i ya binye magaxuxin to.

17 Marigina nxɔ Ala,
 i ya fanna xa lu nxu xɔn.
 Nxɔ wanle rasɔnɔya nxu xa,
 yandi nxɔ wanle rasɔnɔya nxu xa.

91

Ala nan en yigiya kɛnden na

1 Naxan na yigiya Kore Xɔnna Ala ma,
 na bata lu Ala Sɛnbɛ Kanna makantanna bun.

2 N na a falama Alatala xa nɛn, n naxa,
 “N yigiyaden nun n kantan yinna nan i tan na.

N ma Ala nan i tan na
n yigin saxi naxan yi.”

³ A i ratangama nen luti ratixine birin ma,
e nun faxa furene.

⁴ A i ratangama nen,
i yi i luxun a yi,
alo tɔxɛ ngana a gabutɛne soma
a diine xun na kii naxan yi.

A lannayaan yi findi i yɛ masansan wure lefaan
na.

⁵ I mi gaxun kɔɛɛn gbalon yɛɛ ra,
hanma xalimakunla
naxanye wolima yanyin na.

⁶ I mi gaxuɛ fitina furene yɛɛ ra
naxanye i lima dimini,
hanma fure ɲaxin naxanye faxan tima yanyin na.

⁷ Muxu wuli kedenna faxama nen i dɛxɔn ma,
muxu wuli fu yi bira i rabilinni,
koni fefe mi ligɛ i tan na.

⁸ I i yɛɛn tima nen tun,
i yi muxu ɲaxine saranna to.

⁹ N bata n yigiya i tan ma Alatala.
I na Kore Xɔnna Ala findi i luxunden na,

¹⁰ fe ɲaxi yo mi i liyɛ.
Gbalɔ yo mi masoɛ i konna ra.

¹¹ Ala yamarin fima nen a malekane ma i ya fe yi
alogo e xa i kantan i ya sigatiin birin yi.

¹² E yi i tongo
alogo i nama i sanna din gɛmɛ yo ra.

¹³ I tima yatane nun saɲine fari nen.
I yi yata sɛnbɛmane nun saɲi ɲaxine yibodon.

¹⁴ Ala naxa, “N na kanna rakisima nen
bayo a n xanuxi.

N na ratangama nɛn
bayo a n kolon Ala ra.

¹⁵ A na n xili, n na a yabima nɛn.

N luma a xɔn ma nɛn tɔrɔni.

N na a xunbama nɛn,
n yi binyen sa a ma.

¹⁶ N yi siimaya xunkuye faɲin fi a ma,
n yi a yita a ra
a n tan nan a rakisima.”

92

Tantun betina

¹ Tantun betina. Sigi sariɲanxina. A xa ba Matabu
Lɔxɔni.

² A lan Alatala yi tantun.

Kore Xɔnna Ala,
a lan betin xa ba i xa,

³ i ya hinanna fe yi fala xɔtɔn yo xɔtɔn,
i ya tinxinna fe yi fala kɔɛ yo kɔɛ,

⁴ betine yi ba i xa kondenna nun bɔlɔn xuiin na.

⁵ Alatala, i kɛwanle bata n nasɛwa.

N sɛwa betin bama nɛn i ya wanle fe ra.

⁶ Alatala, i ya wanle gbo de!

I miriyane tilin han!

⁷ Xaxilitaren mi ito kolon.

Daxun mi ito famuma.

⁸ Fa fala, muxu ɲaxin kelima nɛn

alo sɛxɛ ɲaxina,

fe ɲaxi rabane birin sabatima nɛn,

koni habadan halagin nan e yɛɛ ra.

⁹ Amasɔtɔ i tan Alatala nan feen birin xun na
habadan.

¹⁰ I yaxune ni i ra, Alatala,

i yaxune ni i ra, e halagima!
 Fe ɲaxi rabane birin xuyama ayi nɛn.

¹¹ I bata n sɛnbɛn gbo ayi
 alo burunna ɲingena,
 i yi ture faɲin susan n ma.

¹² N na n yeɲgefane yarabixin toma.
 N na n yaxune wuga xuiin mɛma.

¹³ Koni tinxin muxune sabatima nɛn
 alo tugu binla.

E sɛnbɛn gboma ayi nɛn
 alo suman binle Liban yamanani

¹⁴ alo wudin naxanye sixi Alatalaa banxini.
 E sabatima nɛn en ma Alaa banxini.

¹⁵ E mɔn bogima
 hali e to bata kɔxɔ.
 E rafexi igen na, e xinde.

¹⁶ Na bata Alatalaa tinxinna yita.
 A tan nan n kantan fanyen na,
 fe ɲaxi yo mi a tan yi.

93

Ala nan mangan na

¹ Alatala nan mangan na,
 a rabilinxi nɔrɔn nun fangan nan na.
 Nanara, bɔxɔn dɔxi ken,
 a mi yigisanma.

² Ala, xabu a fɔlɔni,
 i ya mangayaan na.
 I na yi habadan!

³ Alatala, baane e xuini tema,
 baane e xuini tema han!
 Baane bata walaɲɛ ayi.

4 Alatala sɛnbɛn gbo kore xɔnna ma!

A gbo fɔxɔ igen mɔrɔnne xa.*

A dangu fɔxɔ igen xunfan gbeen na.

5 Alatala, i ya maxadi xuine luma nɛn habadan!

Sariyanna lanxi i ya banxin nan ma, han
habadan!

94

Ala nan birin ma kitisaan na

1 Ala naxan gbeeɲɔxɔ tiin na, Alatala,
i tan Ala naxan gbeeɲɔxɔ tiin na,
i xa i yete makeɛnɛn.

2 Dunuɲa kitisana, keli,
i yi wasodene saran e kewanle ra.

3 Alatala, muxu ɲaxine luma ɲaxanɲe
han waxatin mundun?

4 Fe ɲaxi rabane e yete matɔxɔma kanba falane yi.

5 Alatala, e bata i ya muxune yigbetɛn.
E bata i ya yamaan nayarabi.

6 E kaɲa gilɛne nun kiridine nun xɔɲene faxama.

7 E yi a fala, e naxa,
“Alatala mi nxu toma.
Yaxubaa Ala mi a ɲɔxɔ luxi a xɔn.”

8 E a liga e yeren ma
e tan xaxilitarene,
e tan daxune,
e xaxili sɔtɔma waxatin mundun?

9 Ala naxan en tunle rafalaxi,
a tan mi fala xuiin mɛma ba?
Ala naxan en yeɛne rafalaxi,

* 93:4: Igen mɔrɔnne: alo foyen na so igeni.

a tan mi toon tiin ba?

¹⁰ A tan naxan siyane birin xuruma,

a mi e fe saranma e ra ba,

a tan naxan muxune xaranma fe kolonna ma?

¹¹ Alatala muxune miriyane kolon,

a sese mi ne ra.

¹² Alatala, sɛwan na kannna xa

i naxan xuruma,

i naxan xaranma i ya sariyan xɔn.

¹³ I matabun fi a ma tɔrɔ lɔxɔne yi,

han yinli ge muxu ɲaxine yɛɛ ra.

¹⁴ Alatala mi a muxune rabeɲinma,

a mi a mɛma a kɛɛn na.

¹⁵ Kitine mɔn sama nɛn tinxinni,

sɔndɔmɛ faɲi kanne birin tinma nɛn na ma.

¹⁶ Nde tiyɛ n xɔn muxu ɲaxine xili ma?

Nde kelɛ,

a ti n xɔn fe ɲaxi rabane xili ma?

¹⁷ Xa Alatala mi yi n mali nun,

n niin yi bama nɛn mafuren!

¹⁸ N to yi a falama, n naxa,

“N birama nɛn!”

Alatala, i yi n mali i ya hinanni.

¹⁹ N na kuisan,

i ya hinanna n niin lugoma nɛn sɛwan na.

²⁰ I mako mi kitisa tinxintarene ma,

naxanye muxune ɲaxankatama e tɔnne yi.

²¹ E e malanma tinxin muxune xili ma,

e yi sɔntarene yalagi, e faxa.

²² Koni Alatala bata findi n ma faran makantanxin
na.

N ma Ala nan n kantan fanyen na

n nan n luxunma naxan yi.

²³ A e hakene saranma e ra nen.

Alatala en ma Ala e raxarima nen e fe naxine ma.

95

Tantun betina

¹ E fa, en xa fa sewa betin ba Alatala xa!

En sonxo sewani Ala xa,

en kantan fanyena, en nakisimana.

² En fa a yetagi, en barikan bira a xa.

En yi a tantun sewa betine yi.

³ Amasoto Alatala nan Ala gbeen na.

A tan nan manga gbeena alane birin xun na.

⁴ A tan nan gbee boxon bunne nun geyane xun-
tagine ra.

⁵ A tan nan gbee foxo igen na,

bayo a tan nan a daxi.

A tan nan boxo xonna rafalaxi.

⁶ E fa, en fa en xinbi sin,

en yi Ala batu.

En xa en xinbi sin Alatala bun

naxan en daxi.

⁷ Amasoto a tan nan en ma Ala ra.

En findixi a yamaan nan na

alo a xuruse kurun naxan nabama.

Xa e Ala fala xuiin me to,

⁸ e nama e boneni xodoxo

alo e benbane Meriba yi,

alo e naxanye liga na waxatini Masa yi tonbonni.*

⁹ E n matandi nen menni,

e yi n mato,

* **95:8:** Na fe mon sebexi Xaroyaan 17.7 kui.

hali e to bata yi n kewanle to.

¹⁰ N xɔlɔ na waxati muxune ma jɛɛ tonge naanin,
n yi a fala, n naxa,

“Yamani ito bɔjɛn makuya n na,
e mi biraxi n ma kiraan fɔxɔ ra.”

¹¹ Nayi, n yi n kɔlɔ n ma xɔlɔni n naxa,
“E mi soe n ma matabudeni mumɛ!”

96

Ala nan mangane birin xun na Taruxune Singen 16.12-33

¹ Bɛti nɛnɛn xa ba Alatala xa!
Dunɔja muxune birin xa bɛtin ba Alatala xa.

² Bɛtin xa ba Alatala xa,
a xinla yi tantun!

Ɛ yi lu a raliyɛ waxatin birin yi
fa fala a bata en nakisi.

³ Ɛ a binyena fe fala siyane birin xa,
ɛ yi a kabanako feene rali muxune birin ma.

⁴ Alatala gbo,
a lan a xa matɔxɔ han!
A lan

a xa binya dangu alane birin na.

⁵ Siyane alane birin findixi ala fuune nan na,
koni Alatala tan bata koren da.

⁶ A rabilinxi nɔrɔn nun gboon nan na.
A yire sarijanxin nafexi sɛnbɛn nun binyen nan
na.

⁷ Ɛ tan dunɔja siyane birin,
ɛ fa Alatala tantun,
ɛ yi a tantun a binyen nun a sɛnbɛna fe ra.

⁸ Ɛ fa Alatala tantun a xili binyena fe ra.
Ɛ fa kiseene ra a Batu Banxini.

9 Ε Alatala batu a n̄r̄o sarijanxini.
 Dunuḡa muxune,
 ε xuruxurun a yeṭagi.
 10 Ε yi a fala siyane xa,
 a Alatala nan mangan na.
 Nanara, dunuḡa a kiini,
 a mi yigisanma.
 Ala siyane makitima tinxinna nin.

11 Kore x̄onna nun b̄ox̄o x̄onna xa seḡa han!
 F̄ox̄o igen xa a xuini te
 e nun seen naxanye a x̄ε ra.
 12 Burunna xa seḡa e nun a yi seene birin.
 F̄ot̄onna wudine birin xa s̄onx̄o seḡani,
 13 e s̄onx̄o Alatala yeṭagi,
 amas̄oṭ̄o a fama n̄n.
 A fama n̄n a kitin sa dunuḡa yi.
 A dunuḡa muxune makitima n̄n tinxinni,
 a siyane kiti a ḡ̄ondini.

97

Ala nan keden pe mangan na

1 Alatala nan mangan na!
 Dunuḡa xa ḡaxan!
 Ε seḡa ε tan f̄ox̄o ige tagi b̄ox̄one!
 2 A rabilinxi kundaan nun dimin nan na.
 A mangayaan senbe soxi tinxinyaan nun sariya
 kenden nan na.
 3 Tεεna a yeε ra,
 naxan a yaxune ganma a rabilinni.
 4 A kuyen na a ḡinna mas̄ox̄n,
 dunuḡa birin yi yalan.
 B̄ox̄n yi a to a xuruxurun.

⁵ Geyane xuyama ayi Alatala yεtagi,
dunuḡa birin Marigina,
alo kumi dolen na xulun.

⁶ Koren xonna a tinxinyaan nalima nen,
siyane birin yi a binyen to.

⁷ Suxure batune yagima nen,
naxanye suxurene mataxoma.

Alane birin e xinbi sinma nen a bun.

⁸ Siyon kaane a mema nen e sewa.

Yuda taane yi ḡaxan i ya kiti saxine fe ra, Alatala.

⁹ Alatala, i tan nan Kore Xonna Ala ra
dunuḡa birin xun na.

I tan gbo dangu alane birin na.

¹⁰ Alatala rafaḡ naxanye ma,
fe ḡaxin xa raḡaxu ne ma.

A tɔgɔndiya muxune kantanma nen,
a yi e xunba muxu ḡaxine yii.

¹¹ Kenenna minima nen tinxin muxune xa,
muxu sɔndɔmε faḡine sewaḡa nen.

¹² ε tan naxanye birin tinxin,
ε sewa Alatala a fe ra,
ε a xili sariḡanxin tantun.

98

Ala nan mangan na

¹ Tantun betina.

ε beti nenεn ba Alatala xa.

A bata kabanako feene liga!

A en nakisima a senben nun a sariḡanna nan xɔn.

² Alatala bata a marakisin nun tinxinna yita
siyane ra.

³ A mi ḡinanxi a hinanna nun a tinxinna xɔn

Isirayila yamaan xa.
 Bəxən danne birin bata a to
 a en ma Ala bata en nakisi.

⁴ Dunuḡa muxune birin xa sənxo sɛwani Alatala
 xa.

Ɛ sɛwaxin yi sənxo han,
 ɛ yi a tantun bɛtini!

⁵ Ɛ tantun bɛtine ba Alatala xa bəlɔnna ra!
 Ɛ bəlɔnna nun tantun bɛti xuini te!

⁶ Ɛ xətane nun fenne fe.
 Ɛ sənxo sɛwani mangan xa, Alatala.

⁷ Fəxo igen xa a xuini te
 e nun seen naxanye birin a xɔɛ ra.
 Dunuḡa muxune birin xa e xuini te.

⁸ Baane xa e xuini te
 alo yii bənbə xuina!
 Geyane xa sənxo sɛwani e bode xən!

⁹ E sɛwa Alatala yɛtagi,
 amasɔto a fama nɛn.
 A fama nɛn, a kitine sa dunuḡa yi.
 A dunuḡa muxune makitima nɛn tinxinni,
 a siyane kiti a ɲəndini.

99

Ala nan mangane birin xun na

¹ Alatala nan mangan na.
 Siyane xuruxurunma.
 A mangaya gbɛdɛn maleka gubugubu kanne tagi.

Bəxən xuruxurunma.
² Alatala gbo Siyon yi!
 A tan nan siyane birin xun na.

³ Birin xa i xinla tantun
 naxan gbo, a magaxu.

Ala sariɲan han!

⁴ Mangan Ala sɛnbɛn gbo!

Sariya kɛndɛn nafan a ma.

I tan nan tinxinyaan daxi.

I tan nan sariya kɛndɛn

nun tinxinna saxi Yaxuba bɔnsɔnni.

⁵ Ɛ Alatala batu, en ma Ala.

Ɛ yi ɛ xinbi sin a manga gbɛdɛn san bun.

A sariɲan!

⁶ Nabi Musa nun Haruna yi a saraxaraline ye.

Samuyɛli yi a maxandi muxune ye.

E yi Alatala maxandima,

a yi e yabi.

⁷ A yi falan tima e xa nɛn

keli kundani.

E yi na maxadi xuine nun tɔnne suxuma,

a yi naxanye soma e yii.

⁸ Alatala nxɔ Ala,

i tan yɛtɛɛn nan yi e yabima,

i findi Ala dijaxin nan na e xa,

koni i e fe ɲaxine saran e ra nɛn.

⁹ Ɛ Alatala en ma Ala batu,

ɛ xinbi sin a geya sariɲanxin bun.

Amasɔtɔ Alatala en ma Ala sariɲan.

100

Tantun Bɛtina

¹ Tantun bɛtina, barika birana.

Dunɲa muxune birin xa sɔnxɔ sɛwani Alatala xa.

² Ɛ Alatala batu sɛwani.

Ɛ fa a yɛtagi, ɛ sɛwa bɛtine ba a xa!

³ Ɛ a kolon a Alatala nan Ala ra.

A tan nan en daxi.

A tan nan gbee en na.
 A yamaan nan en tan na,
 alo a xuruseen naxanye rabama.
⁴ Ɛ nɛma soma a Batu Banxini,
 ɛ barikan bira a xa!
 Ɛ a tantun a tanden ma!
 Ɛ a tantun,
 ɛ barikan bira a xa.
⁵ Amasɔɔ Alatala fan,
 a hinanna luma nɛn habadan!
 A tinxinyaan luma nɛn
 habadan han habadan!

101

Mangana de xui tongona Ala xa

¹ Dawudaa betina.
 N betini ito bama
 i ya hinanna nun i ya sariya kɛndɛn nan ma fe ra.
 Alatala, n tantun betin bama i tan nan xa.
² N katama nɛn
 n xa lu kira kamalixin xɔn.
 I fama n fɛma waxatin mundun yi?
 N sigan ti tinxinni n ma banxini.
³ N mi tinjɛ fe jaxin ma mumɛ!
 N dɛnkɛɛyatarene kɛwanle rajaxuma nɛn.
 Nxu mi sese malanjɛ.
⁴ N mi findɛ tinxintaren na.
 N mi fe jaxi yo rabɛ.
⁵ Naxanye muxune mafalan wundoni,
 n ne dɛɛn suxuma nɛn.
 Naxanye muxune matoma a jaxin na wasoni,
 n mi dijɛ ne ma mumɛ!
⁶ N na n yɛɛn tima nɛn muxu tɔgɔndiyaxine ra
 yamanani,
 alogo e xa lu n fɛma.

Naxan na sigan ti tinxinni,
 na luma nen n ma wanla ra.
⁷Yanfanten yo mi luyε n konni.

Wule fala yo mi luyε n yetagi.

⁸Xɔtɔn yo xɔtɔn

n muxu ɲaxine bama nen yamanani,
 n fe ɲaxi rabane birin kedima nen Alatalaa taani.

102

Tɔrɔ muxuna Ala maxandina

¹ Tɔrɔ muxuna Ala maxandina sɔxɔleni, a a
 mawuga Alatala xa.

² Alatala, i tuli mati n ma maxandin na.

I n ma mawuga xuiin name!

³ I nama i yetagin luxun n ma
 n nɛma tɔrɔni waxatin naxan yi!

I tuli mati n na.

N na i xili,

n yabi mafuren!

⁴ Amasɔtɔ, n siin ɲanmatɔn ni i ra
 alo tutina.

N fatin ganma alo tɛɛ wolonna.

⁵ N bɔɲɛn xaraxi alo sɛxɛna.

Donse xɔli mi fa n na sɔnɔn.

⁶ Kutunna bata n doyen.

⁷ N bata liga

alo toxorona tonbonni,

alo kutunxunban taa xɔnni.

⁸ N mi xima.

N bata lu yɛɛ radunduni

alo xɔliin banxin fari.

⁹ N yaxune n konbima fɛrijɛn gbɛn,

e fala xɔlɛn ti n ma,

e n xinla findi danga ti seen na.

10 N xube fujin nan donma.
N yee gen bata basan n min igen na.

11 Amasoto i ya xolona fe ra,
i bata n tongo i yi n woli ayi.

12 N siin janmatson ni i ra
alo nininna jinbanna ra.
N bata liga alo sexe xarena.

13 Koni Alatala,
i tan nan mangan na habadan!
Mayixetene nun mayixetene i ya fe falama nen.

14 I kelima nen i kininkinin Siyon taan ma.
I dija waxatin bata a li a ma.

Waxati saxi yeteen ni ito ra.

15 Hali taani ito gemene rafan nxu tan i ya walikene
ma.

A gbangbanna yeteen kininkininna nxu ma.

16 Siyane birin gaxuma Alatala yee ra nen.

Dunuja mangane birin yi gaxu i ya binyen yee ra.

17 Alatala mon na Siyon ti waxatin naxan yi,
a yi a yete makenen a binyeni.

18 A a yee ra findi muxu ramexine ma,
a yi a tuli mati e maxandi xuiin na.

19 Na xa sebe mayixete famatone xa,
alogo yama famatson xa Alatala matoxo.

20 Alatala bata a yee ragodo
keli a yire sarijanxini kore xonna ma.

A bata a yee ragodo dunuja ma
keli ariyanna yi.

21 Muxun naxanye kason na
a bata ne kutun xuine me.

A bata na muxu yalagixine xaroya,

22 alogo e xa Alatala xinla fala Siyon yi,

e yi a tantun Yerusalen taani,
²³siyane nun yamanane birin na e malan waxatin
 naxan yi Alatala batudeni.

²⁴Marigin bata n senben jan n ma siimayani,
 a yi n siin jan.

²⁵N yi a fala, n naxa,

“N ma Ala, i nama n faxa.

N munma fori. I tan luma nen habadan!

²⁶I baxa xonna da nen,

xabu a foloni.

I yii faxan nan kore xonna ra.

²⁷Ne birin danguma nen,

koni i tan luma nen na.

Ne birin forima nen,

e kala alo dugina,

i yi e masara.

²⁸Koni i tan luma nen i kiini waxatin birin.

I ya siimayaan mi janje mumel!

²⁹Nxu tan i ya walikene diine luma nen i fema,

e yixetene fan yi sabati i yetagi.”

103

Alaa hinanna

¹Dawuda gbeena.

N xa Alatala tantun n niin birin na!

N xa a xili sarijanxin tantun n baje ma feu!

²N xa Alatala tantun n niin birin na!

N nama jinan a wali faji yo xan.

³A tan nan n mafeluma n haken birin na.

A tan nan n nakendeyama furen birin ma.

⁴A tan nan n natangama sayaan ma,

a yi n nakamali hinanna nun kininkininni.

⁵A tan nan siimaya fajan fima n ma,

alogo n mən xa fangan sətə
alo singbinna.

⁶ Alatala tinxin,
a tan nan kiti kəndən sama muxu ɲaxankataxine
xa.

⁷ A bata a feene yita Nabi Musa ra,
a yi a kəwanle yita Isirayila yamaan na.

⁸ Alatala kininkinin, a diɲa.
A mi xələn xulən. A hinanna gbo.

⁹ A xələxin mi en mafalɛ yɛyɛ!
A mi luyɛ xələxi han habadan!

¹⁰ A mi en suxuma en yulubine ra.
A mi en saranma en hakene ra.

¹¹ A hinanna gbo a yɛɛragaxu muxune yɛɛ ra yi,
alo kore xənna makuya bəxə xənna ra kii naxan yi.

¹² A bata en yulubine ba en ma,
a yi e makuya en na
alo sogeteden nun sogegododen tagi kuya kii
naxan yi.

¹³ Alatala kininkininma a yɛɛragaxu muxune ma
nən
alo fafan kininkininma a diine ma kii naxan yi.

¹⁴ A en da kiin kolon,
a kolon fa fala en kelixi bəndən nin.

¹⁵ Muxuna siimayaan luxi nən alo sɛxɛna,
a sabatima nən alo sɛxɛ fugena,

¹⁶ koni foye wolonna na sa a ma a xara ayi,
a yi ɲan hali a funfuna,
a mi luma na.

¹⁷ Koni Alatalaa hinanna luma nən
a yɛɛragaxu muxune xa habadan han habadan.

A tinxinna yi lu e diine diine xa,
¹⁸ xa e a layirin suxu,
 e yi e miri a fe ragidixine ma
 alogo e xa e rakamali.

¹⁹ Alatala bata a mangaya gbɛdɛn nafala kore
 xɔnna ma.

A tan nan mangayani seene birin xunna.

²⁰ Ɛ Alatala tantun, ɛ tan malekane.

Ɛ tan naxanye sɛnbɛ kanne ra,
 naxanye a falane ligama,
 naxanye a fala xuine suxuma.

²¹ Ɛ Alatala tantun,

ɛ tan a ganle kore xɔnna ma,

ɛ tan, a walikɛɛn naxanye a sagoon ligama.

²² Ɛ Alatala tantun,

ɛ tan a dali seene birin,

ɛ na lu dɛdɛ a mangayaan bun.

N xa Alatala tantun n niin birin na!

104

Daala Mangan tantun fena

¹ N xa Alatala tantun n niin birin na!

Alatala n ma Ala, i tan gbo de!

I tan marabɛri baxi nɔrɔn nun gboon nan na.

² A bata a yɛtɛ rabilin kɛnɛnna ra

alo doma gbeena.

A yi kore xɔnna yifulun

alo sɛnkɛna.

³ A bata a banxin ti igene fari kore xɔnna ma,

a yi kundane findi a masiga ti wontoron na,

a sigan tiin foyen nin.

⁴ A foyen findi a xɛraan na,

a tɛɛn findi a walikɛɛn na.

⁵ A bɔxɔn bɛtɛn sa ki faɲi.

A mi yigisanɲɛ mumɛ.

⁶ I bata tilinna radin bɔxɔn ma
alo domana,

igene yi te han geyane xuntagi.

⁷ Koni e yi e gi i ya xɔlɔn bun,

e yi e gi i ya galanna xuiin ma.

⁸ E yi godo lanbanne yi keli geyane ma,

han i yiren naxan yitɔnxi e xa.

⁹ I yi naninna sa

e mi dangue naxan na mumɛ,

alogo e nama fa sa bɔxɔn xun ma.

¹⁰ I tigi igene ragima xude wunle xɔn

dangu geya longonne ra.

¹¹ Burunna subene birin fa e minma mɛnna nin,

burunna sofanle fan yi fa min xɔnla ba na yi.

¹² Xɔline e tɛɛne sama xude dɛɛn nin,

e yi sɔnxɔɛ wudine kɔɛ ra.

¹³ A yi tulen nafa geyane fari keli kore,

i kɛwanle yi bɔxɔni li.

¹⁴ A yi sɛxɛn namini xuruseene xa,

e nun sansine muxune xa,

alogo e xa balon sɔtɔ bɔxɔni,

¹⁵ e nun manpaan naxan e rasɛwama,

e nun turen naxanye e fatin nayabuma ayi,

e nun donseen naxanye e sɛnbɛ soma.

¹⁶ Hali Alatalaa wudi binle fan igen sɔtɔma

e makoon naxan ma,

Liban yamanan suman wudine

Ala naxanye sixi.

¹⁷ Xɔlidine e tɛɛne sama mɛnna nin.

Xɔli xungbene fan yi e tɛɛne sa na fɔfɔ binle yi.

¹⁸ Xɛnle fan luma geya matexine fari,
fanye ra siine yi e luxun gɛmɛ yinle ra.

¹⁹ I bata kiken da waxatine yatɛ feen na.

Sogena a godo waxatin kolon.

²⁰ I dimin da alogo kɔɛɛn xa so,
burunna subene birin e masiga tima waxatin
naxan yi.

²¹ Yata sɛnbɛmane wurundunma
e balon fendeni
e e balon maxɔdinma Ala ma.

²² Sogen na te waxatin naxan yi,
e mɔn yi xɛtɛ,
e sa e sa e yinle ra.

²³ Nayi, muxune yi mini,
e siga e wanle ra han jinbanna ra.

²⁴ Alatala, i kɛwanle gbo,
I ne birin daxi fe kolonna nin.
Bɔxɔn nafexi i ya dali seene nan na.

²⁵ Fɔxɔ igen mato, a gbo.

Niimaseen sifan birin a yi,
a xurin nun a xungbena,
naxanye mi nɔɛ yatɛ kɔnin.

²⁶ Kunkine sigama a tan nan xun ma.

E nun ige yi sube magaxuxine
i naxan daxi alogo e xa sabaan so a yi.

²⁷ E birin yengi i tan nan ma donse feen na,
e makoon na bira a ma waxatin naxan yi.

²⁸ I donseen soma e yii nɛn,
e yi a don.

I donseen so e yii

han e yi wasa.

²⁹ I na i xun xanbi so,
e yigitεε.

I na e niin ba, e yi faxa.

E xεtε bendeni e kelixi denaxan yi.

³⁰ Koni i na niin bira e yi waxatin naxan yi,
e da, seen birin yi findi a nenεn na bεxεn fari.

³¹ Alatalaa binyen xa lu habadan!

Alatala xa sεwa a kewanle fe ra!

³² Ala na bεxεn mato, a xuruxurun.

A na a yiin din geyane ra,
e tutin yi mini.

³³ Fanni n nan n nii ra,

n βetin bama nen Alatala xa.

N tantun βetin bama n ma Ala xa nen n siin birin
yi.

³⁴ N ma βetin xa a keεnεn.

Amasεtε n ma sεwan kelima Alatala nin.

³⁵ Ala xa yulubi kanne ɲan bεxεni.

Ala xa muxu ɲaxine ratunu.

N xa Alatala tantun n niin birin na!

Tantunna Ala xa!

105

Ala nun a yamana fe

Taruxune Singen 16.8-22

¹ ε Alatala tantun. ε yi a maxandi.

A bata naxan liga, ε na fala siyane xa.

² ε βetin ba a xa,

ε yi a tantun βetine yi,

ε yi a kabanako feene birin fala.

³ ε ε kanba a xili sariɲanxini.

Naxanye birin Alatala fenma,
ne xa sɛwa.

⁴ Ɛ ɛ yɛɛ rafindi Alatala nun a sɛnben ma,
ɛ lu a fenɲɛ waxatin birin.

⁵ A wali fajin naxanye ligaxi
e nun a kabanako feene
nun a kitin naxanye saxi,
ne fe xa rabira ɛ ma,

⁶ ɛ tan Iburahima bɔnsɔnna,
a walikene,
ɛ tan Yaxubaa diine,
Ala naxanye sugandixi.

⁷ A tan nan Alatala ra, en ma Ala.
A tan nan bɔxɔn birin kitisaan na.

⁸ A ɲɔxɔ luma a layirin xɔn ma nɛn
han habadan,
e nun a falane fe han mayixetɛ wuli keden,
⁹ e nun a layirin naxan xidi e nun Iburahima tagi,
a yi a kɔlɔ Isiyaga xa.

¹⁰ A mɔn yi a ragidi Yaxuba ma sariyan xɔn,
a findi habadan layirin na Isirayila kaane xa.

¹¹ A naxa, “N Kanan yamanan soma nɛn
ɛ nun i yixetene yii ɛ kɛɛn na.”

¹² E mi yi wuya nun.

Xɔɲɛ dando nan tun yi e ra na yamanani.

¹³ E yi kelima nɛn siyana nde yɛ
e siga nde gbɛtɛ yɛ,
e keli yamanana nde yi
e siga nde gbɛtɛ yi.

¹⁴ Koni a mi tinɲɛ
muxu yo xa e ɲaxankata.

A mangane rakolon nɛn e fe yi, a naxa,

¹⁵ “Ɛ nama fefe liga n ma muxu sugandixine ra.
Ɛ nama fefe ɲaxi liga n ma nabine ra.”

16 Ala yi fitina kamɛn naso e yamanani,
a yi e donseen birin ɲan.

17 Koni Ala yi xɛmɛna nde rasiga a yamaan yɛɛ ra.
Yusufu nan yi na ra
naxan mati konyiyani.

18 E yi yɔlɔnxɔnna sa a sanne ma,
e wuren bira a kɔɛ.

19 Han na waliyiya falane yi kamali
a naxanye ti.

Alatalaa falan yi a yita
a a ɲɔndi.

20 Nanara, mangan yi a beɲin,
naxan yi siyane xun na,
na yi a xɔrɔya.

21 A yi Yusufu lu a yamanan xun na.

A yi lu mangan yii seene birin xun na,

22 alogo a xa a kuntigine matinxin a waxɔnna ra,
a yi na fonne xaran fe kolonna ma.

23 Nayi, Isirayila yi fa Misiran yi,
Yaxuba yi dɔxɔ Xami bɔnsɔnna yamanani.

24 Ala yi dii wuyaxi fi a muxune ma.
E sɛnbɛn yi gbo ayi dangu e yaxune ra.

25 A yi Misiran muxune bɔɲɛn masara,
Isirayila yamaan yi raɲaxu e ma.

E yi a walikɛne ɲaxankata feni tɔn.

26 A yi a walikɛɛn Musa rasiga e ma
e nun Haruna, a naxan sugandixi.

27 E yi Alaa taxamaseri magaxuxine liga e yɛ,
e a kabanako fe wanle kɛ
Xami bɔnsɔnna yamanani.

28 Ala yi dimin naso na yamanani.
E mi yi nɔɛ na yamarin matandɛ.

29 A yi e igene findi wunla ra,
e yεxεne birin yi faxa.

30 E yamanan birin yi findi xunɲεne ra.
Mangana banxin birin yi rafe xunɲεne ra.

31 Ala yi xεne nun sosone yamari,
e yi mini yamanan birin yi.

32 A yi balabalan kεsεne ragodo e ma,
Galanna yi godo a yamanan birin yi.

33 Ala yi e manpa binle* kala
a yi yamanan wudine birin magira.

34 A yi tuguminne fan yamari,
e yi fa,

suɲεn naxanye mi yi nɔε yate.

35 E yi yamanan se ɲingine birin don.
E yi e donseen birin don.

36 Ala yi e dii singene birin faxa yamanani,
naxanye findixi e yixεε sɛnbɛn na.

37 A yi Isirayila yamaan namini Misiran ya-
manani,

e gbetin nun xεmaan xali,
muxu yo mi bira e bɔnsɔnne ye.

38 Misiran kaane yi sεwa e keli feen na,
bayo e yi gaxuxi e yεε ra han!

39 Ala yi kundaan so a muxune xun na.
N yi tεε dεgɛn ti e yεε ra

alogo a xa e lu kεnɛnni.

40 E Ala maxɔdin,
a yi dɔmɛne nun donseene ragodo e ma
keli kore, e lugo.

* **105:33:** Wudi binla nde na yi, mɛn kaane naxanye sima, e yi naxanye bogi yitɔnma alo manpana e gbee kiini.

⁴¹ A yi fanyen bɔ, igen yi mini a yi,
 a yi godo tonbonni alo xude wunla,
⁴² bayo a fala sarijanxina fe rabira nen a ma
 a naxan ti Iburahima xa, a walikena.
⁴³ A yi a yama sugandixin namini Misiran yi,
 e naxan, e sɔnxɔ sɛwani.
⁴⁴ A yi siya gbɛtɛne bɔxɔn so e yii,
 e yama gbɛtɛne wali xɔnna sɔtɔ e kɛɛn na,
⁴⁵ alogo e xa a tɔnne suxu,
 e yi a sariyan birin suxu.
 Tantunna Alatala xa!

106

Alaa fanna a muxune xa
Taruxune Singen 16.34-36

¹ Tantunna Ala xa!
 Ɛ Alatala tantun amasɔtɔ a fan.
 A hinanna luma nen habadan!
² Nde nɔɛ Alatalaa wali gbeene birin ma fe fale?
 Nde nɔɛ tantunna birin fiyɛ a ma?
³ Sɛwan na kanne xa
 naxanye a sariyane suxuma,
 naxanye fe tinxinxin ligama waxatin birin.
⁴ Alatala, i nɛma i ya yamaan maliyɛ waxatin
 naxan yi,
 i xaxili lu n xɔn ma.
 I yi n fan mali
 i nɛma e rakisɛ waxatin naxan yi,
⁵ alogo n xa i ya yama sugandixin sabatixin to,
 alogo nxu nun i ya muxune xa sɛwa
 nxu bode xɔn ma,
 nxu birin yi nxu yetɛ matɔxɔ sɛwani.
⁶ Nxu bata yulubin liga

alo nxu benbane a liga kii naxan yi.

Nxu bata hakene nun fe naxine raba.

⁷ Nxu benbane to yi Misiran yamanani,

ne mi yi i ya kabanako fe wanle yatexi.

E ninan nen na waxatine birin xon ma

i yi hinanma e ra waxatin naxanye yi.

E yi murute Gbala Baan de.

⁸ Koni a yi e rakisi a xili binyena fe ra,

alogo a senbe gbeena fe xa kolon.

⁹ A yi falan ti Gbala Baan xili ma,

a yi xara ken!

A yi e ragidi igen tilinxi yire xareni

alo tonbonna.

¹⁰ Ala yi e rakisi na muxune ma

naxanye yi e ranaxuxi.

A yi e xunba e yaxune yii.

¹¹ E yenge faane yi faxa igeni.

Muxu yo mi lu.

¹² Nayi, e yi la a fala xuine ra,

e yi tantun betine ba a xa.

¹³ Koni Ala naxan ligaxi,

e ninan na xon mafuren,

e mi a mame a yi feene rakamali,

¹⁴ Xoyin yi e suxu tonbonni

e yi Ala bunba boxo xareni.

¹⁵ E naxan maxadin,

Ala yi na so e yii,

koni a yi furen fan nafa e ma.

¹⁶ E yi Nabi Musa maxaxolon folo,

e nun Haruna naxan nasarijanxi Alatala xa.

¹⁷ Boxon deen yi rabi a Datan gerun.

A yi Abirami nun a muxune ye maluxun.

18 Tεεν yi e ganla gan,
a yi muxu ηaxine suxu.

19 E yi xεmaan nafala ηinge dii sawura suxuren na
Horebe Geyaan ma,
e yi seen batu naxan nafalaxi wuren na.

20 E yi Ala binyen masara ηinge dii sawuran na
naxan σεχεν donma.

21 E ηinan Ala xεn
naxan e rakisixi
naxan wali gbeene κε Misiran yamanani.

22 A kabanako feene liga Xami bεnsεnna ya-
manani,
e nun fe magaxuxine Gbala baani.

23 Ala yi a fala a e raxεrima nen,
fε a muxu sugandixin Musa a ti a yεtagi
alogo a xa xετε a xεlεn fεxε ra,
alogo a nama e birin halagi.

24 Awa, e yi e με na bεxε fαηin fan na
amasεtε e mi yi laxi a falan na.

25 E yi lu a mafale e bubune kui.
E mi Alatalaa falan name.

26 Nanara, a yi a kεlε e xili ma,
a e luma nen tonbonni e faxa,

27 a yi e yixεtene raxuya ayi siyane ye,
a yi e raxuya ayi yamanane yi.

28 Alaa yamaan Baali-Peyori li waxatin naxan yi,
e yi saraxane don
naxanye yi bama ala fuune xa.

29 E κεwanle yi Ala raxεlε e ma
fure ηaxin yi godo e ma.

30 Koni Finexasi yi keli,

a yi na feen dan,
na furen yi dangu.

³¹ Ala yi na yate tinxinna ra a xa
waxati famatone yi han habadan.

³² E yi Ala raxolo Meriba igene de,
Musa yi toron soto e fe ra.

³³ E yi a liga Musa xoloxin yi falan ti xaxilitareyani.

³⁴ E mon mi siya gbetene faxa
Alatala tonna sa naxanye fe yi.

³⁵ E yi basan siyane ra,
e yi lu e namunne lige.

³⁶ E yi e suxurene batu.

Na nan findi e rabira xunna ra.

³⁷ E yi e dii xemene nun dii temene ba saraxane ra
jinanne xa.

³⁸ E diidine faxa naxanye mi fefe kolon.

E ne ba saraxane ra Kanan suxure kidene yi,
baxon yi xosi na faxane fe ra.

³⁹ E yi e yete xosi e kewanle xon.

E suxure feene yi lu alo yalunyana Ala mabinni.*

⁴⁰ Nanara, Alatala yi xolo a yamaan ma.

E yi rapaxu a ma.

⁴¹ A yi e rabejin siyane yii,
e yi rapaxu naxanye ma,

ne yi non soto e xun na.

⁴² E yaxune yi e jaxankata,
e yi e rayarabi e senbeni.

⁴³ A yi a muxune xunba sanja ma wuyaxi,

* **106:39:** Na luxi nen alo yalunyana Ala ye ra yi bayo Ala waxi a yamaan xa tinxin a xa alo jaxanla lan a xa tinxin a xemen xa kii naxan yi.

koni e yi lu murute,
e lu kankanɲe e haƙene ma.

⁴⁴ Koni, a to e wuga xuiin me,
a yi e tɔrɔyaan to.

⁴⁵ A yi a miri a layirina fe ma.
A yi diɲa a hinanna a fe ra.

⁴⁶ Ala yi a liga a naxanye a yamaan suxi
ne yi kininkinin e ma.

⁴⁷ Alatala nxɔ Ala, nxu rakisi.
I mɔn xa fa nxu ra keli siya gbɛtɛne ye,
alogo nxu xa i xili sariɲanxin tantun,
na yi findi nxu kanba xunna ra.

⁴⁸ Barikan xa bira Alatala xa,
Isirayilaa Ala habadan han habadan!
Yamaan birin xa a ratin “Amina.”
Tantunna Ala xa!

Yaburin Yire Suulundena: Keli Sora 107 ma han 150

107

Ala tantun bayo a fan

¹ ɛ Alatala tantun bayo a fan!

A hinanna luma neɲ habadan!

² Alatala ɛ tan naxanye birin xunbaxi,
ɛ a fala,

a ɛ tan naxanye xunbaxi ɛ yaxune yii,

³ a faxi ɛ tan naxanye ra
sa keli yamana gbɛtɛne yi,
sa keli sogeteden nun sogegododen binni,
e nun kɔmɛn fɔxɔn nun yiifari fɔxɔn ma.

⁴ Ndee bata yi lɔ ayi tonbon magaxuxini,
e mi yi fa kiraan toma siga taani
muxune dɔxi dɛnaxan yi.

⁵ Kamɛn nun min xɔnla yi e suxu,
e yigitɛgɛ.

⁶ Awa, e yi tɔrɔni waxatin naxan yi,
e yi e xui ramini Alatala ma,
a yi e xunba e tɔrɔni.

⁷ A yi ti e yɛɛ ra siga kira tinxinxin xɔn ma.
A siga e ra taani
muxune dɔxi dɛnaxan yi.

⁸ E xa Alatala tantun a hinanna fe ra,
e nun a kabanako feen naxanye ligaxi e xa.

⁹ A min xɔnla bama muxune ra,
a yi kamɛtɔne ralugo donse faɲine ra.

¹⁰ Ndee yi dimin nun bɔɲɛ rafɔrɛn nin,
e ɲaxankataxin xidixi yɔlɔnxɔnna ra kasonn kui.

¹¹ Amasɔtɔ e bata yi murutɛ Alaa falane ma,
e mi yi Kore Xɔnna Alaa maxadi xuine suxi.

¹² Tɔrɔn yi e xadan,
e dagalanɲɛ ayi,
muxu yo mi e mali.

¹³ Awa, e yi tɔrɔni waxatin naxan yi,
e yi e xui ramini Alatala ma,
a yi e rakisi tɔrɔn ma.

¹⁴ A yi e ba dimin nun bɔɲɛ rafɔrɛni.
A yi e yɔlɔnxɔnne yibolon.

¹⁵ E xa Alatala tantun a hinanna fe ra,
e nun a kabanako feen naxanye ligaxi e xa.

¹⁶ A wure dɛɛne gira,
a yi wure gbelemɛne kala.

17 Xaxilitaren nan yi ndee ra.

E yi tərōma

e matandine nun e hakene nan ma fe ra.

18 E na donseen to,

e bəŋe masiga ayi.

E yi maso sayaan na.

19 Awa, e yi tərōni waxatin naxan yi,

e yi e xui ramini Alatala ma,

a yi e rakisi tərōn ma.

20 A yi falan ti, a e rakendeya.

A yi e ratanga gaburun ma.

21 E xa Alatala tantun a hinanna fe ra,

e nun a kabanako feen naxanye ligaxi e xa.

22 E xa barika bira saraxane ba Ala xa

e yi a wali fajine fe fala,

e sōnxə sɛwani.

23 Ndee yi siga fəxə igen xun ma kunkin kui,

e yulayaan naba fəxə igen xun ma.

24 E yi Alatalaa wanle to,

a kabanako feene liga tilinna xun ma.

25 A yi foye gbeen yamari,

a yi fa fəb.

Fəxə igen yi walanŋe ayi.

26 Igen mərōnne yi lu kunkini tɛ pon,

a mən yi lu a ragodɛ tilinna ma.

E bata yi kəntəfili, e yigitɛgɛ.

27 E xun yi magi e ra,

e dagalanŋe ayi

alo muxun na a min.

E kətɛn birin yi findi fe fuun na.

28 Awa, e yi tərōni waxatin naxan yi,

e yi e xui ramini Alatala ma.

A yi e ba e tərəni.

²⁹ A yi a liga foye gbeen yi a raxara.

Walanna yi a raxara fəlo.

³⁰ Fəxə igen to a raxara,

e yi sɛwa.

A yi fa e ra e sodeni

e yi waxi dɛnaxan xən.

³¹ E xa Alatala tantun a hinanna fe ra,

e nun a kabanako feen naxanye ligaxi e xa.

³² E xa a batu yamaan malanni.

E mən xa a matəxə fonne malanni.

³³ A tan nan baane masarama tonbonna ra,
a yi tiginde findi bəxə xaren na.

³⁴ A bəxə fajin findi bəxə kalaxin na

fəxən dɛnaxan yi na kaane naxuyana fe ra.

³⁵ A mən yi tonbonna maxɛtɛ daraan na,

a yi bəxə xaren findi tigi yiren na.

³⁶ A yi fa kamətəne ra, e dəxə na,

e taan ti e luyɛ dɛnaxan yi.

³⁷ E yi xɛɛne bi,

e manpa binle si,

e yi tənə gbeen sətə e yi.

³⁸ A yi a yamaan baraka,

e yi wuya ayi,

a mi tin se yi ba e ningene ra.

³⁹ A yamaan yatən to xurun fəlo

e rayarabin nun tərən nun naxankatan bun,

⁴⁰ a yi na kuntigine rapaxu

naxanye a yamaan lu,

e siga wulaan xun xən kira mi dɛnaxan yi.

⁴¹ Koni a yi tərə muxune ba e tərəni,

a yi e denbayane rawuya ayi

alo e xuruseene.

⁴² Tinxin muxune yi na to,
e sɛwa,

koni muxu ɲaxine yi e dundu.

⁴³ Naxan na findi xaxilimaan na,
a xa a yengi lu feni itoe birin xɔn,
a yi Alatalaa hinanna kolon.

108

Ala maxandina malina fe ra lan yaxune fe ma

Yaburin 57.8-12 nun Yaburin 60.7-14

¹ Dawudaa βetina. Sigi sariɲanxina.

² Ala, n ma binyena,
n xaxili ragidixi yati!

N βetin bama nɛn, n yi i tantun!

³ N xulunma nɛn sinma,
n yi n ma bɔlɔnna nun kondenna maxa!
N kurunma βetin bɛ nɛn subaxa!

⁴ Alatala, n ni i tantunma nɛn siyane yɛ.
N βetin bama i xa nɛn bɔnsɔnne tagi.

⁵ I ya hinanna gbo han ariyanna.

I ya lannayaan texi han kore xɔnna.

⁶ Ala,
i ya binyen xa mayita kore xɔnna ma,
a yi bɔxɔn nafe!

⁷ I xanuntenne xunba,

i yi e rakisi i sɛnbɛni.

I yi n yabi.

⁸ Ala bata falan ti a yire sariɲanxini,
a naxa, “N nɔɔn tima nɛn,
n Siken taani taxun,
n yi Sukɔti lanbanna danne sa.

⁹ N tan nan gbee Galadi bɔxɔn nun Manase ra.

Efirami kaane findixi n ma yengɛsone nan na.

Yuda luxi nɛn

alo n ma mangaya dunganna.

¹⁰ Koni n ma konyin nan Moyaba yamanan na.

N tan nan Edɔn yamanan kanna ra.

N yengɛ sɔnxɔni tema Filisiti yamanani.”

¹¹ Ala, nde sigama n na na taa makantanxini?

Nde tima n yɛɛ ra siga Edɔn yi?

¹² Ala, i tan xa mi i mɛxi nxu ra ba?

I mi fa nxɔ ganla fɔxɔ ra sɔnɔn ba?

¹³ Nxu mali yaxune yengɛdeni!

Sese mi adamana maliin na.

¹⁴ Koni Ala na lu en xɔn,

en nɔɔn sɔtɔma nɛn.

A tan nan en yaxune halagima.

109

Tɔrɔ muxuna mawugana

¹ Dawudaa bɛtina, bɛti baane kuntigin xa.

Ala, n naxan tantunma, i nama lu dunduxi!

² Amasɔtɔ muxu ɲaxine nun wuledene n mafalama.

E wulene sama n xun ma.

³ E mɔn fala ɲaxine tima lan n ma.

E n yengɛma na kiini fuu!

⁴ N tan e xanuxi,

e tan n tɔɲɛgɛma.

Koni n tan Ala maxandima.

⁵ E n ma fe faɲin saranma fe ɲaxin na,

e n ma xanuntenyaan saran xɔnnantenyaan na.

⁶ E a falama n ma e naxa,

“Gbalɔ feen xa sa a xun ma,

muxuna nde yi a tɔɲεεε.

⁷ A na makiti, a yi yalagi.

A Ala maxandi xuine yi yatε hakεn na.

⁸ Ala xa a siin ɲan mafuren,
muxu gbεte yi a tiden tongo.

⁹ Ala xa a diine findi kiridine ra,
a ɲaxanla yi findi kaɲa gilεn na!

¹⁰ Ala xa a diine findi sigatine nun xandi tiine ra,
e yi makuya e banxi xɔnne ra.

¹¹ Ala xa a doli faan siga a yii seene birin na,
xɔɲεne yi a wali xɔnne birin tongo.

¹² Ala xa muxe nama fa hinan a ra sɔnɔn,
hanma muxe yi e yengi dɔxɔ a kiridine xɔn ma.

¹³ Ala xa a yixεtene birin halagi,
e xinle yi lɔ ayi habadan.

¹⁴ Alatala xa a xaxili lu a benbane hakεne xɔn ma.
Alatala nama a nga yulubine xafari mumε!

¹⁵ Alatala xa a yengi lu e hakεne xɔn ma waxatin
birin,

koni Ala xa ɲinan xa ti e fe xɔn ma fefe!

¹⁶ Bayo xεmεni ito mi findixi hinanten na
a yi yiigelitɔne nun tɔrɔ muxune ɲaxankatama,
han a yi muxu sunuxin faxa.

¹⁷ Danga tiin yi rafan a ma,
Ala xa ne raxεte a ma.

A mi yi rafan a ma
a xa duba muxe xa,
Ala xa duban masiga a ra.

¹⁸ A yi rabilinxi a danga xuine ra
alo a dugina.

Ala xa a gbee dangana a li
alo igena a fatin ma,
e nun alo turena a xɔnne yi.

19 A dangane xa lu a fari
alo a dugina a ma.
E lu a ma waxatin birin
alo a tagi xidina.”

20 Alatala xa n tɔɲεγε muxune saran na kii nin
e nun naxanye n mafalama.

21 Awa, Marigina Alatala,
n mali i xili binyena fe ra.
Amasɔtɔ i ya hinanna gbo,
n xunba.

22 Yiigelitɔɔn nun tɔrɔ muxun nan n na,
n niin sunuxi.

23 N tununmaan ni i ra
alo nininna jinbanna ra.
E n kedima alo supɛna.

24 N xinbi xudine bata tuyε ayi sun suxuni.
N bata doyen, n xɔsi.

25 E na n to, e yi e xunni maxa,
e n magele.

26 Alatala n ma Ala, n mali,
i n nakisi i ya hinanni,

27 alogo e xa a kolon
a i tan Alatala nan na ligaxi i sɛnbɛni.

28 E tan n dangama nɛn,
i tan yi barakan sa n ma fe yi.
E na keli n xili ma, e yagima nɛn,
n tan, i ya walikɛɛn yi sɛwa.

29 Ala xa n tɔɲεγε muxune yalagi.
Ala xa yagin so e xunna alo dugina.

30 N nan n xuini tema nɛn,
n na Alatala tantun han!
N yi a matɔxɔ yamani.

31 Amasɔtɔ a keli nɛn

a ti tərɔ muxun xən,
a yi a rakisi a yalagi muxune ma.

110

Alaa manga sugandixina

¹ Dawudaa betina.

Alatalaa falan ni ito ra n marigin xa,
a naxa, “Dəxɔ n yiifanna ma,
han n yi i yaxune sa i sanna bun ma.”

² Alatala xa i ya mangayaan sɛnbɛn gbo ayi
fɔlɔ Siyon ma,
i yi i yaxune nɔ i rabilinni.

³ I na i ya ganla xili,
i ya yamana a sɔbɛ soma nɛn.

I ya banxulanne yi fa i ma xunna kenla nun
sariɲanni

alo xiila subaxani.

⁴ Alatala bata a kɔlɔ,
a mi a xuiin maxɛtɛma, a naxa,
“Saraxaraliin nan i ra habadan,
alo Mɛlikisedeki yi kii naxan yi.”

⁵ Marigina i xən.

Xa a xɔlɔ lɔxɔn naxan yi,
a mangane halagima nɛn.

⁶ A siyane makitima nɛn,
binbine yi lu yiren birin yi.

A dunuɲa mangane birin nɔma nɛn.

⁷ Mangana a minma nɛn xudeni kira yi,
a xunna keli.

111

Ala tantun

¹ Tantunna Ala xa!

N na Alatala tantunma nen n bəɲen ma feu,
muxu fajine nun yamaan ye.

² Alatala kewanle gbo!

E rafan naxanye ma,
ne maɲɔxɔnma e ma.

³ A kewanle magaxu, e gbo.

A tinxinyaan luma nen habadan.

⁴ A bata a kabanako feene rabira en ma.

Alatala diɲa, a kininkinin.

⁵ A balon fima nen a yeɛragaxu muxune ma.

A mi ɲinanma a layirin xɔn mumɛ!

⁶ A bata a senben yita a muxune ra,

a yi xɔɲene bɔxɔn so e yii.

⁷ Nɔndin nun sariya kɛndɛna a kewanle yi.

Lannayana a fe ragidixine birin yi.

⁸ E na waxatin birin,

lannayaan nun tinxinna nan e ra.

⁹ A bata a muxune xɔɔya,

a yi habadan layirin xidi e xɔn ma.

A xinla sariɲan, a magaxu.

¹⁰ Fe kolonna fɔlɔma Alatala yeɛragaxun nan ma.

Xaxilimaan nan ne ra naxanye na ligama.

Tantunna a xa habadan!

112

Muxu fajina sewana fe

¹ Tantunna Ala xa!

Sewan na kannu xa
naxan gaxuma Alatala yeɛ ra,

a yamarine yi rafan a ma.

² A diine senben sɔtɔma nen yamanani.

Muxu fajine yixɛtɛne duban sɔtɔma nen.

³ E herin nun nafunla sətoma nən,
 e sabatima nən tinxinyani habadan.
⁴ Kεnenna tima nən muxu fajine ma dimini,
 naxanye kininkinin e mən tinxin.
⁵ A lan muxune xa donla so fonisireyani,
 a yi a feene raba tinxinni.
⁶ Bayo tinxin muxun mi tantanηε mumε!
 Yamaan mi jinanηε a fe xən habadan!
⁷ A mi gaxun xibaru ηaxina fe ra.
 A xaxili ragidi,
 a yigi saxi Alatala nan fari.
⁸ A bəηεn mi xuruxurunma,
 a mi gaxuma.
 Dənxεn na,
 a a yaxune biraxin toma nən.
⁹ A tan nan tərə muxune kima fonisireyani.
 A tinxinyaan luma nən habadan!
 A sənben xun masama nən binyeni.
¹⁰ Muxu ηaxin na na to,
 a xələma nən,
 a sunu, a yi a jinna raxin.
 Muxu ηaxin waxən feene kalama nən.

113

Ala nan tərə muxune malima

¹ Tantunna Ala xa!
 E tan Alatalaa walikene,
 ε a matəxə,
 ε Alatala xinla matəxə!
² Alatala xinla xa tantun
 fələ iki ma han habadan!
³ Sa fələ sogeteden mabinna ma
 han sa dəxə sogegododen binna ra,
 birin xa Alatala xinla matəxə.

⁴ Alatala nan siyane birin xun na.
A binyen tema han kore xonna.

⁵ Nde luxi alo Alatala,
a tan naxan d̄oxi ariyanna yi,
⁶ a tan naxan a yigodoma,
a kore xonna nun b̄ox̄o xonna mato?
⁷ A s̄enb̄etarene rakelima,
a t̄or̄o muxune ba e t̄or̄oni.
⁸ A yi e rad̄ox̄o muxu gbeene f̄ema a yamani.
⁹ A gbantan findi dii barin na,
a yi a findi dii nga s̄ewaxin na.

Tantunna Alatala xa!

114

Halagi Tiin Dangu L̄ox̄on Sanla

¹ Isirayila to mini Misiran yamanani,
Yaxuba yix̄et̄ene to keli yamanani
e yi x̄ōneyani d̄enaxan yi,
² Yuda yi findi Alaa yama sarijanxin na.
Isirayila yi findi a gbeen na.

³ F̄ox̄o igen to a to, a yi a gi,
Yurud̄en Baan yi x̄et̄e a xanbi ra.

⁴ Geyane yi tungan alo kontonne
yire matexine fan yi tungan
alo ȳex̄eε diine.

⁵ F̄ox̄o igena, nanfera i i gima?
Yurud̄en baana,

nanfera i x̄et̄ema i xanbi ra?

⁶ ε tan geyane, nanfera ε tunganma
alo kontonne,
ε tan yire matexine,

nanfera ε tunganma alo yεxεε diine?

⁷ Bɔxɔn xa xuruxurun Marigin yεε ra,
Yaxubaa Ala.

⁸ A tan naxan fanyene findi darane ra,
a yi γεμε gbeen findi tigin na.

115

*Binyen xa fi Ala nan keden ma
Yaburin 135.15-20*

¹ Alatala, nxu tan mi a ra de!

I tan nan xili xa binya

i ya hinanna nun lannayana fe ra.

Nxu tan mi a ra!

² Nanfera siyane maxɔdinna tima,
e naxa, “E Ala go?”

³ En ma Ala ariyanna yi.

Naxan nafan a ma,
a na nan ligama.

⁴ Gbetin nun xεmaan nan tun e tan ma suxurene
ra!

Muxune nan ne rafalaxi.

⁵ E δε na, koni e mi fala tima.

E yεεne na, koni e mi sese toma.

⁶ E tunle na, koni e mi fefe mεma.

E ηɔεεn na, koni e mi sese xiri mεma.

⁷ E yiine na, koni e mi nɔε seen suxε.

E sanne na, koni e mi nɔε sigan tiyε.

E mi nɔε xui yo raminε.

⁸ Naxan na e rafala,

a a yigin sa e yi,

na fan luma nen alo e tan.

9 Ɛ tan Isirayila yamana,
 ε yigin sa Alatala nin,
 a tan nan ε malima
 alo yε masansan wure lefana.

10 Ɛ tan saraxaraline,
 ε yigin sa Alatala nin,
 a tan nan ε malima
 alo yε masansan wure lefana.

11 Ɛ tan a yεε ra gaxu muxune,
 ε yigin sa Alatala nin,
 a tan nan ε malima
 alo yε masansan wure lefana.

12 Alatala a jɔxɔ luma en xɔn ma nɛn,
 a en baraka.
 A Isirayila yamaan barakama nɛn
 e nun a saraxaraline.

13 Alatala a yεε ra gaxu muxune birin barakama
 nɛn,
 muxudine nun muxu gbeene.

14 Alatala xa diine fi ε nun ε diine ma.

15 Alatala xa ε baraka
 naxan koren nun bɔxɔn daxi!

16 Alatala nan gbee ariyanna ra,
 koni a bata bɔxɔn taxu adamadiine ra.

17 Faxe muxune xa mi Alatala tantunma de!

18 Koni en tan nan barikan birama a xa
 iki e nun habadan.

Tantunna Alatala xa!

116

Muxu rakisixina Ala tantunna

1 N bata Alatala xanu
 amasɔtɔ a n ma maxandi xuiin namɛma.

² N na a xili waxati yo yi,
a a tuli matiyε n na.

³ Sayaan gbalon bata yi n nabilin nun,
n bata yi maso gaburun na nun,
gaxun nun kuisanna bata yi n li nun,

⁴ n yi Alatala maxandi a xinla ra,
n naxa, “Alatala, n nakisi!”

⁵ Alatala diɲa, a tinxin.

En ma Ala kininkinin han!

⁶ Alatala muxu bɔɲε fixεne nan natangama.
N sɛnbɛn bata yi ɲan,
a yi n nakisi.

⁷ N bɔɲɛn xa xunbeli,
amasɔtɔ Alatala bata fe fajin liga n xa.

⁸ Ala bata n niin natanga sayaan ma.
A bata n yεεgen fitan n yεtagi.

A mi tinxi n bira.

⁹ N sigan tima nɛn Alatala yεtagi dunuɲa yi.

¹⁰ N dɛnkɛyaxi,
nanara n yi falan ti,
n naxa, “N tɔrɔxi ki fajɪ!”

¹¹ N yi gaxuni waxatin naxan yi,
n yi a fala, n naxa,
“Adamadiine birin wule!”

¹² N fa nanse soma Alatala yii
lan na fe fajine birin ma
a bata naxanye liga n xa?

¹³ N minse saraxan bama nɛn a xa a marakisina fe
ra
n yi Alatala maxandi a xinla ra.

¹⁴ N nan n dε xuine rakamalima nɛn
yamaan birin yεε xɔri

n naxanye tongo Alatala xa.

¹⁵ Alatalaa tɔgɔndiya muxuna nde na faxa
na a tɔrɔma nɛn han!

¹⁶ Alatala, i ya walikɛɛn nan n na,
i ya walikɛ naxanla naxan barixi.
I bata n naxɔrɔya.

¹⁷ N barika bira saraxan bama i xa nɛn
n yi Alatala maxandi a xinla ra.

¹⁸ N nan n dɛ xuine rakamalima nɛn
yamaan birin yɛɛ xɔri
n naxanye tongo Alatala xa,

¹⁹ Alatalaa banxin tanden ma,
Yerusalɛn taani.

Tantunna Alatala xa!

117

Ala tantun fena

¹ Siyane birin xa Alatala tantun!

Yamane birin xa a batu!

² Amasɔtɔ a hinanna gbo han!

Alatalaa lannayaan mi naxanma habadan!

Tantunna Alatala xa!

118

Barika birana Ala xa

¹ Alatala xa tantun amasɔtɔ a fan.

A hinanna luma nɛn habadan!

² Isirayila muxune xa a fala, e naxa,

“A hinanna luma nɛn habadan!”

³ Alaa saraxaraline xa a fala, e naxa,

“A hinanna luma nɛn habadan!”

⁴ Alatala yɛɛ ra gaxu muxune xa a fala,

e naxa, “A hinanna luma nɛn habadan!”

⁵ N yi tɔrɔni waxatin naxan yi,
n yi n xui ramini Alatala ma.

A yi n yabi, a n xɔrɔya.

⁶ Alatala n xɔn, n mi gaxuε mumε!
Adamadiine nɔε nanse ligε n na?

⁷ Alatala n xɔn, a tan nan n malima.
N na n yaxune biraxin toma nɛn.

⁸ A fisa muxun yi a yigin sa Alatala yi
benun a xa a yigin sa adamadiine yi.

⁹ A fisa muxun yi a yigin sa Alatala yi
benun a xa a yigin sa mangane yi.

¹⁰ Siyane birin bata yi n nabilin yɛngɛni nun,
koni n na e birin halagi nɛn Alatala barakani!

¹¹ E yi n nabilinxi yiren birin yi nun,
koni n na e birin halagi nɛn Alatala barakani!

¹² E so nɛn n xun na
alo kumi jɛjɛne,
koni e raxɔri nɛn mafurɛn
alo tɛɛn na sɛxɛ xaren gan,
n yi e halagi Alatala barakani.

¹³ E yi n nadinma nɛn
alogo n xa bira,
koni Alatala yi n mali.

¹⁴ Alatala nan n sɛnbɛn na,
n ma bɛtina.
A tan nan n nakisixi.

¹⁵ Muxu tinxinxine bata e sɛwa xuini te
kisina fe ra, e naxa,
“Alatala sɛnbɛn gbo!

¹⁶ Marigin bata nɔɔn ti a sɛnbɛni!

Alatala sɛnbɛn gbo!”

17 Nayi, n mi faxama,
n luma nɛn n nii ra,
n yi a fala Alatala naxan ligaxi n xa.

18 Alatala bata yi n saran n hakɛne ra,
koni a mi tinxi n faha.

19 Alaa banxin dɛɛne xa rabi n xa.
N xa so, n yi Alatala tantun.

20 Alatalaa banxin dɛɛn ni i ra,
tinxin muxune soon dɛɛn naxan na.

21 Ala, n ni i tantunma nɛn,
amasɔɔ i bata n yabi,
bayo i bata n nakisi.

22 Banxi tiine e mɛ gɛmɛn naxan na,
na bata findi banxin gɛmɛ fisamantenna ra.

23 Alatala nan na ligaxi,
kabanako feen nan na ra en yɛɛ ra yi.

24 Alatala toon lɔxɔn nan nagidixi,
en naxan, en sɛwa a fe ra.

25 Alatala, fa nxu rakisi,
Alatala, tin, nxu xa nɔɔn ti.

26 Naxan fama Alatala xinli,
Ala xa na baraka!
Nxu dubama ɛ xa Alatalaa banxini.

27 Alatala nan Ala ra,
a bata en lu a kɛnɛnyani.
Ɛ nɔxɔnde dɛɛne suxu ɛ yii,
ɛ fa sanla raba
siga han saraxa ganden nabilinni.

28 I tan nan n ma Ala ra,
n ni i tantunma nɛn.
I tan nan n ma Ala ra,

n ni i batuma nɛn.

29 Ɛ Alatala tantun, bayo a fan.
A hinanna luma nɛn habadan!

119

Sɛwana Alaa sariyana fe ra

1 Sɛwan na kanne xa
fɛ mi naxanye kɛwanle ra,
naxanye sigan tima Alatalaa sariyan xɔn.

2 Sɛwan na kanne xa
naxanye birama a maxadi xuine fɔxɔ ra,
naxanye a fenma e bɔɲɛn ma feu!

3 E mi fe ɲaxin ligan mumɛ!
E sigan tima Alaa kiraan xɔn ma.

4 Ala, i bata i ya fe ragidixine so nxu yii
alogo e xa suxu ki faɲi.

5 A yi lan nun, n sigati kiin xa tinxinɲɛ ayi
alogo n xa i ya tɔnne suxu.

6 N na n xaxili lu i ya yamarine birin xɔn ma,
n mi yagɛ mumɛ!

7 N na i tantunma nɛn n bɔɲɛ fixɛn na,
n nɛma i ya kiti tinxinxine fe xaraɲɛ.

8 N na i ya tɔnne suxuma nɛn.
I nama n nabɛɲin mumɛ!

9 Banxulanna a kɛwanle rasariɲanma di?
Fɔ a xa i ya falan nan suxu.

10 N kataxi
n xa i fen n bɔɲɛn ma feu!
I nama tin n yi i ya yamarine bɛɲin.

11 N bata i dɛ xuiin namara n bɔɲɛni,
alogo n nama yulubin liga i tan na.

12 Alatala, n barikan birama i xa.
N xaran i ya tønne ma.

13 N nan n xuini tema nɛn,
n xɛtɛ i ya kiti saxine ma.

14 N sɛwaxin nan i ya maxadi xuine suxuma,
alo n na nafulu gbeen sɔtɔ.

15 N na n mirima i ya fe ragidixine ma,
n yi i ya xaranne fɛsɛfɛsɛ.

16 I ya tønne n kɛnɛnxi.
N mi nɪnanɲɛ i ya falan xɔn ma mumɛ!

17 Fe fajin liga i ya walikɛɛn xa,
alogo n xa lu n nii ra,
n yi i ya falan suxu.

18 N yɛɛne rabi
alogo n xa i ya sariyan magaxune to.

19 Xɔɲɛn nan n na dunuɲa ito yi!
I nama i ya yamarine luxun n ma.

20 A rafan n ma
n xa lu i ya kiti saxine bun waxatin birin.

21 I falan tima nɛn muxu dangaxi wasoxine xili ma
naxanye e masigama i ya yamarine ra.

22 Marayagin nun maraɲaxun ba n ma,
bayo n bata i ya maxadi xuine suxu.

23 Mangane bata e malan n xili ma,
koni n tan i ya walikɛna a mirima i ya tønne nan
ma.

24 I ya maxadi xuine n kɛnɛnxi,
e tan nan n maxadima.

25 N saxi burunburunni.
Siimayaan fi n ma,
alo i a falaxi kii naxan yi.

26 N bata n ti n kɛwanle ra,

i yi n yabi.

N xaran i ya tønne ma.

²⁷ N mali n xa i ya fe ragidixine kolon,
alogo n xa n miri i ya kabanako feene ma.

²⁸ N niin wugama sɔxɔɛni.

N nakeli alo i a falaxi kii naxan yi.

²⁹ Wulen masiga n na,

i yi n xaran i ya sariyan ma i ya hinanni.

³⁰ N bata wa a xɔn, n xa tɔgɔndiya,
n yi tin i ya kiti saxine ma.

³¹ Alatala, n bata bira i ya maxadi xuine fɔxɔ ra.

I nama tin, n yi yagi.

³² N biraxi i ya yamarin kiraan fɔxɔ ra.

Amasɔtɔ i bɔɲɛ xunbenla fima n ma.

³³ Alatala, n xaran i ya tønne bunne ma,
alogo n xa e suxu waxatin birin.

³⁴ Xaxinla fi n ma,

alogo n xa i ya sariyan suxu n bɔɲɛn ma feu!

³⁵ N ti i ya yamarine kiraan xɔn,
amasɔtɔ na n kɛnɛnxi.

³⁶ I ya maxadi xuine sa n bɔɲɛni,
alogo n nama bira nafunla fɔxɔ ra.

³⁷ N xun xanbi so fe kobine yi,
alogo n xa siimayaan sɔtɔ i ya kiraan xɔn.

³⁸ I dɛ xuiin naxan tongoxi i yɛɛragaxu muxune xa,
na rakamali n tan i ya walikɛɛn xa.

³⁹ N natanga yagine ma
n gaxuma naxanye yɛɛ ra.

Amasɔtɔ i ya kiti saxine fan.

⁴⁰ N waxi i ya fe ragidixine suxu feni han!

N xa siimayaan sɔtɔ i ya tinxinni.

- 41 Alatala, i ya hinanna xa n li.
N nakisi alo i de xui tongoxi kii naxan yi.
- 42 N xa no n konbi muxune yabideni,
bayo n na n yigi saxi i ya falan nin.
- 43 Tin n xa lu jondin fale waxatin birin,
amasoto n xaxili tixi i ya kitin nan na.
- 44 N ni i ya sariyan suxuma nen waxatin birin,
habadan han habadan.
- 45 N luma nen xoroyani,
Amasoto n ni i ya fe ragidixine suxi.
- 46 N ni i ya maxadi xuine fe falama mangane xa
nen.
N mi yage na ra mumε!
- 47 I ya yamarine n kenexi,
e rafa n ma.
- 48 N na n yiine tima i ya yamarine bun ma nen,
e rafa n ma.
N yi lu n mire i ya tonne ma.
- 49 I xaxili lu i ya falan xon ma
n tan i ya walikena fe yi,
bayo i bata yigin fi n ma.
- 50 N yi toroni waxatin naxan yi,
i n madenden nen
amasoto n bata kisi i de xuiin ma.
- 51 Wasodene n magelema han,
koni n mi i ya sariyan fataxi mumε.
- 52 Alatala, n na n mirima i ya kiti saxine ma.
Waxati danguxine yi,
ne nan yi n madendenma.
- 53 N na muxu jaxine to
naxanye e mema i ya sariyan na,
n xoloma nen han.
- 54 I ya tonne findixi beti ba xunna nan na n xa,

n xɔɲɛyani dɛnaxan yi.

⁵⁵ Alatala, n na n mirima i ma kɔɛɛn na,
alogo n xa i ya sariyan suxu.

⁵⁶ N gbeen findixi i ya fe ragidixine suxu feen nan
na.

⁵⁷ Alatala, n gbeen findixi naxan na,
na ni ito ra,
i ya falan suxu feen na a ra.

⁵⁸ N ni i maxandima n bɔɲɛn ma feu!
Kininkinin n ma,
alo i bata dɛ xuiin tongo kii naxan yi.

⁵⁹ N bata n miri n yɛtɛ kɛɲaan ma,
n waxi bira feni i ya maxadi xuine fɔxɔ ra.

⁶⁰ N ni i ya yamarine suxuma nɛn mafurɛn,
n mi buma.

⁶¹ Muxu ɲaxine bata lutin nati n yɛɛ ra,
koni n mi ɲinanma i ya sariyan xɔn ma.

⁶² N kelima nɛn kɔɛ tagini i tantundeni
i ya kiti tinxinxine fe ra.

⁶³ N xɔyine nan i yɛɛragaxu muxune ra,
e nun naxanye i ya fe ragidixine suxuma.

⁶⁴ Alatala, dunuɲa rafexi i ya hinanna nan na,
n xaran i ya tɔnne ma.

⁶⁵ Alatala, i bata i ya falan nakamali,
i fe faɲin naba n tan i ya walikɛɛn xa.

⁶⁶ N xaran xaxilimayaan nun fe kolonna ma,
amasɔtɔ n laxi i ya yamarine ra.

⁶⁷ Benun n xa tɔrɔ waxatin naxan yi,
n bata yi tantan,

koni iki, n bata i ya falan suxu.

⁶⁸ I fan, i kɛwanle fan!

N xaran i ya tɔnne ma.

⁶⁹ Muxu wasoxine bata wulen sa n xun ma.

Koni i ya fe ragidixine suxi n xɔn ma

n bɔɲɛn ma feu!

⁷⁰ E bɔɲɛne mi fan,

koni i ya sariyana n tan kɛnɛnxi.

⁷¹ A rafan n ma, n tɔrɔ,

alogo n xa nɔ i ya tɔnne kolonɲɛ.

⁷² I ya sariyan nafa n tan ma

dangu xɛmaan nun gbetin wuli wuyaxin xa.

⁷³ I tan nan n daxi,

i yi n namara,

nayi xaxinla fi n ma,

alogo n xa i ya yamarine xaran.

⁷⁴ I yɛɛragaxu muxune sɛwama nɛn

e na n to waxatin naxan yi,

a n laxi i ya falan nan na.

⁷⁵ Alatala, n na a kolon

a i tinxin kiti sadeni.

I n nayagi nɛn amasɔɔ i tinxin.

⁷⁶ I ya hinanna xa n nii yifan n ma

alo i dɛ xuiin tongoxi

n tan i ya walikɛɛn xa kii naxan yi.

⁷⁷ Kininkinin n ma

alogo n xa lu n nii ra,

amasɔɔ i ya sariyana n kɛnɛnxi.

⁷⁸ Ala xa muxu wasoxine rayagi,

yo mi naxanye xa,

naxanye n tɔrɔma.

Koni n na n mirima i ya fe ragidixine nan ma.

⁷⁹ Ala xa a yɛɛragaxu muxune maso n na,

naxanye birin i ya maxadi xuine kolon.

80 N xa i ya tɔnne suxu n bɔɲɛn ma feu,
alogo n nama yagi.

81 Ala, n bata xadan i mamɛdeni n nakisi feen na.
N bata n yigi sa i ya falani.

82 N yɛɛne bata bu i yɛɛ ra kira yitoɛ
i dɛ xuina fe ra,
n yi a fala, n naxa,
“I n malima waxatin mundun yi?”

83 N bata liga
alo manpaan sa labana tɛɛn xun ma
naxan xaraxi ayi.

Koni hali na,
n mi ɲinanxi i ya tɔnne xɔn.

84 N mɔn xa i legeden han waxatin mundun yi?
I na muxune makitima waxatin mundun yi
naxanye n bɛɛnxɔnyama?

85 Muxu wasoxin naxanye mi i ya sariyan suxi
ne bata yinla ge n yɛɛ ra n suxu feen na.

86 I ya yamarine birin tinxin.
Muxune n tɔɲɛgɛma, n mali.

87 A yi fa luxi ndedi n xa faxa,
koni n mi i ya fe ragidixine rabɛɲɲɛ mumɛ!

88 N nakisi i ya hinanni,
alogo n xa i ya maxadi xuine suxu.

89 Alatala, i ya falan luma nɛn habadan.
A luma nɛn ariyanna yi habadan.

90 I ya tinxinyaan luma nɛn mayixɛtɛne birin xa.
I bata bɔxɔn dɔxɔ a dɔxɔdeni.

A mɔn luma mɛnna nin.

91 Seene birin mɔn daxi i ya maragidini han to,
bayo e birin walima i xa.

92 Xa i ya sariyan mi yi n kenɛnxi nun,
n yi faxama nɛn n ma tɔrɔni.

93 N mi jinanɲɛ i ya fe ragidixine xɔn mumɛ,
amasɔtɔ i n nakisixi e tan nan xɔn.

94 Bayo n ni i ya fe ragidixine fenma,
i tan nan gbee n na, n nakisi.

95 Muxu jaxine n legedenma n faxa feen na.
Koni n na n jɔxɔ luma nɛn i ya maxadi xuine xɔn.

96 N bata a kolon danna feen birin ma,
koni i ya yamarin tan dan mi na.

97 I ya sariyan nafan n ma han!
N na n mirima a ma ferijɛn gbɛn!

98 I ya yamarina n findima xaxilimaan na
dangu n yaxune ra,
bayo a n yii waxatin birin.

99 N dangu n karamɔxɔne birin na,
amasɔtɔ n luma n mirɛ i ya maxadi xuine ma.

100 Xaxinla naxan n ma
na gbo xɛmɛ fonne gbeen xa,
amasɔtɔ n ni i ya fe ragidixine suxi.

101 N bata tondi sigɛ kira jaxin birin xɔn,
alogo n xa i ya falan suxu.

102 N mi n masigama i ya kiti saxine ra,
amasɔtɔ i tan yetɛɛn nan n xaranma.

103 I dɛ xuine jaxun kumin xa.

104 N xaxinla sɔtɔma i ya fe ragidixine nin,
nanara mayifu fe yo mi fa rafan n ma.

105 I ya falan findixi kenɛnna nan na
n sanna bun ma,
naxan n siga kirani yalanma.

106 N dɛ xuiin naxanye tongoxi i xa,

n bata n kɔlɔ
 n ne rakamalima nɛn,
 n yi i ya kiti tinxinxine suxu.

107 Alatala n ma mantɔrɔne bata gbo ayi han.

N nakisi
 alo i a fala n xa kii naxan yi.

108 Alatala, n ma tantun xuiin nasuxu,
 i yi n xaran i ya kiti saxine ma.

109 N niin gbalon dɛ waxatin birin,
 koni n mi jinanma i ya sariyan xɔn.

110 Muxu jaxine bata lutin nati n yɛɛ ra,
 koni n mi n masigama i ya fe ragidixine ra.

111 I ya maxadi xuine nan n kɛɛn na habadan,
 e tan nan n bɔjɛn nasewama.

112 N bata a ragidi n bɔjɛni
 n xa i ya tɔnne suxu, han n faxes.

113 Nafigine mi rafan n ma,
 koni i ya sariyan tan nafan n ma.

114 N yɛ masansan wure lefaan nan i tan na.
 N bata n yigi sa i ya falani.

115 ɛ tan fe jaxi rabane,
 ɛ ɛ masiga n na,
 alogo n xa n ma Alaa yamarine suxu.

116 N sɛnbɛ so
 alo i bata a fala kii naxan yi,
 i nama n yigitɛgɛ.

117 Findi n yigin na alogo n xa kisi,
 n yi i ya tɔnne binya waxatin birin.

118 Naxanye e masigama i ya tɔnne ra,
 i ne makuyama i ra nɛn,
 bayo e yanfan nan tun tima.

119 I muxu jaxine birin wolima ayi nɛn kurun na,

nanara i ya maxadi xuine rafanxi n ma.

120 N bata gaxu i yεε ra,
n xuruxurun.

I ya kiti saxine bata n magaxu han!

121 N tinxinna nun sariya kenden ligama,
i nama n nabegin n yaxune yii.

122 I ya walikεen xaxili ragidi
a i fe fajin ligama a xa nen,

i nama tin

wasodene xa n jaxankata sɔnɔn.

123 N yεene bata bu i yεε ra kira yitoε n nakisi feen
na,

alo i dε xui tinxinxin naxan tongo n ma fe yi.

124 N suxu i ya hinanni,

i yi n xaran i ya tɔnne ma.

125 Xaxinla fi n ma

amasɔtɔ i ya walikεen nan n na,

alogo n xa i ya maxadi xuine kolon ki fajni.

126 Alatala, i ya wanla kε waxatin nan ito ra,

amasɔtɔ yamana i ya sariyan kalama.

127 Nanara, i ya yamarine rafan n ma xεma fajin
xa.

128 Nanara, n biraxi i ya fe ragidixi tinxinxine fɔxɔ
ra.

Mayifu feene mi rafan n ma.

129 Kabanako feen nan i ya maxadi xuine ra.

Nanara, n na e suxuma n niin birin na.

130 I ya falane nan kenenna fima,

e tan nan xaxinla fima xaxilitaren ma.

131 I ya yamarine xɔnla n suxuma

alo min xɔli gbeen naxan n dεen naxarama.

132 I yεε rafindi n ma, i yi kininkinin n ma,

alo i darixi a ligε kii naxan yi muxune xa
i xinla rafan naxanye ma.

133 N sigati kiin sεnbε so i dε xui tongoxine xɔn,
i nama tin fe ɲaxi yo xa n nɔ.

134 N xunba ɲaxankatatiine ma,
alogo n xa i ya fe ragidixine suxu.

135 I nɔrɔn xa godo i ya walikεen ma,
i yi n xaran i ya tɔnne ma.

136 N yeεgen minima alo baana,
amasɔtɔ yamaan mi i ya sariyan suxuma.

137 Alatala, i tinxin,
i ya kiti saxine fan tinxin.

138 I ya maxadi xuine fixi tinxinna nun lannayaan
nin.

139 N na a to,
n yaxune ɲinanma i fala xuiin xɔn,
na xɔlɔma n ma nεn han!

140 I mi i dε xuiin kalε mumε!
E rafan n tan i ya walikεen ma.

141 N mi yatεxi bonne ye,
e bata n naɲaxu,
koni n mi ɲinanma i ya fe ragidixine xɔn.

142 I ya tinxinyaan luma nεn habadan!
Nɔndin nan i ya sariyan na.

143 Tɔrɔn nun kuisanna bata n yili,
koni i ya yamarine n kεnεnxi.

144 I ya maxadi xuine tinxin waxatin birin.
Xaxinla fi n ma
alogo n xa siimayaan sɔtɔ.

145 N bata n xui ramini i ma n bɔɲεn birin na.
Alatala n yabi

alogo n xa i ya tɔnne suxu!

¹⁴⁶ N bata n xui ramini i ma.

N nakisi

alogo n xa i ya maxadi xuine suxu.

¹⁴⁷ N kurunma i maxandε, n mali.

N yigi saxi i ya falan nin.

¹⁴⁸ N xima n mirε i dε xui tongoxine ma nεn.

¹⁴⁹ Alatala, i hinan.

N xuiin namε,

alogo n xa siimayaan sɔtɔ i ya kiti saxin xɔn.

¹⁵⁰ N nabilinna muxune biraxi fe ɲaxine fɔxɔ ra,
e yi e masiga i ya sariyan na.

¹⁵¹ Koni i tan Alatala, i maso n na.

Ɗɔndin nan i ya yamarine birin na.

¹⁵² N na a kolon xabu waxati xunkuye
a i ya maxadi xuine luma nεn habadan.

¹⁵³ Ala, n ma tɔrɔn mato i yi n xunba,
amasɔtɔ n mi ɲinanxi i ya sariyan xɔn.

¹⁵⁴ N xun mayεngε kitin sa,

i yi n xunba,

n yi siimayaan sɔtɔ

alo i a falaxi kii naxan yi.

¹⁵⁵ Muxu ɲaxine tan mi kisima,
amasɔtɔ e mi biraxi i ya tɔnne fɔxɔ ra.

¹⁵⁶ Koni Alatala, i ya kininkininna gbo,
n xa siimayaan sɔtɔ i ya kiti saxine xɔn.

¹⁵⁷ N yaxune wuya

naxanye n bεsεnxɔnyaxi,

koni n mi i ya maxadi xuine beɲinma.

¹⁵⁸ N na i ya fala suxutarene to,

na n xɔlɔma nεn.

¹⁵⁹ Alatala, a mato i ya fe ragidixine rafan n ma,

n xa siimayaan sɔtɔ i ya hinanni.
 160 Nɔndin nan i ya falan birin na.
 I ya kiti tinxinxine luma nɛn habadan!

161 Mangane bata n ɲaxankata fu,
 koni n gaxuma i tan nan keden ma fala yɛɛ ra.

162 N sɛwaxi i dɛ xui tongoxine fe ra,
 alo n na nafulu gbeen sɔtɔ.

163 Wulen mi rafan n ma,
 koni i ya sariyan nafan n ma.

164 N ni i tantunma nɛn
 dɔxɔɲa ma solofere lɔxɔ yo lɔxɔ
 i ya kiti tinxinxine fe ra.

165 Bɔɲɛ xunbeli gbeen na kanne xa
 i ya sariyan nafan naxanye ma,
 sese mi na kanne ratantanɲɛ.

166 Alatala, n yigi saxi i tan nan ma marakisi yi,
 n luma nɛn i ya yamarine suxɛ.

167 N na i ya maxadi xuine suxuma nɛn n niin birin
 na,
 bayo e rafan n ma ki fajɲi.

168 N bata i ya fe ragidixine
 nun i ya maxadi xuine suxu,
 i n kɛwanle birin kolon.

169 Alatala, n ma mawuga xuiin xa i li.
 Xaxinla fi n ma
 alo i a falaxi kii naxan yi.

170 I tuli mati n ma maxandi xuiin na,
 i yi n nakisi
 alo i bata dɛ xuiin tongo kii naxan yi.

171 N ni i tantunma nɛn waxatin birin,
 amasɔtɔ i bata n xaran i ya tɔnne ma.

172 N bɛtin bama nɛn

lan i de xui tongoxina fe ma,
amasoto i ya yamarine birin tinxin.

173 N mali i senben nin,
amasoto n bata i ya fe ragidixine nan sugandi.

174 Alatala, i ya marakisin xonla n na!

I ya sariyana n kenengi.

175 N xa siimayaan soto

alogo n xa i matxo,

i ya kiti saxine yi n mali.

176 N bata tantan kiraan ma

alo yexen naxan loxi ayi.

Fa n tan i ya walikeni fen,

amasoto n mi jinanxi i ya yamarine xon.

120

Ala maxandina malina fe ra

1 Ala Batu Banxi yisiga betina.

N yi toroni waxatin naxan yi,

n yi n xui ramini Alatala ma,

a yi n yabi.

2 Alatala n nakisi wuledene nun yanfantenne ma.

3 E tan wuledene,

Ala nanse ligama e ra,

a e saranma nanse ra?

4 A lan a xa e toro

sofane xalimakunle nun tee wolonne nan na.

5 Toron na a ra n tan xa,

n lu e tagi, e tan Meseki kaane,

n dexo e ye

alo Kedari bomsanna muxune wulaan kui.

6 N bata bu muxune tagi

bore xunbenla mi rafan naxanye ma!

7 N na bore xunbenla fe fala,

e tan yi yengɛn so.

121

Ala nan en natanga muxun na

¹ Ala Batu Banxi yisiga bɛtina.

N bata n yɛɛ rate geyane ma,
n naxa, “N ma maliin kelima minɛn yi?”

² N ma maliin kelima Alatala nan ma
naxan ariyanna nun dunuɲa daxi.

³ A mi tinɲɛ, i yi bira.

I kantanmaan mi xiyɛ mumɛ.

⁴ Isirayila kantanmaan mi kinsanɲɛ,
a mi xiyɛ.

⁵ Alatala i kantanma,
a i dɛxɔn ma alo i nininna.

⁶ Sogen mi fefe ligɛ i ra yanyin na,
kiken fan mi fefe ligɛ i ra kɔɛɛn na.

⁷ Alatala i kantanma nɛn fe ɲaxin birin ma,
a yi i niin natanga.

⁸ Alatala i kantanma nɛn i ya sigan nun xɛteni,
fɔlɔ iki ma han habadan.

122

Yerusalɛn matɔxɔ bɛtina

¹ Ala Batu Banxi yisiga bɛtina, Dawuda gbeena.

Sɛwan na a ra n xa, e na a fala n xa,
“En siga Alatalaa banxini!”

² Iki, en tixi Yerusalɛn so dɛɛn na.

³ Yerusalɛn tixi ki fajɪ
a banxine tugunxi e bode ra.

⁴ Alatalaa yamaan sigama mɛnna nin bɔnsɔn yɛɛn
ma,

alo a sariyana a falaxi Isirayila xa kii naxan yi,
alogo e xa sa a xinla tantun.

⁵ Mangane kitin sama menna nin
Dawudaa manga gbɛdɛn ma.

⁶ Ɛ Ala maxandi bɔɲɛ xunbenla fe ra Yerusalɛn xa.
Ala xa bɔɲɛ xunbenla fi a rafan muxune ma.

⁷ Ala xa bɔɲɛ xunbenla lu taani.
Ala xa herin fi taa yi kaane ma.

⁸ Ngaxakedenne nun n xɔyine fe ra, n naxa,
“Ala xa bɔɲɛ xunbenla fi Yerusalɛn ma.”

⁹ N taana bɔɲɛ xunbenla nan fenma
Alatalaa banxina fe ra, en ma Ala.

123

Ala xa hinan en na

¹ Ala Batu Banxi yisiga bɛtina.

I tan naxan dɔxi kore xɔnna ma,
n na n yɛɛ ratema i tan nan ma,

² alo konyine e yɛɛn tima e kanna ra kii naxan yi,
alo walikɛ ɲaxanla yɛɛne luma tixi a kanna ra kii
naxan yi.

En na en yɛɛne tima
en ma Ala ra na kii nin, Alatala,
en yi a hinanna mameɛ.

³ Hinan nxu ra, Alatala, hinan nxu ra,
amasɔtɔ e nxu raɲaxuxi han!

⁴ Nxu niin bata wasa fɛɛ kanne nun
wasodene magele xuine ra.

124

Ala nan a muxune ratangama

¹ Ala Batu Banxi yisiga bɛtina, Dawuda gbeena.

Xa Alatala mi yi ti en xɔn nun,
 Isirayila muxune fan xa a fala, e naxa,
² “Xa Alatala mi yi ti en xɔn nun
 yaxune yi en yɛngɛma waxatin naxan yi,”
³ e yi en ɲɛɲɛn gerunma nɛn nun
 e xɔɔ en xili ma waxatin naxan yi.
⁴ Nayi, walanna yi sigama en na nɛn nun,
 fufaan yi en mamin,
⁵ ige xunfan gbeen yi sa en xun ma.

⁶ En barikan bira Alatala xa,
 a mi tinxi en yaxune yi en ɲan.

⁷ Nxu bata nxu sɔtɔ
 alo xɔliɲa a sɔtɔma xɔli suxuna lutin na kii naxan
 yi.

Lutin bata bolon, nxu xɔrɔya!

⁸ En ma maliin kelima Alatala nan yii
 naxan ariyanna nun dunuɲa daxi.

125

Alaa muxune rakisi fena

¹ Ala Batu Banxi yisiga bɛtina.
 Naxanye e yigi sama Alatala yi,
 na kanne ligaxi nɛn alo Siyon Geyana,
 naxan luma a funfuni habadan,
 a mi mamaxɛ mumɛ!
² Yerusalɛn rabilinxi geyane ra kii naxan yi,
 Alatala fan a muxune rabilinma na kii nin,
 keli to ma han habadan!
³ Amasɔtɔ tinxintarene mi luyɛ
 tinxin muxune yamanan xun na mumɛ,
 alogo tinxin muxune fan nama fe ɲaxin liga.

⁴ Alatala, fe faɲin naba na kanne xa
naxanye fan e nun naxanye sɔndɔmɛn fan.

⁵ Koni, naxanye kira tinxintarene fɔxɔ ra,
Alatala xa ne nun fe ɲaxi rabane ɲan
e bode xɔn ma.

Ala xa bɔɲɛ xunbenla fi Isirayila ma.

126

Ala maxandina xunbana fe ra

¹ Ala Batu Banxi yisiga bɛtina.

Alatala mɔn faxina en tan muxu suxine ra Siyon
taani,

a liga nɛn en yɛɛ ra yi
alo xiyeɲ na a ra!

² En gele nɛn han,
en yi sɛwa bɛtine ba!

Siyaan bonne yi a falama nɛn, e naxa,
“Alatala bata fe gbeene liga e xa.”

³ Alatala bata fe gbeene liga en xa,
en birin bata sɛwa.

⁴ Alatala, i mɔn xa nxɔ yamanan sɛnbɛ so
alo tulɛn fama igen na
xude wuli yixaren na kii naxan yi.

⁵ Naxanye sansiin wolima e wugama,
ne sɔnxɔma nɛn sɛwani se xabadeni.

⁶ Naxanye sigama wugɛ sansi wolideni,
ne xɛtɛma gele nɛn malo xidine ra e xun ma.

127

Ala wali faɲi kolonna

¹ Ala Batu Banxi yisiga bɛtina, Sulemani gbeena.
Xa Alatala xa mi banxin tima,

banxi tiine wali fuun nan kema.
 Xa Alatala xa mi taan makantan,
 taa kantanne fe fuun nan xun na.
²Ɛ kurunma walideni fuyan,
 ε kɔε rasoma fuyan,
 ε balon sɔtɔma tɔrɔn nin.
 Anu, Ala balon soma a xanuntenne yii nɛn,
 e saxi.

³Alatala diine fima muxune ma nɛn e kɛɛn na.
 E findixi kɔntɔnna nan na
 Alatala naxan fima.

⁴Xɛmɛn dii xɛmɛn naxanye sɔtɔma banxulanyani,
 ne ligaxi nɛn
 alo xalimakunla sofaan yii kii naxan yi.

⁵Sɛwan na xɛmɛn xa
 xalimakuli wuyaxin naxan yii.
 E nun a yaxune na kiti, a mi yagima.

128

Duban Ala yɛɛragaxu muxune xa

¹Ala Batu Banxi yisiga bɛtina.
 Sɛwan na kanne xa
 naxanye gaxuma Alatala yɛɛ ra,
 naxanye birama a kiraan fɔxɔ ra.
²I wali xɔnna i makone fanma nɛn.
 I sɛwama nɛn i mɔn yi sabati.
³I ya naxanla diine barima nɛn
 alo wudi bili bogilana.
 I ya dii xɛmɛne i ya tabanla rabilinma nɛn
 alo oliwi wudi binle.

⁴Muxun naxan gaxuma Alatala yɛɛ ra,
 na kanna dubani itoe nan sɔtɔma.

⁵Alatala xa barakan sa i ya fe yi

keli Siyon yi!

Ala xa i Yerusalen sabatixin to
i siin birin yi!

⁶ Ala xa i i mamandenne to!
Ala xa bəɲε xunbenla fi Isirayila ma.

129

Ala maxandina Isirayila yaxune xili ma

¹ Ala Batu Banxi yisiga bɛtina.

E n yengɛma xabu n dii ɲɔɛ waxatini,
Isirayila kaane fan xa a fala, e naxa,

² “E en yengɛma xabu en dii ɲɔɛ waxatini,”
koni e mi en nɔ.

³ E bata n fanna makorondon,
alo xɛɛn bi daxina.

⁴ Koni Alatala tinxin,
a bata nxu nun muxu ɲaxine tagi bolon.

⁵ Muxun naxanye Siyon naɲaxuxi,
Ala xa ne yagixin naxɛtɛ.

⁶ E xa liga
alo sɛxɛn naxan solima banxin fari,
sogen yi a xara ayi.

⁷ Muxun naxan a xabama
hali yii fe kedenna a mi a sɔtɔma,
hali xidi kedenna
a raxidi muxun fan mi a sɔtɔma.

⁸ Dangu muxune mi a falama e xa,
e naxa, “Alatala xa barakan sa ε fe yi.”
Hanma e naxa,
“Nxu dubama ε xa Alatala xinli.”

130

Ala maxandina malina fe ra

¹ Ala Batu Banxi yisiga betina.

Alatala, n bata n xui ramini i ma tərɔni.

² Marigina, n xuiin name,

i yi i tuli mati n ma maxandi xuiin na.

³ Alatala, xa i nxu suxu nxu hakene ra,
Marigina, nde luma a yalagitaren na?

⁴ Koni i tan nan nxu mafeluma nxu hakene ra,
nxu yi gaxu i yeε ra.

⁵ N yengi saxi Alatala nan ma,

n niin taxuxi a ra,

n xaxili tixi a falan nan na.

⁶ N yengi tixi Marigin na

alo taa kantanne yengi kuye yibaan ma kii naxan
yi.

⁷ Isirayila, i yengi ti Alatala ra,

amasɔtɔ a hinan, a nɔε i xunbε nɛn.

⁸ A tan nan Isirayila rakisima a haken birin ma.

131

Ala maxandina limaniyani

¹ Ala Batu Banxi yisiga betina, Dawuda gbeena.

Alatala, n mi fa waso, n mi kanba.

N mi fa n xaxinla rasigama feene ma sɔnɔn,

naxanye gbo dangu n na,

naxanye magaxu n yeε ra yi.

² Koni n bata n xaxinla raxara,

n yi n sabari, n nii yifanxi n ma

alo dii nɔrɛna a nga fema.

³ Isirayila, i yengi ti Alatala ra
fɔlɔ to ma han habadan!

132

*Dawudaa taan nan Alatala dɔxɔden na
Taruxune Firinden 6.41-42*

¹ Ala Batu Banxi yisiga bɛtina.

Alatala, Dawudaa fe xa rabira i ma,
e nun a tɔrɔne birin.

² A tan nan a kɔlɔ Alatala xa,
a yi a dɛ ti Yaxubaa Ala Sɛnbɛmaan xa.

³ A naxa, “N mi soma n konni,
n mi n sama n ma saden ma,

⁴ n mi tinɲɛ n yi kinsan hanma n yi xi,

⁵ han n yiren fen Alatala xa,
Yaxubaa Ala Sɛnbɛmaan luma dɛnaxan yi.”

⁶ Nxu bata a fe mɛ Efarata yi,
nxu bata a to Yaari taan nabilinni.

⁷ E naxa, “En siga Alaa banxini,
en yi en xinbi sin a san bun.”

⁸ Alatala, keli, i fa i dɔxɔdeni,
i tan nun i ya kankirana,
i sɛnbɛn naxan yi.

⁹ Ala xa i ya saraxaraline findi tinxin muxune ra,
i ya tɔgɔndiya muxune yi sɔnxɔ sɛwani.

¹⁰ I nama i ya manga sugandixin nabɛɲin,
i ya walikɛɛn Dawuda fe ra.

¹¹ Alatala bata a kɔlɔ Dawuda xa,
a mi a kalɛ mumɛ! A naxa,
“N ni i ya dii xɛmɛna nde nan sugandima,
a ti i funfuni mangan na.

¹² Xa i ya dii xɛmɛne n ma layirin suxu,

e nun n ma maxadi xuine,
 n na e xaranma naxanye ma,
 e diine fan dɔxɔma nɛn
 i ya mangaya gbɛɛni han habadan.”

¹³ Alatala bata Siyon sugandi a dɔxɔden na.

¹⁴ A bata a fala, a naxa,
 “N luma be nin habadan.
 N waxi mangayaan liga feni be nin.

¹⁵ N baraka gbeen sama nɛn Siyon ma baloni,
 n donseen so a tɔrɔ muxune birin yii.

¹⁶ N kisin fima nɛn a saraxaraline birin ma,
 a tɔgɔndiya muxune yi sɔnxɔ sɛwani.

¹⁷ N mangana nde raminima nɛn
 Dawuda yixɛtɛne yɛ mɛnni,
 na yi lu n ma manga sugandixin funfuni.

¹⁸ N na a yaxune rayagima nɛn,
 koni a mangayaan taxamasenna nɔrɔma nɛn
 han!”

133

Ngaxakedenyana fe

¹ Ala Batu Banxi yisiga bɛtina, Dawuda gbeena.
 Fe faɲin na a ra e nun sɛwana,
 ngaxakedenne na lu e bode xɔn bɔɲɛ xunbenli.

² A luxi nɛn alo ture xiri ɲaxumɛn
 naxan sama Haruna xunni,
 a godo a dɛ xaben ma
 han a domaan kɔɛɛn xɔn.

³ A luxi nɛn alo xiila
 naxan kelin Xerimon geyaan fari
 godo Siyon geyaan ma.

Amasɔtɔ Alatala habadan nii rakisin duban
 nagodoma mɛnna nin.

134

Ala tantun fena

- ¹ Ala Batu Banxi yisiga bɛtina.
Alatalaa walikene birin xa a tantun,
naxanye birin xima a batuε a banxini,
ε fa a tantun.
² ε ε yiine yite yire sariɲanxini,
ε Alatala tantun!
³ Alatala xa i baraka keli Siyon yi,
a tan naxan kore xɔnna nun bɔxɔ xɔnna daxi.

135

Tantun bɛtina *Yaburin 115.4-11*

- ¹ Tantunna Ala xa!
ε Alatala xinla tantun!
ε tan Alatalaa walikene, ε a tantun.
² ε tan naxanye tixi Alatalaa banxini
naxanye en ma Alaa banxin tanden ma.
³ Tantunna Ala xa! Amasɔtɔ Alatala fan.
ε a tantun bɛtine yi, amasɔtɔ a diɲa.
⁴ Alatala nan Yaxuba sugandixi a yete xa,
a yi Isirayila findi a gbeen na.
⁵ N na a kolon fa fala Alatala gbo,
en Marigin gbo alane birin xa.
⁶ Kore xɔnna nun bɔxɔ xɔnna ma,
fɔxɔ igene nun yire tilinxine birin yi,
naxan na rafan Alatala ma,
a na nan ligama.
⁷ A bata foyen nun tulen nakeli bɔxɔn danna ra,
a kuye sarinna ramini e nun tulena,
a foyen nakeli a ramaradeni.
⁸ A yi dii singene

nun xuruse dii singene faxa Misiran yamanani.

⁹ A yi kabanako feene liga ε tan Misiran kaane tagi,
Firawona nun a kuntigine birin xili ma.

¹⁰ A siya wuyaxine halagi,
a yi manga senbεmane faxa,

¹¹ sa fɔlɔ Amoline Manga Sixɔn ma,
e nun Basan Manga Ogo

e nun mangan naxanye birin Kanan yamanani.

¹² A yi e bɔxɔne so Isirayila yii e kεεn na,
a findi a yamaan kεεn na.

¹³ Alatala, i xinla fe luma nεn habadan!

Mayixεtene nun mayixεtene e xaxili luma i xɔn ma
nεn.

¹⁴ Alatala a muxune xun mayεngε kitin sama nεn.
A kininkinin a walikεne ma.

¹⁵ Gbetin nun xεmaan nan tun siyane suxurene ra!

¹⁶ E dεεn na, koni e mi fala tima.

E yεene na, koni e mi sese toma.

¹⁷ E tunle na, koni e mi fefe mεma.

Niiraxili yo mi e yi.

¹⁸ Naxan na e rafala, a a yigin sa e yi,
na fan luma nεn alo e tan.

¹⁹ ε tan Isirayila yamana, ε Alatala tantun.

ε tan saraxaraline, ε Alatala tantun.

²⁰ ε tan Lewi bɔnsɔnna, ε Alatala tantun.

ε tan a yεεragaxu muxune, ε Alatala tantun.

²¹ Barikan bira Alatala xa Siyon yi,

a tan naxan luma Yerusalεn taani.

Tantunna Ala xa!

136

Barika birana Isirayilaa Ala xa

- ¹ Ɛ Alatala tantun amasɔtɔ a fan.
 A hinanna luma nɛn habadan!
² Ɛ alane Ala tantun.
 A hinanna luma nɛn habadan!
³ Ɛ marigine birin Marigin tantun.
 A hinanna luma nɛn habadan!
⁴ A tan nan keden pe kabanako feene ligama.
 A hinanna luma nɛn habadan!
⁵ A bata ariyanna rafala a xaxilimayani.
 A hinanna luma nɛn habadan!
⁶ A bata bɔxɔn ti tilinne fari.
 A hinanna luma nɛn habadan!
⁷ A bata yanban seene da kore xɔnna ma.
 A hinanna luma nɛn habadan!
⁸ Sogen mangayaan ligama yanyin nan na.
 A hinanna luma nɛn habadan!
⁹ Kiken nun sarene mangayaan ligan kɔɛɛn nan
 na.
 A hinanna luma nɛn habadan!
¹⁰ A yi Misiran kaane dii singene faxa.
 A hinanna luma nɛn habadan!
¹¹ A ti Isirayila muxune yɛɛ ra
 keli Misiran yamanani.
 A hinanna luma nɛn habadan!
¹² A na liga a sɛnbɛ gbeen nan na.
 A hinanna luma nɛn habadan!
¹³ A yi Gbala Baani taxun a tagi.
 A hinanna luma nɛn habadan!
¹⁴ A yi a muxune ragidi a tagi, Isirayila kaane.
 A hinanna luma nɛn habadan!
¹⁵ A yi Firawona nun a sofane radin Gbala Baani.
 A hinanna luma nɛn habadan!
¹⁶ A ti a muxune yɛɛ ra tonbonni.
 A hinanna luma nɛn habadan!
¹⁷ A yi manga gbeene faxa.
 A hinanna luma nɛn habadan!

- 18 A yi manga senbemanе fаxa.
A hinanna luma nen habadan!
- 19 A yi Amorine manga Sixon fаxa.
A hinanna luma nen habadan!
- 20 A yi Basan kaane manga Ogo fаxa.
A hinanna luma nen habadan!
- 21 A yi e boxon so a yamaan yii e keen na.
A hinanna luma nen habadan!
- 22 A yi findi Isirayila keen na, a walikena.
A hinanna luma nen habadan!
- 23 A joxo lu nen en tan yiigelitone xon.
A hinanna luma nen habadan!
- 24 A yi en xoroya en yaxune ma.
A hinanna luma nen habadan!
- 25 A tan nan donseen soma niimaseen birin yii.
A hinanna luma nen habadan!
- 26 E Ala tantun naxan kore!
A hinanna luma nen habadan!

137

Isirayila muxu suxine fe

- 1 Nxu yi dōxi Babilon xude deene yi waxatin naxan
yi
nxu wugama, nxu yi lu nxu mirе Siyon ma.
- 2 Nxu yi nxo bōlōnne singan
na yamanan wudi tofajine ra.
- 3 Muxun naxanye nxu suxu,
ne yi betine maxōdin nxu ma.
Nxu jaxankata muxune yi sewa betine maxōdin
nxu ma,
e naxa, “E Siyon betina nde ba nxu xa.”
- 4 Nxu tan betin bama Alatala xa di xōje taani?
- 5 Xa n jinan i xon Yerusalen,

Ala xa n yiifanna faxa n ma.

⁶ Xa n ninan i tan xɔn,
xa n mi lu Yerusalɛn yatɛ n ma sɛwan birin yi,
Ala xa n dɛɛn suxu!

⁷ Alatala, Edɔn kaane fe xa rabira i ma,
e yi naxan falama Yerusalɛn suxu lɔxɔni,
e naxa, “Ɛ a kala, ɛ taan naxɔri fefe!”

⁸ I tan Babilɔn taana, i halagima nen fefe!
Sɛwan na kanna xa naxan i ya donla saranma
alo i a ligaxi nxu ra kii naxan yi,

⁹ naxanye ɛ dii futene tongoma
e yi e yigɔlɔn fanyen ma.

138

Ala tantun fena

¹ Dawuda gbeena.

Ala, n bata i tantun n bɔɔɔni fefe!
N betin bama Ala yetagi.

² N na n xinbi sinma i ya Banxi Sariɔanxin yetagi,
n yi i xinla tantun i ya hinanna nun i ya lannayana
fe ra.

Amasɔtɔ i bata i dɛ xuiin nafisa i xinla yetɛɛn xa.

³ N ni i xili waxatin naxan yi,
i n yabi nen,
i yi n sɛnbɛ so, i n xaxili ragidi.

⁴ Alatala, dunuɔa mangane birin i tantunma nen,
e na i ya falane mɛ waxatin naxan yi.

⁵ Alatala, e i kɛwanle matɔxɔma nen betini,
amasɔtɔ i ya binyen gbo.

⁶ Hali Alatala to mate,
a yengi dɔxi muxu diɔaxine xɔn,

koni a yεεn tixi wasodene ra wulani.

⁷ Xa n sigan tima tərəni,
i n nakisima nεn,
i yi n yaxune yenge i sεnbeni,
n kisi i sεnbεn xən.

⁸ Alatala feene raɲanma a faɲin nan ma n xa.
Alatala i ya hinanna luma nεn habadan!
I nama i wali xənne rabeɲin.

139

Ala nɔxɔ luxi adamadiine xən

¹ Dawudaa βetina, βeti baane kuntigin xa.

Alatala, i bata n fεsεfεsε, i n kolon.

² I n sa waxatin nun n keli waxatin birin kolon.
Hali i makuya n na, i n ma miriyane birin kolon.

³ I a kolon n nεma sigatini
hanma n nεma saxi,
i n kεwanle birin kolon.

⁴ Alatala, benun n xa falan ti waxatin naxan yi,
n naxan falama i na kolon ki faɲi.

⁵ I n nabilinni,
n yεε ra e nun n xanbi ra.
N ni i tan nan yii.

⁶ Na fe kolonna magaxu n tan yεε ra yi.
A dangu n na, n mi nɔε a yigbε mumε!

⁷ N nɔε sigε minεn,
n yi n luxun i ya Nii Sariɲanxin ma?
N sigan minεn yi, n keli i tan yεtagi?

⁸ Xa n te ariyanna yi, i na yi.
N na siga laxira yi, i na yi.

⁹ Hali n siga han sogetedeni,
hanma n sa dɔxɔ fɔxɔ igen xanbi ra,

10 i tima nɛn n yɛɛ ra mɛnna fan yi,
i mi n nabɛɛɛɛɛ mume!

11 Xa n na a fala, n naxa,
“N xa n luxun dimini.

Kɛnɛnna xa findi kɛɛɛn na n nabilinni.”

12 Koni sese mi dimin na i tan yɛɛ ra yi,
kɛɛni yalan alo yanyina i tan yɛɛ ra yi.
Dimin nun yanyin birin lan i tan xa.

13 I tan nan n sɔndɔmɛn daxi,
i tan nan n saxi nga fatini.

14 Ala, n ni i tantunma,
amasɔtɔ n da kiin magaxu,
i kɛwanle magaxu.

N na a kolon n niini ki faji.

15 N fati bɛndɛn mi yi luxunxi i tan ma,
i to yi n nafalama suturani
i yi n dama nga kui waxatin naxan yi.

16 I yi n toma benun n fatin xa yelin nafalɛ.

I bata yi n ma siimayaan xasabin seɛɛ i ya kitabun
kui,

benun a xa fɔlɔ waxatin naxan yi.

17 Ala, i ya miriyane famu raxɔlɔ n xɔn.
E xasabin wuya!

18 Xa n na e yate, e wuya mɛɛɛɛɛsinna xa.

N na xulun waxatin naxan yi,
n mɔn luma i tan nan fɛma.

19 Ala, a yi lan nun i xa muxu ɲaxine faxa!
Faxe tiine, ɛ masiga n na.

20 E fala ɲaxine tima, e i xili kala.

I yɛngɛfane i xinla falama fuun nin.

21 Alatala, n mi muxune rapaxuɛ ba
naxanye i rapaxuma?

N bata n mε na muxune ra
naxanye murutεxi i xili ma.

²² E mi rafan n ma mumε!

N bata e yatε yaxune ra.

²³ Ala, n fεsεfεsε i yi n bɔɲɛni feen kolon.

N mato, i yi n ma miriyane kolon.

²⁴ A mato, xa n kira ɲaxin nan xɔn,
i siga n na habadan kira faɲin xɔn ma.

140

Ala maxandina xunbana fe ra

¹ Dawudaa betina, beti baane kuntigin xa.

² Alatala, n xunba muxu ɲaxine yii.

N natanga gbalotɔne ma.

³ E fe ɲaxi yitɔnna nin waxatin birin.

E yεngε ralanna nin lɔxɔ yo lɔxɔ!

⁴ Fala xɔlene nan e lenne ma
alo saɲina.

E fala xuine xɔlɔ alo koson xɔlena.

Beti xuini te.

⁵ Alatala, n natanga muxu ɲaxine senben ma.

N nakisi gbalotɔne ma,

naxanye kataxi n nabira feen na.

⁶ Muxu wasoxine bata lutin nati n yεε ra.

E bata e gbatune rati kiraan xɔn ma n suxu xinla
ma.

Beti xuini te.

⁷ N bata a fala Alatala xa n naxa,

“N ma Ala nan i tan na.

Alatala n ma maxandi xuiin name!”

⁸ Marigina Alatala, n nakisi senbena,
i n xun mayεngεma yεngε so waxatini.

⁹ Alatala, i nama tin
 muxu ɲaxine waxɔn feen yi liga.
 I nama tin e fe nataxine yi kamali,
 e yi waso ayi.

Beti xuini te.

¹⁰ I nama tin n yaxune yi nɔɔn sɔtɔ.
 Ala xa n yaxune gbalo falane so e xun na.

¹¹ Ala xa tɛɛ wolonne bɔxɔn e ma.

Ala xa e woli ayi tɛɛni.

Ala xa e woli yinla kui

e mi nɔɛ tɛ naxan na.

¹² Nafigine mi luma yamanani.

Ala xa yihadin so gbalotɔne xun na.

¹³ N na a kolon
 a Alatala kiti kɛndɛn sama tɔrɔ muxune xa,
 a yi yiigelitɔne xun mayɛngɛ kitin sa.

¹⁴ Tinxin muxune i tantunma nɛn yati!

Muxu faɲine yi lu i yeɲagi.

141

Ala maxandina ɲinbanna ra

¹ Dawudaa betina.

Alatala, n bata n xui ramini i ma,
 fa n mali mafuren!

N na i xili, i tuli mati n na.

² N ma maxandin xa lu
 alo wusulanna i yeɲagi.

N yiine yitexin xa liga
 alo ɲinbari ra saraxana.

³ Alatala i yengi dɔxɔ n fala xuiin xɔn,
 i yi n dɛɛn kantan.

⁴ I nama tin n bɔɲɛn yi lu fe ɲaxini,

n nama fe ɲaxine liga nxu nun fe ɲaxi rabane.
Nxu nama nxu dege nxu bode xɔn.

⁵ N tinma nɛn tinxin muxun yi n bɔnbɔ,
bayo hinanna na a ra.

A rafan n ma, a yi n kawandi.

Na luxi nɛn alo turen na susan n xunni.

N mi tondɛ na ma.

Koni n na Ala maxandima nɛn
fe ɲaxi rabane wanle xili ma.

⁶ E mangane radinma nɛn geyaan san bun fanyene
ma,

muxu ɲaxine yi a kolon nayi

a ɲɔndin nan n ma falane ra.

⁷ Xɛɛn bima kiin de,

bɔxɔn yi buxa,

nxu xɔnne xuyama ayi na kiini laxira so deɛn na.

⁸ Marigina Alatala,

n yɛɛn tixi i tan nan na.

N na n luxunma i tan nin,

i nama tin n faɣa.

⁹ N natanga na lutine ma

e naxanye ratixi n yɛɛ ra

e nun fe ɲaxi rabane wosone.

¹⁰ Ala xa muxu ɲaxine suxu

e yetɛna luti ratixine ra,

koni n tan xa dangu bɔɲɛ xunbenli.

142

Ala maxandina malina fe ra

¹ Dawudaa fala ɲaxumɛna, a yi faranna ra waxatin
naxan yi. Ala maxandina.

² N na n xui raminima Alatala ma,

n yi a mafan.

³ N na n kɔntɔfilɪ feene birin fala a xa,
n yi n ma tɔrɔne birin yita a ra.

⁴ Wɛkilɛn na ɲan n yi,
i tan n sigaden kolon.

N sigan tima kiraan naxan xɔn,
e bata woson nati n yɛɛ ra na xɔn ma.

⁵ N dɛxɔn to,
muxune mi e ɲɔxɔ luma n tan xɔn.
Luxunde yo mi fa n tan ma.
Muxu yo mi kɔntɔfilixi n ma fe ra.

⁶ Alatala, n ni i tan nan mafanma.
N naxa, “I tan nan n luxunden na.
I tan nan findixi n gbeen na bɔxɔ xɔnna fari.”

⁷ I tuli mati n ma mawuga xuiin na.
Amasɔtɔ n bata xadan.
N xunba n sagatan muxune yii.
Amasɔtɔ e sɛnbɛn gbo n xa.

⁸ N namini kason na,
alogo n xa i xinla tantun.
Tinxin muxune yi n nabilin
bayo i bata fe faɲin naba n xa.

143

Ala maxandina malina fe ra

¹ Dawudaa betina.
Alatala, n ma maxandi xuiin name!
I tuli mati n xuiin na.
N yabi i ya tinxinna nun i ya hinanna nin.

² I nama n tan i ya walikɛɛn makiti,
bayo muxu yo mi tinxin i tan yɛtagi.

³ N yaxuna n sagatanma,

a yi n nabira bəxəni,
 a yi n lu dimini
 alo muxu singe faxaxine.

⁴ Wəkilən bata ɲan n yi,
 n sənbe mi fa na sənən.

⁵ N na n mirima waxati danguxine ma.
 I feen naxanye birin nabaxi,
 n na n mirima ne ma,
 n na n mirima i kəwanle ma.

⁶ N na n yiine tima i tan nan xa.
 N niin xaraxi i yeɬagi
 alo bəxə xarena.

Beti xuini te.

⁷ Alatala, n yabi iki sa!

N niin ɲanmatəən na a ra.

I nama i yeɬagin luxun n ma.

Xanamu n sama faxa muxune fari nən.

⁸ Benun xətənni,
 i xa n yabi i ya hinanni.

Amasətə n na n yigi saxi i tan nin.

A yita n na

n lan n xa sigan ti

kiraan naxan xən.

Amasətə n na n niin taxuxi i tan nan na.

⁹ Alatala, n xunba n yaxune yii.

N na n luxunxi i tan nan fəma.

¹⁰ N xaran i sagoon ligan ma,

bayo n ma Ala nan i ra.

I ya Nii faɲin xa n xali bəxə faɲini.

¹¹ Alatala siimayaan fi n ma i xinla fe ra.

I xa n ba tərəni i ya tinxinni.

¹² N yaxune də xidi i ya hinanni.

N yeŋgefane halagi,

amasoto i ya walikeen nan n na.

144

Mangana Ala maxandina

¹ Dawuda gbeena.

Barikan bira Alatala xa,
n kantan muxuna,
naxan n maxaranma yenge sodeni.

² A tan nan hinanma n na,
n ma yinna,
n ma faran makantanxina,
n xunba muxuna,
e nun n ye masansan wure lefana.

N na n luxunma a tan nin.
A tan nan siyane luma n sanna bun.

³ Alatala, nanse muxun na
alogo i xa i jaxo lu a xon?

Nanse adamadiin na
alogo i xa i miri a ma?

⁴ Adamadiin luxi nen alo foyedina.
A siimayaan luxi nen
alo nininna naxan danguma.

⁵ Alatala, kuyen tintin, i godo.
I yiin din geyane ra,
e tutin xa te.

⁶ Kuye sarinne rasiga,
i yi yaxune raxuya ayi.
I ya xalimakunle woli,
i yi e kedi.

⁷ I yiin nagodo keli kore,
i yi n ba tilinna ma.
N ba xone senben bun

⁸ naxanye wulen falama,

naxanye mi e fala xuine rakamalima.

⁹ Ala, n βeti nεnεn bama nεn i xa,
n yi i tantun kondenna ra.

¹⁰ A tan nan mangane rakisima.
A tan nan a walikεεn Dawuda rakisima silanfanna
ma.

¹¹ N xunba,
i n ba xɔɲεne sεnbεn bun ma,
naxanye wulen falama,
naxanye mi e fala xuine rakamalima.

¹² Ala xa en ma dii xεmεne rasabati
alo wudi binle.
Ala xa en ma dii tεmεne xa tofanɲε ayi
alo gεmε sεnbεtεn nayabuxin
naxanye manga banxine bun.

¹³ Ala xa en ma sagane rafe donseen sifan birin na.
Ala xa en ma xuruseene rawuya ayi xεεn ma,
dɔxɔɲa ma wuli keden han wuli fu.

¹⁴ Ala xa en ma ɲingene rasabati.
Ala xa en tanga yεngεn ma
alogo muxε nama suxu,
wuga xuiin yi te taani.

¹⁵ Sεwan na yamaan xa,
na feene ligama naxanye xa.
Sεwan na yamaan xa,
naxanye Ala findixi Alatala ra.

145

Tantun βεtina

¹ Dawuda Ala tantunna.
N ma Ala, n ma mangana,
n ni i batuma.

N barikan birama i xa nɛn
habadan han habadan.

² Lɔxɔ yo lɔxɔ n barikan birɛ i xa.

N ni i xinla tantunma nɛn
habadan han habadan.

³ Alatala gbo, a lan a yi tantun.

A gboon dan mi na.

⁴ Mayixɛtɛne birin xa i ya wanle fe fala
mayixɛtɛ famatɔne xa,
e yi i kɛwanle fe yɛba e xa.

⁵ E i ya binye gbeen nun nɔrɔna fe fala.

N luma nɛn n mirɛ i ya kabanako wanle ma.

⁶ E xa i sɛnbɛ magaxuxina fe fala.

N tan i ya gbona fe falama nɛn.

⁷ E xa i ya nɛmana fe fala,
e yi i ya tinxinna fe rali sɛwani.

⁸ Alatala diɲa, a kininkinin,
a mi xɔlɔn xulɛn, a hinanna gbo.

⁹ Alatala fe fajin nabama muxun birin xa.

A kininkininma a daala birin ma.

¹⁰ Alatala, i ya dali seene birin i tantunma nɛn.

I ya tɔgɔndiya muxune birin barikan birama i xa
nɛn.

¹¹ E i ya mangayaan binyena fe falama nɛn.

E mɔn yi i sɛnbɛna fe yɛba

¹² alogo muxun birin xa i kɛwanle kolon,
e nun i ya mangayaan binye gbeena.

¹³ I ya mangayaan findixi habadan mangayaan
nan na.

I sɛnbɛn luma nɛn mayixɛtɛne nun mayixɛtɛne xun
na.

Ala a dɛ xuine birin nakamalima,
a hinan a daala birin na.

14 Alatala ne malima nɛn
naxanye biraxi,
a yi muxune rakeli
naxanye felenxi.

15 Birin yɛɛn tixi i tan nan na
alogo i xa donseen so e yii a waxatini.

16 I tan nan i yiin nabima,
i yi donseen so niimaseene birin yii.

17 Alatala feen birin ligama tinxinna nin.
A hinan a kɛwanle birin yi.

18 Alatala maso na muxune ra
naxanye a xilima,
naxanye birin a xilima nɔndini.

19 A a yɛɛragaxu muxune rafan feene ligama nɛn,
a e xuiin mɛ, a yi e rakisi.

20 Alatala muxune kantanma
a rafan naxanye birin ma.
Koni a muxu naxine birin halagima nɛn.

21 N na Alatala tantunma nɛn.
Dali seene birin xa a xili sariɲanxin tantun
habadan han habadan!

146

Ala nan sɛnbɛtarene kantanma

1 Tantunna Ala xa!
N xa Alatala tantun n niini fefe!
2 Fanni n na n nii ra,
n na Alatala tantunma nɛn.
Fanni n daxi,
n na n ma Ala tantunma nɛn bɛtini.
3 Ɛ nama ɛ yigi sa mangane yi,
adamadiine nan ne ra.
Ɛ rakisi fɛrɛ yo mi ne xa.

⁴ E na faxa, e xεtεma nεn bεndεni.
E fe yitɔnxine birin kalama na lɔxɔn yetεεn nin.

⁵ Sεwan na kannaxa,
Yaxubaa Ala muxun naxan malima,
naxan a yigin sama Alatala yi, a Ala.

⁶ A tan nan ariyanna nun dunuɗa daxi
e nun e yi seene birin.
A tinxinyaan luma nεn han habadan.

⁷ A tan nan kiti kεnden sama muxu ɗaxankataxine
xa,
a donseen so kamεtɔne yii.

Alatala nan kasorasane xunbama.

⁸ Alatala nan danxutɔne yeεne rabama ayi.

A tan nan muxu mafelenxine rakelima.

Tinxin muxune rafan Alatala ma.

⁹ Alatala nan xɔɗεne kantanma.

A kaɗa gilene nun kiridine mali.

Koni a muxu ɗaxine fe yitɔnxine kalama nεn.

¹⁰ Alatala nan habadan mangan na.

Siyon, a tan nan i ya Ala ra
habadan han habadan.

Tantunna Ala xa!

147

Ala tantun fena

¹ Tantunna Alatala xa!

A lan tantun bεtin xa ba en ma Ala xa.

Fe faɗin nan a tantunna ra e nun sεwana.

² Alatala mɔn Yerusalεn tima nεn.

A mɔn fama na muxu suxine ra nεn

Isirayila kaan naxanye bata yi xuya ayi nun.

³ A muxune dandan
naxanye bɔɗεye kalaxi.

A yi e maxələdene maxidi.

⁴ A tan nan sarene xasabin nagidima,
a yi e birin xili sa.

⁵ Nxu Marigin gbo,
a sɛnbɛn magaxu.

A xaxilimayaan dan mi na.

⁶ Alatala muxu limaniyaxine malima nɛn.
Koni a muxu ɲaxine rabirama nɛn bɔxɔni.

⁷ Ɛ barika bira bɛtin ba Alatala xa.
Ɛ tantun bɛtin ba en ma Ala xa bɔlɔnna ra.

⁸ A tan nan kundani fulunxi kore xɔnna ma.
A yi tulɛn nafa bɔxɔni.

A yi sɛxɛn nasoli geyane ma.

⁹ A xuruseene balon nagidi e ma.

A xɔline dɛge

e na e xui ramini a ma waxatin naxan yi.

¹⁰ Soo kɛndɛne xa mi a kɛnɛnma.

A mi sɛwama muxun sɛnbɛn fan na.

¹¹ Koni naxanye gaxuxi Alatala yɛɛ ra,
e xaxili tixi a hinanna ra,
ne nan a rasɛwama.

¹² Yerusalɛn kaane, ɛ Alatala binya.

Siyon kaane, ɛ Ala tantun.

¹³ Amasɔtɔ a bata taan so dɛɛn sɛnbɛ so,
a yi taa yi kaane baraka.

¹⁴ A tan nan bɔɲɛ xunbenla fima ɛ yamanan ma,
a balo faɲin fi ɛ ma.

¹⁵ A yi a dɛ xui tongoxine rafa bɔxɔn ma,
a falan yi siga ayi mafurɛn.

¹⁶ A kundani fulun

alo dugi fixɛna,

a ige xundin xuya bɔxɔn ma

alo xubena,

¹⁷ a balabalan keɛɛn nagodo.

Nde nɔɛ a xunbenla raxanɲɛ?

¹⁸ Koni a falan ti nɛn,

ige xundin yi xuya ayi.

A foyen nafa, igene yi godo.

¹⁹ A yi a falane makɛnɛn Yaxuba bɔnsɔnna xɔn.

A bata tɔnne nun sariyane seɓɛ Isirayila xa.

²⁰ A mi na ɲɔxɔnna ligaxi siya gbɛɛ yo xa.

E mi a sariyane kolon.

Tantunna Alatala xa!

148

Daala birin xa Ala tantun

¹ Tantunna Ala xa!

Ɛ tan naxanye kore xɔnna ma,

ɛ Alatala tantun.

Ɛ tan naxanye kore,

ɛ a tantun.

² Ɛ tan a malekane birin xa a tantun.

Ɛ tan a ganla birin,

ɛ a tantun.

³ Sogen nun kikenɛ, ɛ a tantun.

Ɛ tan saren naxanye yilenma,

ɛ a tantun.

⁴ Ɛ a tantun,

ɛ tan naxanye ariyanna yi,

e nun ɛ tan

igen naxanye kore walaxan fari.

⁵ Ɛ Alatala xinla tantun!

Amasɔtɔ e daxi a yamarin nan bun ma.

⁶ A yi e ti e funfuni habadan han habadan.

A yi yamarin fi

naxan mi matandɛ mumɛ.

7 $\text{\textcircled{E}}$ Alatala tantun $\text{\textcircled{b}\textcircled{x}\textcircled{o}}$ $\text{\textcircled{x}\textcircled{o}\textcircled{n}\textcircled{n}\textcircled{a}}$ fari,
 $\text{\textcircled{\epsilon}}$ tan ige yi sube magaxuxine,
 $\text{\textcircled{\epsilon}}$ tan $\text{\textcircled{f}\textcircled{x}\textcircled{o}}$ igen tilinne,
 8 kuye sarinna, balabalan $\text{\textcircled{k}\textcircled{\epsilon}\textcircled{s}\textcircled{\epsilon}\textcircled{n}\textcircled{a}}$,
 kundaan nun ige xundina,
 foye gbeen naxan a falan suxu,
 9 $\text{\textcircled{\epsilon}}$ tan geyane nun yire matexine,
 wudi bogilane nun sumanne birin,
 10 burunna subene nun xuruseene,
 $\text{\textcircled{x}\textcircled{o}\textcircled{l}\textcircled{i}\textcircled{n}\textcircled{e}}$ nun bubu seene,
 11 $\text{\textcircled{b}\textcircled{x}\textcircled{o}\textcircled{n}}$ mangane nun siyane birin,
 $\text{\textcircled{\epsilon}}$ tan kuntigine
 nun kitisaan naxanye birin $\text{\textcircled{b}\textcircled{x}\textcircled{o}\textcircled{n}}$ ma,
 12 banxulanne nun sungutunne,
 $\text{\textcircled{x}\textcircled{\epsilon}\textcircled{m}\textcircled{\epsilon}}$ fonne nun dii $\text{\textcircled{j}\textcircled{o}\textcircled{r}\textcircled{\epsilon}\textcircled{n}\textcircled{e}}$,
 13 $\text{\textcircled{\epsilon}}$ birin xa Alatala xinla tantun!
 A xili keden peen nan binyaxi.
 A tan nan $\text{\textcircled{n}\textcircled{o}\textcircled{n}}$ nabama $\text{\textcircled{b}\textcircled{x}\textcircled{o}\textcircled{n}}$ nun koren xun na.
 14 A bata a $\text{\textcircled{t}\textcircled{o}\textcircled{g}\textcircled{o}\textcircled{n}\textcircled{d}\textcircled{i}\textcircled{y}\textcircled{a}}$ muxune $\text{\textcircled{s}\textcircled{\epsilon}\textcircled{n}\textcircled{b}\textcircled{\epsilon}}$ so.
 Isirayila muxune rafan a ma han!

Tantunna Alatala xa!

149

Tantun betina

1 Tantunna Ala xa!
 $\text{\textcircled{E}}$ beti $\text{\textcircled{n}\textcircled{\epsilon}\textcircled{n}\textcircled{\epsilon}\textcircled{n}}$ ba Alatala xa.
 $\text{\textcircled{E}}$ a tantun a $\text{\textcircled{t}\textcircled{o}\textcircled{g}\textcircled{o}\textcircled{n}\textcircled{d}\textcircled{i}\textcircled{y}\textcircled{a}}$ muxune malanni.
 2 Isirayila muxune, $\text{\textcircled{\epsilon}}$ $\text{\textcircled{s}\textcircled{\epsilon}\textcircled{w}\textcircled{a}}$,
 a tan nan $\text{\textcircled{\epsilon}}$ daxi.
 Siyon muxune xa $\text{\textcircled{j}\textcircled{a}\textcircled{x}\textcircled{a}\textcircled{n}}$ e mangan na.
 3 $\text{\textcircled{E}}$ xa e bodon,
 e yi Ala tantun,
 e tanbanna nun $\text{\textcircled{b}\textcircled{o}\textcircled{l}\textcircled{o}\textcircled{n}\textcircled{n}\textcircled{a}}$ maxa a xa.

⁴ Alatalaa muxune a kenɛnxi,
naxanye limaniyaxi,
a ne rakisima nɛn.

⁵ Tɔgɔndiya muxune xa ɲaxan,
e binyen fi Ala ma,
e sɔnɔ sɛwani e sadene ma.

⁶ E xa lu Ala tantunɲɛ,
e yi silanfan dɛ firin kanna suxu e yii,

⁷ e e gbeen ɲɔɔ siyane ra,
e siya gbɛtɛne ɲaxankata.

⁸ E yi yɔlɔnɔnna sa e mangane ma,
e yi e kuntigine xidi wuren na.

⁹ E yi e ɲaxankata
alo e yalagi feen sɛbɛxi kii naxan yi.

A tɔgɔndiya muxune birin ma xunna kenla nan na
ra.

Tantunna Alatala xa!

150

Ɛ Ala tantun

¹ Tantunna Alatala xa!

Ɛ Ala tantun a yire sariɲanxini,
ɛ a sɛnbɛn tantun kore xɔnna ma.

² Ɛ a tantun a wali gbeene fe ra.

Ɛ a tantun bayo a gbo han!

³ Ɛ a tantun xɔta xuiin na.

Ɛ a tantun bɔlɔnna nun kondenni.

⁴ Ɛ a tantun tanbanni
e nun sɛwa fare bodonni.

Ɛ a tantun maxa se luti kanne nun xulenne ra.

⁵ Ɛ a tantun kariɲanne ra.

Ɛ a tantun kariɲan xui gbeene ra.

⁶ Niimaseene birin xa Alatala tantun!

Yaburin Sora 150:6

ccxlv

Yaburin Sora 150:6

Tantunna Ala xa!

Kisin Kiraan Kitabuna

**The Holy Bible in the Yalunka language of Guinea.
La Sainte Bible en langue Yalunka avec le titre: «Kisin
Kiraan Kitabuna» Publié par Traducteurs Pionniers
de la Bible en collaboration avec la mission MCA à la
Préfecture de Faranah, République de Guinée 2012
Copyright du text: © 2012—Traducteurs Pionniers de
la Bible. Cette création est mise à disposition selon le
Contrat Paternité-Pas d'Utilisation Commerciale-Pas
de Modification 3.0 Unported disponible en ligne
<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/> ou
par courrier postal à Creative Commons, 171 Second
Street, Suite 300, San Francisco, California 94105, USA.**
copyright © 2012 Pioneer Bible Translators

Language: Yalunka

Translation by: Pioneer Bible Translators

..

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-06-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

47153269-13a8-5fdd-8537-530b29da9f78